

Lausuntoyhteenveto paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Sisäministeriö pyysi lausuntoja neljästä sisäministeriön asetusluonnoksesta

- paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
- käsisammuttimista
- rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta
- palovaroittimista.

Asetusluonnokset olivat lausuntokierroksella 29.8.–14.10.2024 lausuntopalvelu.fi-palvelussa. Asetusluonnoksista saatiin yhteensä 56 lausuntoa. Saapuneet lausunnot on koottu tähän muistioon. Yhteenvedossa on ensin lausuntopalvelu.fi:n kautta tulleet lausunnot ja sisäministeriön kirjaamon kautta tulleet lausunnot ovat koosteen loppupuolella.

LAUSUNNONANTAJAT

Lausuntopalvelu.fi palvelun kautta	sivu
1 Paloturvallisuusliikkeiden liitto Ry	4
2 Turvata Oy Ab	6
3 Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry	8
4 Vammaisfoorumi ry	11
5 Suomen Kiinteistöliitto ry	13
6 Suomen Paloinsinööriyhdistys	16
7 Safetum Oy	20
8 LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry	23
9 Kanta-Hämeen pelastuslaitos	25
10 Kaupan liitto ja Päivittäistavarakauppa (PTY)	29
11 Teknisen Kaupan Liitto ry	31
12 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	33
13 Keski-Suomen pelastuslaitos	37
14 Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry	40
15 Suomen Omakotiliitto ry	42
16 Finanssiala ry	45
17 Gpbm Nordic Ab	48
18 Onnettomuustutkintakeskus	52
19 Elinkeinoelämän keskusliitto EK	54
20 Ab Alarm Control Alco Oy	56
21 SESKO ry	59
22 Hätäkeskuslaitos	67
23 Päijät-Hämeen pelastuslaitos	70
24 Säteilyturvakeskus	74
25 Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry	76
26 Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK	79
27 Turva-alan yrittäjät ry	88
28 Enitest Oy	92
29 Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry	95
30 Inspecta Tarkastus Oy (+ lisäliite, sähköposti ei sisälly)	97
31 Satakunnan pelastuslaitos	101
32 Työ- ja elinkeinoministeriö	104
33 Nuohousalan Keskusliitto ry	106
34 Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	108
35 Pelastusopisto	112
36 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes	114
37 Rakennusteollisuus RT ry	117
38 Suomen Palopäällystöliitto - Finlands Brandbefälsförbund ry	119
39 Kuurojen Liitto ry	122
40 Suomen ympäristökeskus	124
41 Traficom	126
42 Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry	128
43 Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf	132
44 yksityishenkilö (lausuntopalvelu.fi -palvelussa)	134

Liitetiedostona annetut lausunnot	sivu
1 Pirkanmaan hyvinvointialue	137
2 Dekra Industrial Oy	140
3 Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	143
4 Opetushallitus	149
5 Opetus- ja kulttuuriministeriö	150
6 Liikenne- ja viestintäministeriö	152
7 Varsinais-Suomen pelastuslaitos	153
8 Finnsecurity ry	157
9 Palonilmaisualan yhdistys ry	161
10 Integral Oy	164
11 Etelä-Karjalan pelastuslaitos	165
12 yksityishenkilö (sähköposti ei sisälly)	-

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 2 §:n mukaan valmistajan määrittämä huoltoväli on merkittävä käsisammuttimeen kiinnitettävään käyttö- ja huolto-ohjeeseen. Voimaantulopykälän (4 §) mukaan 2 §:ää sovelletaan 1.7.2025 alkaen.

Pidämme siirtymä aikaa liian lyhyenä. Valmistajilla ja maahantuojilla ei ole riittävästi aikaa valmistautua muutokseen ja saattaa sammuttimet markkinoille näin lyhyessä ajassa. Ehdotamme siirtymä ajan pidentämistä 12 kuukauteen siitä kun asetus on julkaistu.

Asetusluonnoksen 3 § mahdollistaa poikkeuksen käsisammuttimen värivaatimuksesta, josta säädetään asetusluonnoksen 1 §:ssä. Poikkeus koskee kotitalouskäyttöön tarkoitettuja käsisammuttimia. Käsisammuttimeen etikettiin pitää merkitä että se on tarkoitettu ainoastaan kotitalouskäyttöön.

Kotitalous käyttöön tarkoitettujen eriväristen sammuttimien sekaantuminen käyttökohteisiin mihin ne eivät sovellu on estettävä mahdollisimman tehokkaasti

joten ehdotamme että muutettaisiin asetuksen sanamuoto seuraavanlaiseksi; kyseisiin sammuttimien etiketteihin on tehtävä selkeästi erottuva merkintä että se on tarkoitettu ainoastaan kotitalouskäyttöön.

Suurin osa sammuttimista myydään myyntipakkauksissa ja ehdotamme myyntipakkauksiin on on tehtävä selkeästi erottuva merkintä että se on tarkoitettu ainoastaan kotitalouskäyttöön.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Massinen Pekka
Paloturvallisuusliikkeiden liitto Ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Turvata Oy Ab / Turvanasi-ketju kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto.

Kokonaisuutena ajatellen pääsääntöisesti puollamme annettuja asetusehdotuksia.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Käsisammuttimen huoltovälin merkitseminen käsisammuttimen etikettiin vaatii jokaisella maahantuojalla varmasti pidemmän ajan kuin 6kk.

Ehdotamme, että siirtymäajaksi muutetaan 12kk, jolloin huoltoväli tulisi olla merkittynä etikettiin 1.1.2026 alkaen markkinoille saatetuissa käsisammuttimissa.

Suhtaudumme hieman kriittisesti siihen, että Suomessa voisi saattaa markkinoille muiden, kuin punaisen värisiä käsisammuttimia. Vaikka asetus lisäisi kotitalouksiin hankittavien käsisammuttimien määrää, niin emme usko, että tämä lisäisi käsisammuttimien käyttöä tulipalotilanteissa merkittävästi. Mutta koska emme koe tämän olevan turvallisuutta heikentävä asia, niin puollamme ehdotusta.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Puollamme annettuja asetusehdotuksia.

Kotajärvi Matias
Turvata Oy Ab - Turvanasi-ketju

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kiittää mahdollisuudesta lausua paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuseronnoksista.

Lausunnon antajasta

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä tai näiden ammattimaisia edustajia. Raklin jäseninä on muun muassa merkittäviä ammattimaisia vuokra- ja asumisoikeusasuntojen omistajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd €. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 milj. m².

Rakli kommentit koskevat lausunnolla olevaa palovaroittimia koskevaa sisäministeriön asetuseronnosta.

Sisäministeriön asetus paloilmioittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetuseronnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetuseronnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Rakli pitää lausunnolla olevaa asetusluonnosta perusteltuna ja selkeänä, sillä se varmistaa osaltaan, että kaikkiin asuntoihin tulee asennettua perustasoiset palovaroittimet. Lausunnolla oleva asetus myös selkiinnyttää ja yksinkertaistaa sääntelyä.

Asetusluonnoksessa ehdotetaan säädettävän perustasoisten palovaroittimien riittävästä määrästä sekä tarkennettavan palovaroittimen asentamista. Palovaroittimien riittävän määrän sääntely vastaa nykyistä asetusta asunnon pinta-alaan ja kerrokseen perustuvasta palovaroittimien vähimmäislukumäärästä. Asetusluonnoksen myötä sääntely kuitenkin yksinkertaistuu ja selkiytyy, kun asunnon tilojen muotoon, erityiseen syttymisvaaraan, hälytysäänen kuuluvuuteen ja muulla kuin äänimerkillä annettavaan hälytykseen liittynyt sääntely poistetaan. Asuntojen ja niiden huonetilojen muodot voivat olla hyvin erilaisia ja tämän takia savun kulkeutumista tulee arvioida aina tilakohtaisesti. Kaikkia erilaisia tilakohtaisia ratkaisuja ei ole mahdollista sisällyttää asetukseen ja sen vuoksi onkin hyvä, että asetus antaa mahdollisuuden ottaa huomioon sekä kunkin kohteen ominaisuudet että palovaroittimen ominaisuudet ja valmistajan ohjeistukset.

Kommentti asetusluonnoksen 3 §:ään palovaroittimista

Ehdotamme pykälän ensimmäisen lauseen sanamuodon ”on asennettava” muutettavan muotoon ”on ensisijaisesti asennettava”. Perusteluna tälle, että myös muu kuin kattoasennus on oltava mahdollinen, mikäli se on valmistajan ohjeiden mukainen vaihtoehto. Lisäksi pykälän toista lausetta on hyvä tarkentaa niin, että myös kattoasennuksessa on tuotteen asennusohjetta noudattava.

Yleistä

Rakli kiinnittää huomiota paloturvallisuuslaitteita koskeviin valmistajien ja toimittajien ohjeisiin muun muassa asennuksen, käytön ja huollon osalta. Ohjeiden tulee olla riittävän kattavia ja selkeitä, jotta niiden mukaan toimien voidaan varmistaa palovaroittimien toimivuus. Nyt markkinoilla on esimerkiksi palovaroittimia, joiden käyttöohjeet ovat puutteellisia ja epäselviä.

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry

Tasa Aija
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Vammaisfoorumi on 28 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja toteamme asiaan liittyen seuraavaa:

Vammaisfoorumi pitää erityisen tärkeänä, että kaikessa paloturvallisuuteen, muuhun turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä asioissa kiinnitetään huomiota eri tavoin vammaisten ja toimintarajoitteisten ihmisten mahdollisuuksiin asua turvallisesti omassa kodissaan ja liikkua yhdenvertaisesti kodin ulkopuolella. Vammaisjärjestöissä on runsaasti asiantuntemusta saavutettavuuteen, esteettömyyteen ja varautumiseen liittyvissä asioissa ja järjestöt auttavat mielellään näiden kysymysten kanssa.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Vammaisfoorumilla ei ole lausuttavaa asiassa.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Käsisammuttimien värin osalta Vammaisfoorumi haluaa muistuttaa siitä, että jatkossakin sammuttimien tulee julkisissa tiloissa olla väriltään ja muodoltaan selkeästi erottuvia siten, että sammuttimet ovat kaikkien (myös esim. näkövammaisten) löydettävissä.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Poistumisreittien merkitsemisen osalta Vammaisfoorumi pitää erinomaisena mm. uusimmilla metroasemilla käytettyjä lattiamerkintöjä. Nämä helpottavat monille hahmottamista ja reittien seuraamista.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Vammaisfoorumin mielestä asetusta palovaroittimista kevennetään liikaa ja tämä voi vaarantaa erityisesti kuulovammaisten turvallisuutta. Vammaisfoorumi on huolissaan siitä, että asetuksessa ei mainita vaihtoehtoisia hälyttimiä (esim. valolla ja tärinällä hälyttäviä) lainkaan. On olennaista, ettei hälytysäänen kuuluvuusvaatimusta poisteta asetuksesta.

Asetuksesta on poistettu myös vaatimus siitä, että palovaroittimen hälytysäänen tulisi kuulua selvästi kaikkiin asunnon osiin, joissa normaalisti oleskellaan. Varoitusäänen riittävä kuuluvuus on keskeinen tekijä varoittimen tehokkuudessa. Ilman riittävää hälytysääntä asukkaat eivät ehdi reagoida ajoissa palovaaratilanteeseen. Vammaisten ihmisten kohdalla mahdollisimman aikaisessa vaiheessa saatu hälytys on erityisen merkityksellinen, koska siirtyminen paikasta toiseen voi viedä pidemmän ajan tai siirtymiseen tarvitaan toisen ihmisen apua. On hyvä muistaa, että palovaroittimilla suojellaan kaikkia talon asukkaita, ei vain yksittäisen asunnon asukasta. Siksi niitä tulee jatkossakin olla riittävästi ja siten, että niiden hälytys tavoittaa kaikki talon asukkaat riittävän ajoissa.

Ignatius Katri
Vammaisfoorumi ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Suomen Kiinteistöliitto ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi.

Kiinteistöliitto on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio. Kiinteistöliittoon kuuluu 23 alueellista kiinteistöyhdistystä, joiden jäsenkunta muodostuu pääasiallisesti asunto-osakeyhtiöistä. Kiinteistöliiton jäsenkuntaan kuuluu myös mm. kuntien omistamia ja yleishyödyllisiä vuokrataloyhteisöjä. Alueellisten kiinteistöyhdistysten jäsenistöön kuuluu yhteensä yli 33 000 asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä. Lisäksi Kiinteistöliittoon kuuluu Suomen Vuokranantajat ry, jossa on jäsenenä yli 25 000 yksityishenkilöä tai muuta tahoa, jotka vuokraavat asuin- ja liikehuoneistojaan asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä. Jäsenkuntamme piiriin kuuluu arviolta noin 2 miljoonaa suomalaista.

Lausuntomme koskee sisäministeriön asetusta palovaroittimista, muiden paloturvallisuuslaitteita koskevien asetusten osalta Kiinteistöliitolla ei ole lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Pelastuslain muutoksen myötä palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovastuu siirtyy asuinhuoneiston haltijalta eli huoneiston asukkaalta rakennuksen omistajalle. Muutos tulee voimaan siirtymäajan jälkeen 1.1.2026. Palovaroittimista annettu aiempi sisäasiainministeriön asetus (239/2009) saatetaan nyt lausunnolla olevalla asetuksella vastaamaan tätä pelastuslakiin tehtyä muutosta ja asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026.

Tutkimusnäyttöön perustuen paloturvallisuus asuinkiinteistöissä paranee, kun vastuu asuntojen palovaroittimista siirretään asukkaalta rakennuksen omistajalle. Jotta rakennuksen omistajat voivat lain ja asetuksen edellyttämän vastuunsa hoitaa, on erittäin tärkeää, että palovaroittimia koskevat vähimmäisvaatimukset ovat selkeästi määriteltyjä.

Asetuksessa säädetään palovaroittimien riittävästä määrästä sekä tarkennetaan palovaroittimen asentamista koskevia vaatimuksia. Palovaroittimien riittävän määrän osalta säädetään nykyistä vastaavasti asunnon pinta-alaan ja kerrokseen perustuvasta palovaroittimien vähimmäislukumäärästä. Verrattuna kumottavaan asetukseen sääntely kuitenkin merkittävästi yksinkertaistuu ja selkiytyy, kun asunnon tilojen muotoon, erityiseen syttymisvaaraan, hälytysäänen kuuluvuuteen ja muulla kuin äänimerkillä annettavaan hälytykseen liittynyt, aiempaan asetukseen sisältynyt, sääntely poistetaan.

Koska asuntojen ja niissä eri huonetilojen muodot voivat olla hyvin erilaisia, savun kulkeutumista tulee arvioida aina tilakohtaisesti. Asetukseen kaikkia erilaisia tilakohtaisia ratkaisuja ei ole mahdollista sisällyttää. Sen sijaan pelastusalan toimijat voivat antaa lisäohjeistusta siitä, miten paloturvallisuutta on mahdollista omilla toimenpiteillä vapaaehtoisesti lain ja asetusten edellyttämästä tasosta vielä entisestään parantaa. Ohjeilla on mahdollista kiinnittää rakennusten omistajien huomio muun muassa siihen, mitä tilakohtaisia ratkaisuja palovaroittimia hankittaessa ja asennettaessa on syytä huomioida.

On hyvä, että asetuksen muistiossa on nimenomaisesti ja pelastuslain perustelujen kanssa yhtenevästi vielä todettu, että palovaroittimen toimintakunnossa pitämällä tarkoitetaan käytännössä palovaroittimen pariston vaihtamista sekä palovaroittimen uusimista, kun tuotteen käyttöikä päättyy tai jos tuote vikaantuu. Vastaavasti on hyvä, että muistiossa nimenomaisesti todetaan, miten asukkaan tehtävänä on ilmoittaa rakennuksen omistajalle viipymättä

palovaroittimen pariston loppumisesta tai laitteen vikaantumisesta ja se, miten asukkaan on hyvä testata palovaroittimen toiminta säännöllisesti.

Pidämme tärkeänä sitä, että vastuut määräytyvät asetuksessa ja asetuksen muistiossa selkeästi. Asetus vastaa näkemystämme muutetun pelastuslain 17 §:n merkityksestä rakennuksen omistajan ja asukkaan vastuunjaon kannalta.

Kiinteistöliitto kannattaa esitystä asetukseksi palovaroittimista ja katsoo asetuksen selkiyttävän ja yksinkertaistavan pelastuslaissa säädettyä rakennuksen omistajan ja asukkaan välistä vastuunjakoa.

Hienonen Virpi
Suomen Kiinteistöliitto ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Suomen Paloinsinööriyhdistys ry kiittää lausuntomahdollisuudesta. Suomen Paloinsinööriyhdistys arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista esitämme seuraavia huomioita.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

5 § esitetään lisättäväksi:

- Tila- ja käyttötapamuutokset tulee huomioida erheellisten paloilmoitusten vähentämiseksi.

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

3) Esitetään lisättäväksi tarkka aikamääre hätäkeskusyhteyden testaamiselle, esimerkiksi 1 krt/kk.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

4§:

Esitetään lisättäväksi, että poistumisopasteen valotehon tulee olla riittävä koko elinkaaren ajan.

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädös helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: ”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataanko valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

1§:

Esitetään lisättäväksi tarkempi määrittely mihin tiloihin palovaroittimia tarvitaan, kuten esimerkiksi makuuhuoneet ja poistumisreitti. Lisäksi palovaroittimien määrässä tulisi huomioida suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot. Asia voidaan käsitellä joko 1 tai 3 §:ssä.

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009):
”Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Esitetään yhtä perustelumuioston kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Piela-Tallberg Nina
Suomen Paloinsinööriyhdistys

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

LAUSUNTO –SISÄMINISTERIÖN ASETUKSEKSI PALOVAROITTIMISTA / 14.10.2024

Pelastuslain (379/2011) 17 §:n muutos palovaroittimien kunnossapitovastuun siirtämisestä asunnon haltijalta rakennuksen omistajalle perustuu lainsäätäjän yksiselitteiselle tavoitteelle säätää palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvoitteesta aiempaa tarkemmin (HE 84/2022 vp, s. 10).

Lisäksi pelastuslain muutoksen vaikutusten arvioinnissa lähtökohdaksi otettiin palovaroittimien toimintavarmuuden kokonaisvaltainen lisääntyminen pelkän palovaroittimien määrän lisäämisen sijasta.

Useista selvityksistä ja onnettomuustilastoista käy ilmi palovaroittimia koskevien tavoitteiden toteutumisen nykypuutteet. Pelastuslaitosten tekemien tutkimusten mukaan jo asennetuista palovaroittimista joka kahdeksas ei toiminut lainkaan ja joka viides oli yli 10 vuotta vanha (Kymenlaakson pelastuslaitos, 2019). Vuokrataloissa palovaroittimissa löydettiin puutteita seitsemän kertaa kymmenestä (Vuokratalojen turvallisuuden parantaminen teknisin ratkaisuin, SPEK tutkii 24). Joka viidennestä suomalaisesta taloyhtiöstä puuttuu kokonaan palovaroittimet vähintään yhdestä asunnosta. Palovaroittimien asennus- ja kuuluvuussäätely on siis yhdentekevää, mikäli toimivia varoittimia ei ylipäättäen ole. Safetumin tutkimuksen (2024) mukaan asuinhuoneistoihin asennetuista palovaroittimista 1,1% irrotettiin asukkaan toimesta alle kaksi vuorokautta asennuksen jälkeen. Tämän tilaston valossa voidaan olettaa, että Suomessa voi olla kymmeniä tuhansia huoneistoja ilman palovaroitinta jo vuonna 2026, vaikka palovaroittimet asennettaisiin vuoden 2025 loppuun mennessä jokaiseen asuntoon. Samaan aikaan on muistettava, että asuinrakennuksessa yhdessäkin asunnossa tapahtuva tulipalo luo merkittävää vaaraa jokaiselle asuinrakennuksen asukkaalle.

Suoritettujen tutkimusten valossa on siis selvää, että palovaroittimien asentamisessa ja toimintavarmuuden varmistamisessa on aiemman säätelyn aikana ollut merkittäviä haasteita ja suurin osa havaituista ongelmista on liittynyt asukkaan toimintaan ja siihen, ettei kukaan valvo rakennuksen palovaroittimia eikä palovaroittimien tilasta ole kontrolloitua käsitystä. Tulevan säätelyn tulee siis, ei pelkästään ohjata selväsanaisesti palovaroittimen hankintaan ja oikeaoppiseen asennukseen, vaan myös ohjata rakennuksen omistajaa toteuttamaan laissa kirjattua vastuuta palovaroittimien toimintakunnon huolehtimisesta (Lakiviittaus: Rakennuksen omistajan on huolehdittava, että 1 momentissa tarkoitetut palovaroittimet ja muut laitteet pidetään toimintakunnossa).

Sisäministeriön asetusmuistio (VN/12824/2024-SM-6) toteaa pelastuslain 17 §:n tarkentavan pelastuslain 12 §:n yleistä kunnossapitovelvoitetta palovaroittimien osalta. Kunnossapitovelvoite siirrettiin lain tasolla rakennuksen omistajalle, mutta nykyisen palovaroitinasetuksen (239/2009) 5 §:n sisältämä vähimmäisvaatimus palovaroittimen toimintakunnon säännöllisestä testauksesta poistettiin kokonaan uuden asetusluonnoksen tekstistä, todellisuudessa tarkentamatta kunnossapitovelvoitetta lainkaan. Tavoite aiempaa tarkemmasta lain tasoisesta säätelystä ei siten toteudu.

Jotta pelastuslain muutoksen tavoite – palovaroittimien toimintavarmuuden kokonaisvaltainen lisääntyminen – saavutettaisiin, on olennaisen tärkeää, että palovaroittimien toimintakunnosta on taloyhtiökohtaisesti keskitetysti ja kontrolloidusti hallinnoitu käsitys.

Konkreettiset viittaukset palovaroittimien toimintakunnan ylläpitämisestä on jätetty, sisäministeriön asetusmuistiossakin viitattuihin, pelastuslain 17 §:n perusteluihin. Perusteluiden mukaan palovaroittimen toimintakunnossa pitäminen tarkoittaa käytännössä palovaroittimen pariston vuosittaista vaihtamista sekä palovaroittimen uusimista kun tuotteen käyttöikä päättyy tai jos palovaroitin vikaantuu. Lain esitöiden mukaan paristojen vaihto on tarkoituksenmukaista tehdä säännöllisesti ja palovaroittimien uusiminen suunnitellusti (HE 84/2022 vp, s. 8-10, 39). Asetusmuistiossa todetaan, että palovaroittimen toiminta olisi hyvä testata säännöllisesti sillä testaaminen on tapa havaita palovaroittimen vikaantuminen ja varmistaa palovaroittimen toimintakuntoisuus. Tämä ohje ei voi jäädä lain perustelujen tasoiseksi tarkennukseksi.

Taloyhtiöissä onnettomuustilanteisiin liittyvät vastuukysymykset kohdistuvat lähtökohtaisesti ja henkilökohtaisesti hallitukseen ja hallituksen puheenjohtajaan (ks. esimerkiksi KKO 2007:62, KKO 1997:151 ja KKO 1989-II-89). Rooliin sisältyvä vastuu voi vakavimmillaan olla valtava henkilökohtainen riski, ellei lakiin perustuvia toimintavelvoitteita ole selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistu lain tai asetuksen tasolla. Näin suuren riskin vastinparina olevaa vastuuta ei siten voida jättää lainsäädännön perustelutekstien varaan. Selkeät toimintavelvoitteet ovat päätöksentekovastuussa ja huolenpitovastuussa olevien turva.

Pelastuslaissa jätettiin säätämättä palovaroittimien kunnossapidon tarkemmasta sisällöstä ja luonteesta ja siten pelastuslain säädösmuutoksen seurauksena annettavaan sisäministeriön asetukseen palovaroittimista on vain luonnollista sisällyttää kunnossapitoon liittyvät selkeät ja ymmärrettävät toimintaohjeet.

Näin ollen sisäministeriön asetukseen palovaroittimista on sisällytettävä 5 § palovaroittimen toimintakunnan ylläpitämisestä. Pykälän tulee sisältää selkeät ja ymmärrettävät toimintaohjeet, joiden perusteella palovaroittimien asennusten, huollon ja kunnossapidon sekä vikailmoituksiin reagoimisen toteutumista seurataan säännöllisesti ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan tehokkaalla tavalla rakennuksen omistajan toimesta. Verrokkina voidaan pitää pelastuslain muiden laitteiden ja varusteiden kunnossapidosta, huollosta ja tarkastuksesta säädettyjä velvoitteita. Palovaroittimien kunnossapitovastuun on ohjattava selkeäsanaisesti rakennuksen omistajaa toteuttamaan rakennuksessa oleville asuinhuoneistojen palovaroittimille säännöllistä ja suunnitelmallista huoltoa ja kunnossapitoa sekä vikailmoituksiin reagoimista.

Kajava Teemu
Safetum Oy

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry toimii sprinkler järjestelmiä asentavien liikkeiden edunvalvontajärjestönä ja on toinen sopijaosapuoli sprinklerasentajille tarkoitetussa työehtosopimuksessa. LVI-TU pitää asetusluonnoksia sääntelyä, ja samalla asennustoimintaa selkeyttävänä asiana. LVI-TU arvioi, että nykytilanteeseen verrattuna asetusluonnos ei aiheuttaisi merkittävää lisäystä järjestelmien asentamisesta johtuviin työkustannuksiin.

LVI-TU ei ota tarkemmin kantaa pykäläkohtaisesti esitettyihin vaatimuksiin.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Mäkinen Juha-Ville
LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädos helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: ”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataan valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaistosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerrokseen laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa

savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Esitetään yhtä perustelumuistion kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannon palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Lauronen Markku
Kanta-Hämeen pelas

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Kaupan liitto ja Päivittäistavara-kauppa (PTY) kiittävät lausuntopyynnöstä ja esittävät kohteliaimmin seuraavaa:

Kaupan ala kannatti paloturvallisuuslaitelain uudistamisen tavoitetta selkeyttää ja ajantasaistaa paloturvallisuuslaitteita koskevaa sääntelyä (Kaupan liiton lausunto 23.8.2022). Ehdotukset uusiksi asetuksiksi ovatkin luonnollinen osa tätä uudistamisen kokonaisuutta.

Koemme selkeyttävänä sen, että tietyt määräykset ja vaatimukset on siirretty asetustasolta lakitasolle. Selkeyttävä ja osin sääntelyä keventävä vaikutus on myös sillä, että asetustason sääntelyn yksityiskohtaisuutta jossain määrin vähennettäisiin. Pidämme tärkeänä, että samalla kuitenkin huolehditaan muulla tavoin yhdenmukaisesta ja tarkoituksenmukaisesta määräysten soveltamisesta ja tulkinnoista valvonnassa.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Kaupan liitto ja Päivittäistavara-kauppa (PTY) esittävät kohteliaimmin seuraavaa:

Uutena kansallisena vaatimuksena ehdotetaan merkintävaatimusta valmistajan määrittämästä huoltovälistä. Samalla erityyppisten käsisammuttimien huoltovälistä ei enää säädettäisi erikseen.

Merkintä on oltava kiinnitettynä käsisammuttimeen käyttö- ja huolto-ohjeeseen. Ehdotuksen mukaan merkintävaatimusta olisi sovellettava 1.7.2025 alkaen olettaen, että asetus tulee voimaan 2025 tammikuun alussa. Ehdotettu kuuden kuukauden siirtymäaika on kaupan hankintaprosessin tyyppilliseen keston (12-18 kk) nähden liian lyhyt. Kaupat eivät myöskään ole voineet varautua ehdotettuun vaatimukseen etukäteen riittävän aikaisin.

Ehdotamme, että 2 § soveltamisajankohdaksi asetettaisiin vähintään yksi vuosi asetuksen voimaantulosta.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Kuljukka-Rabb Terhi
Kaupan liitto ry - Kaupan liiton ja PTY:n yhteinen lausunto

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Teknisen Kaupan Liitto ry kiittää lausuntopyynnöstä, ja pitää määräysten ja vaatimusten siirron asetustasolta lakitasolle selkeyttävänä. Samalla tulee kuitenkin huolehtia siitä, että määräysten soveltaminen ja niiden tulkinnat valvonnassa ovat yhdenmukaisia. Teknisen Kaupan Liitolla ei ole pykäläkohtaista lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sucksdorff Jan
Teknisen Kaupan Liitto ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

5 § esitetään lisättäväksi:

- Tila- ja käyttötapamuutokset tulee huomioida erheellisten paloilmoitusten vähentämiseksi.

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

3) Esitetään lisättäväksi tarkka aikamääre hätäkeskusyhteyden testaamiselle, esimerkiksi 1 krt/kk.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

4§:

Esitetään lisättäväksi, että poistumisopasteen valotehon tulee olla riittävä koko elinkaaren ajan.

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädos helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: ”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataanko valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

1§:

Esitetään lisättäväksi tarkempi määrittely mihin tiloihin palovaroittimia tarvitaan, kuten esimerkiksi makuuhuoneet ja poistumisreitit. Lisäksi palovaroittimien määrässä tulisi huomioida suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot. Asia voidaan käsitellä joko 1 tai 3 §:ssä.

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009):
"Palvaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palvaroitimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot." Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palvaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palvaroitimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): "Hälytysäänen kuuluvuus: Palvaroitimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan."

Esitetään yhtä perustelumuistion kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannon palvaroitimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palvaroitimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palvaroitimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Piela-Tallberg Nina
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Keski-Suomen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetusluonnoksista.

Uusi laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024, paloturvallisuuslaitelaki) tulee voimaan 1.1.2025 ja samalla kumoutuvat sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista (744/2000), sisäasiainministeriön asetus käsisammuttimista (790/2001) ja sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005). Nyt lausunnolla olevat asetukset täydentävät 1.1.2025 voimaan astuvaa paloturvaturvallisuuslakia (191/2024).

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Laitteistoiden tulee reagoida luotettavasti ja nopeasti palonkehitykseen sekä aktivoida kiinteistön omat turvallisuusjärjestelyt. Lisäksi laitteistoiden tulee mahdollistaa tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen.

Paloilmoittimiin ja automaattisiin sammutuslaitteistoihin liitettyjen ohjaustoimintojen osalta ne tulee myös liittää laitteistoiden huolto- ja kunnossapito-ohjelmiin. Myös lait-teistoiden saavutettavuuteen tulee kiinnittää huomiota. Laitteistot tulee olla selkeästi merkittyjä ja nopeasti tavoitettavissa vuodenaajoista riippumatta huomioiden myös ras-kaiden ajoneuvojen vaatima tila (mm. säiliövuoroajo sprinklerikeskukselle).

Automaattisten sammutuslaitteistoiden ja -paloilmoittimien osalta ongelmaksi on osoittanut korvaavien turvallisuustoimenpiteiden määräämisen em. kohteissa, joissa laite on vikaantunut. Tarvittaisiin ohje turvaamaan toiminta kohteessa ja viranomaisen oikeusturva.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Huoltovälin määrittäminen myös valmistajan taholta ja sen merkitseminen sammuttimeen on tervetullut uudistus.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Kunnossapitoon tulisi määritellä tarkastusvälit ja viranomaisen sekä haltijan vastuut.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Nykytilanteessa ja tulevaisuudessa huolta aiheuttaa varsinkin hoitolaitoksissa hälytysäänen kuuluvuus kiinteistössä. Hälytysäänen tulisi kuulua riittäväällä laajuudella, jotta kiinteistössä olevat henkilöt ovat tietoisia vaarasta. Asetuksessa voisi olla: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua kiinteistön kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Voimassa olevassa asetuksessa (239/2009): ”Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Mensala Ville
Keski-Suomen hyvinvointialue - Keski-Suomen pelastuslaitos

Nurminen Pauli

keski-Suomen pelastuslaitos - Keski-Suomen pelastuslaitos,
riskienhallintapäällikkö Pauli Nurminen

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry katsoo, että asetuksessa ei ole riittävästi huomioitu ikääntyvien ja vanhojen ihmisten tarpeita. Palovaroittimen hälytys on voitava antaa muullakin tavalla, kuin äänimerkillä (esim. vilkkuva valo tai täristin). Palovaroittimien määrässä on huomioitava asunnon muoto, ja muut tekijät, esim. seinien paksuus. Ikääntyvät ja vanhat ihmiset eivät välttämättä kuule hälytysääntä, jos se kuuluu toisesta asunnon huoneesta. Toimintakykyisyys voi vaatia henkilöltä pidempää aikaa tilasta poistumiselle, joten hälytykseen olisi voitava reagoida heti sen alkaessa.

Kannatamme Suomen Pelastusalan keskusjärjestön (SPEK) ehdotusta, että sääntelyä ei yksinkertaisteta tavalla, joka kaventaa suunnittelijoiden ja asukkaiden mahdollisuuksia varmistaa optimaalinen palovaroittimien määrä ja sijoittelu erilaisissa tiloissa.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry on edistänyt jo 71 vuoden ajan ikääntyvien ja vanhojen ihmisten oikeuksia, osallisuutta ja hyvinvointia valtakunnallisesti. Tuemme toiminnassamme ikääntyneiden moninaisuutta, teknologiavalmiuksia ja kansalaistoimintaa sekä kannustamme sukupolvien väliseen yhteistyöhön. Tuomme yhdessä jäsenyhteisöjemme kanssa kuuluviin vanhustyön ja vanhojen ihmisten äänen. Luomme ja ylläpidämme alan verkostoja.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Dufva Virpi
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä koskien eräitä paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Omakotiliitto on alansa ainoa valtakunnallinen pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden edunvalvonta- ja palvelujärjestö, joka edistää pientalovaltaista elämänmuotoa. Omakotiliitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton, ja siihen kuuluu 233 paikallisyhdistyksen kautta jo yli 70 000 jäsentä (kotitaloutta). Suomessa on yhteensä lähes 1,2 miljoonaa pientaloa ja noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajan asuntoa.

Omakotiliitto esittää huomioita pientalo- ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta, joille on erittäin tärkeää, että paloturvallisuuslaitteet ja tuotteet ovat käyttötarkoitukseensa sopivia ja toimintavarmoja sekä ominaisuuksiltaan sellaisia, että niitä voidaan käyttää turvallisesti ja ilman vaaraa ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle. Lähtökohtaisesti Omakotiliitto pitää tärkeänä, että sääntelyä selkeytetään ja turhaa sääntelyä karsitaan, ja että pidetään huolta etteivät kotitalouksien asumiskustannukset nouse säädösuudistuksien myötä.

Omakotiliitto pitää tärkeänä, että tuotteet on varustettava tarpeellisilla vaatimukset täyttävillä merkinnöillä ja tuotteen mukana on toimitettava tarvittavat tiedot, jotta tuotteet asennetaan, käytetään ja huolletaan oikein.

Omakotiliitto muistuttaa viestinnän neuvonnan merkityksestä kuluttajille lakimuutoksesta, sekä yleisesti ottaen paloturvallisuustuotteiden hankinnassa, huollossa ja ylläpidon tarkistuksessa.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä aiheessa.

Kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander

toiminnanjohtaja

Ari Rehnfors

puheenjohtaja

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Esityksestä kohderyhmäämme koskee erityisesti käsisammuttimet ja palovaroittimet. Kuluttajat hankkivat nämä tuotteet usein päivittäistavarakaupasta tai rautakaupasta. Esityksen mukaan koteihin hankittavien käsisammuttimien väri voi poiketa jatkossa 1 § säädöksestä. Tämä voi kannustaa sammuttimen hankintaan, kun vaihtoehtoja on jatkossa enemmän.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Esityksessä on poistettu tarkennuksia palovaroittimien sijainneista. Omakotiliitto pitää tärkeänä, että jatkossakin palovaroittimien hälytysäänien tulee kuulua kaikkiin tiloihin, joissa normaalisti oleskellaan. Täten Omakotiliitto ehdottaa, että uuteen esitykseen palovaroittimista lisätään nykyisestä asetuksesta ”yksi varoitin/60 m²” tarkennukseksi asetuksessa 3 pykälän kolmannessa momentissa oleva vaatimus, jossa todetaan:

”... Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.”

sekä 4 pykälän tekstillä: ”Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan. Tarvittaessa hälytys tulee antaa muutenkin kuin äänimerkillä.”

Silander Marju
Suomen Omakotiliitto ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 2 §

Asetusluonnoksen 2 §:ssä säädetään paloilmoittimen toiminnallisista vaatimuksista suunnitteluun ja asennukseen liittyen. Asetusluonnoksen 8) -kohdassa edellytetään laitteisto suojattavaksi korroosiolta, lämpövaikutukselta tai muilta rakennuksen ympäristön olosuhteilta.

Paloturvallisuuslaitteistoissa on tietoteknisiä järjestelmiä, jotka ovat muiden tietoteknisten järjestelmien tavoin haavoitettavissa.

FA esittää, että paloilmoitin suojataan muiden järjestelmien tavoin myös kyberturvallisuusriskeiltä.

Asetusluonnoksen 9 §

Mikäli rakennus on varustettu paloilmoittimella tai automaattisella sammutuslaitteistolla, tulee näiden olla toiminnassa. Poikkeus- ja vikatilanteisiin tulee varautua ennalta selkein toimintaohjein.

FA pitää tarpeellisena ja onnistuneena, että 9 §:ssä hälytys- ja mahdolliset vikatilanteet on vastuutettu selkeästi:

- 2) laitteiston hälytystilanteissa tavoitettavan yhteyshenkilön yhteystiedot pidetään esillä paloilmoitinkeskuksessa ja sprinklerikeskuksessa ja tarvittaessa muuallakin kiinteistössä
- 3) hätäkeskusyhteyden kokeilut tehdään säännöllisesti
- 4) järjestetään yhteysvikavalvonta hätäkeskusyhteydelle sekä vika- ja muille ilmoituksille

- 5) määritetään toimenpiteet yhteysvikatilanteiden varalta
- 6) määritetään menettelytavat laitteiston irtikytkemisessä ja toimintakuntoon palauttamisessa

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 3 §

Asetusluonnos mahdollistaa kotitalouskäyttöön tarkoitetun käsisammuttimen painesäiliön värin poikkeamisen siitä, mitä 1 §:ssä säädetään. Käytännössä siis punaisesta.

FA pitää hyvänä, että standardin mukaisesta punaisesta väristä voi poiketa kotikäyttöön hankittujen käsisammuttimien osalta. Toki sammuttimen tulee täyttää käsisammutinstandardin vaatimukset muilta osin ja siinä on oltava merkintä kotikäytöstä. Se, että sammutin olemukseltaan saadaan sopimaan sisustukseen, lisää kiinnostusta käsisammuttimien hankintaan ja pitämiseen helposti saatavilla.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 1 §

Asetusluonnoksen palovaroittimien vähimmäismäärä vastaa voimassa olevaa asetusta. Eli asunnon jokaista 60 m² kohden on asennettava vähintään yksi palovaroitin ja vähintään yksi palovaroitin kerrosta kohti.

Tämä voi hyvin olla riittävä kirjaus palovaroitinten hankinta- ja kunnossapitovastuun siirtyessä huoneiston haltijoilta rakennuksen omistajille. Saman aikaisesti alan toimijat tuottavat yksityiskohtaisempaa tietoa palovaroitinten tarvittavista määristä ja sijoituksesta.

Esimerkiksi FA suosittaa palovaroittimia asennettavan riittävästi, kuitenkin siten, että palovaroitin tulee vähintään jokaiseen makuuhuoneeseen, olohuoneeseen ja poistumistielle eli käytännössä eteiseen.

Mero Petri
Finanssiala ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

1 § Käsisammutin

Yrityksenä uskomme, että 3 § mainitulle käsisammuttimelle on tärkeämpi tukea korkeaa sammutustehoa vaativaa asetusta esim. 2kg 13A 89B C ja 6kg 55A 233B C sen sijaan, että EN3-7-mallin vaatimus asetettaisiin koskemaan sammuttimen etikettiä ja ulkoasua. Tämä takaa sammutusteholtaan laadukkaampia tuotteita kuluttajille. EN3-7 standardin etikettivaatimus poistaa mahdollisuuden tehdä käsisammuttimesta kauniimman tai paremmin kotitalousympäristöön sopivan tuotteen. Emme usko Käsisammuttimien määrän lisääntyvän yksityiskodeissa, mikäli käsisammuttimen etiketin ja ulkoasun pitää seurata EN3-7-standardia. Eriväristen käsisammuttimen etupuolen graafisen kuvion salliminen, niin että tarvittavat tuotetiedot ja käsisammuttimen käyttöalue (tarkoitettu vain kotitalouskäyttöön) löytyvät esimerkiksi sammuttimen takapuolelta, tämä tekee tuotteesta kuluttajalle houkuttelevamman.

Muissa pohjoismaissa markkinoilta jo löytyvät eriväriset /design sammuttimet täyttävät toiminnallisilta, ominaisuuksiltaan kaikki EN3-7 vaatimukset ja ne pystytään niin haluttaessa huoltamaan ja paineistamaan uudelleen. Ainoana erona on kauniimpi ulkonäkö, etupuolen mahdollinen design kuviointi sekä käsisammuttimen väri.

Tämä muutos saisi aikaan sen, että suomalaisiin yksityiskoteihin saadaan enemmän sammuttimia ja että ne ovat helpommin saatavilla onnettomuuden sattuessa. Asettamalla vaatimukset korkeimmalle sammutusteholle ja vapauttamalla käsiammuttimen ulkonäköä, niin että design tuotteiden toteuttaminen on mahdollista, ylläpidämme ja varmistamme, että sammutin valmistetaan aina korkealaatuisena kauniista ulkoasusta huolimatta.

3 §. Kotitalouskäyttöön tarkoitettu käsiammutin

Yrityksemme kannattaa vahvasti tätä uudistusta, joka tulee lisäämään käsiammuttimien hankintaa yksityiskoteihin. Tämä puolestaan lisää paloturvallisuutta yksityiskodeissa ja tietoisuutta paloturvallisuudesta. Tekemällä sammuttimista ulkoasultaan houkuttelevampia ja vaaratilanteessa helpommin saatavilla olevia, johtaa turvallisempaan asuinympäristöön ja edistää riskeihin varautumisen kulttuuria. Tämä voi myös johtaa innovointiin ja uusien, alaa suosivien mallien kehittymiseen. Ulkoasultaan kauniit käsiammuttimet voivat toimia jatkuvana muistutuksena paloturvallisuudesta, mikä voi kannustaa kodinomistajia ja perheenjäseniä kouluttautumaan käsiammuttimen käytöstä ja perehtymään myös muihin paloturvallisuutta nostaviin tuotteisiin.

2 §

Valmistajan määrittämä huoltoväli on merkittävä käsiammuttimeen kiinnitettävään käyttö- ja huolto-ohjeeseen 1.7.2025 alkaen.

Uskomme usean vakavasti otettavan toimijan pitävä nestesammuttimillaan 5 vuoden huoltovälin korkean laadun takaamiseksi turvallisuustuotteissa. Tämä muutos koskettaa laajaa tuotteiden käyttäjä- sekä valmistajakenttää, jotka pitää huomioida.

- Vähittäisasiakkaiden tuotevarastot
- Maahantuojien varastoissa olevat varmuusvarastot
- Maahantuojien toimitusmaat ja toimitusajat, tehdyt ennakkotilaukset

- Tuotteet, joilla on markkinoilla alhaisempi kiertonopeus
- Yritykset, jotka ovat jo tilanneet/ valmistavat ensivuoden valikoimaansa, valikoiman graafinen tuotetyö

Jotta markkina kerkeää mukautumaan ja toimimaan laadukkaasti, ehdotamme yllä mainitun voimaan astumista aikaisintaan 16 kuukauden kuluttua muutostiedon julkaisemisesta.

2§:

Käsisammuttimen tarkastus sisältää toimenpiteet, joilla voidaan todeta sammuttimen toimintakunto

-sammutin punnitaan ja mitataan paine

Pykälän sanamuoto merkitsisi sitä, että suurta osaa Suomen markkinoilla myytävistä EN3-hyväksytyistä sammuttimista ei voida tarkastaa/huoltaa. Tämä johtuu siitä, että paineen mittaaminen ei olisi mahdollista. Jotta sammuttimen paine voidaan mitata, siinä on oltava joko erillinen testiventtiili tai manometrin alle sijoitettu venttiili, joka mahdollistaa paineen mittaamisen. Tämä ei ole EN3:n vaatimus.

Sammuttimien, joissa ei ole erillistä testiventtiiliä paineen mittausta varten, painemittari testataan toiminnallisesti seuraavasti:

- Vapauttamalla painekalvo niin, että mittarin neula liikkuu kohti 0:ta, kun kyseessä on painekalvomittari.
- Liikuttamalla mittarin neulaa 0:n suuntaan jousella varustetuissa painemittareissa.

Nämä testit suoritetaan yksinkertaisella erikoistyökalulla, joka on testineulan muotoinen.

Sammuttimissa, joissa ei ole testiventtiiliä, joko manometrin ulkopuolella tai takana, ei ole mahdollista suorittaa säännöllistä paineen mittausta. Painemittari on kuitenkin mahdollista testata toiminnallisesti edellä kuvatulla tavalla. Molemmat ratkaisut on hyväksytty sammuttimien testaukseen ja sertifiointiin EN3-7:n mukaisesti. Olisi erittäin valitettavaa, jos uudet huolto-ohjeet merkitsisivät sitä, että suuria määriä muuten täysin toimivia tuotteita jouduttaisiin hylkäämään todellisen paineen mittaamista koskevan vaatimuksen vuoksi.

Kokemuksemme mukaan säännöllinen paineen mittaus ulkoisella painemittarilla lisää vuotoriskiä ja lisäksi jokaisessa testissä menetetään jonkin verran painetta.

Siksi vaadimme painokkaasti, että tämä kohta muotoillaan uudelleen siten, että kaikki markkinoilla myytävät EN3-7-hyväksytyt sammuttimet voidaan testata määrääjain sääntöjen mukaisesti myös tämän tarkistuksen jälkeen. Ehdotettu uusi sanamuoto:

- ”Sammuttimen punnitseminen ja painemittarin tarkistaminen toimittajan ohjeiden mukaisesti.”

-”Sammuttimen punnitseminen ja painemittarin/paineen tarkistaminen toimittajan ohjeiden mukaisesti.”

Yleisesti ottaen haluaisimme huomauttaa, että pääsääntönä olisi hyvä noudattaa kyseisen sammuttimen tarkastusta ja huoltoa koskevia ohjeita:

–jos ohjeita ei ole saatavissa, huoltoa ei välttämättä voi tehdä.

Kommenttimme:

-jos ohjeita ei ole saatavissa, huoltoa ei voi tehdä. Valmistajan/maahantuojan huolto-ohjeen seuraaminen on erittäin tärkeää sammuttimen toimivuuden varmistamiseksi.

GPBM Nordic Ab on pohjoismainen paloturvallisuustuotteiden maahantuoja vuodesta 1986

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Lötjönen Sanna
Gpbm Nordic Ab - Sanna Lötjönen

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Onnettomuustutkintakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista.

Onnettomuustutkintakeskus nostaa huomioille palovaroittimien määrää asunnossa koskevan 1 §:n, jonka mukaan asunnossa on oltava vähintään yksi palovaroitin asunnon jokaisen kerroksen tai tason

alkavaa 60 neliometriä kohti. Onnettomuustutkintakeskus on aikaisemmin kahden lapsen kuolemaan johtaneessa rivitalopaloa koskeneessa tutkinnassa (Y2016-03) suosittanut, että sisäministeriö huolehtii säädöksillä ja ohjeilla sekä eri sidosryhmien kanssa toteutettavalla turvallisuusviestinnällä siitä, että palovaroittimia asennetaan selvästi nykyistä minimivaatimusta enemmän, ja että palovaroitin tulee asentaa pääsääntöisesti kaikkiin asuinhuoneisiin ja poistumisreiteille. Onnettomuustutkintakeskus on toistanut suosituksen kolmen lapsen kuolemaan johtaneen mökkipalon tutkinnassa (Y2019-01).

Suosituksia Onnettomuustutkintakeskus perustelee molemmissa tapauksissa seuraavasti:
”Palovaroittimet ovat tärkeä osa turvallisuutta, mutta niiden toimintaan liittyy epävarmuustekijöitä. Palovaroittimet saattavat olla jo lähtökohtaisesti toimimattomia ja huono huolto, väärä asennus tai laitteen ikä heikentävät toimintavarmuutta. Pariston loppuminen tai sen poisto on myös tyypillinen syy toimimattomuuteen. Nykyinen vaatimus yhdestä palovaroittimesta jokaista alkavaa asunnon 60 neliometriä kohden ohjaa tilanteeseen, jossa varoittimia on usein vain yksi ja sijoittelu saattaa olla epätarkoituksenmukaista. Laitteiden määrän lisääminen lisäisi varoituksen varmuutta ja toisaalta parantaisi mahdollisuutta kuulla hälytysääni”.

Palovaroittimien määrän sekä tarkoituksenmukaisen sijoittelun huomioiminen parantaa todennäköisyyttä, että kaikki asunnossa olijat saavat varoituksen mahdollisimman nopeasti, ja on siksi tarpeen huomioida myös sisäministeriön asetuksessa palovaroittimista.

Kokko Kurt
Onnettomuustutkintakeskus

Jokinen Suvi
Onnettomuustutkintakeskus

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Kiitämme lausuntomahdollisuudesta. Asetusluonnokset ja niiden perustelumuiiot vaikuttavat yleisesti ottaen hyvin harkituilta. Toteamme näkemyksemme kunkin asetusluonnoksen ja sitä koskevan perustelumuiiston osalta alla.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetus ja perustelumuiisto vaikuttavat hyvin harkituilta. Kiinnitämme kuitenkin huomiota asetusluonnoksen 2 §:ään laitteiston toiminnallisista vaatimuksista, jotka koskevat laitteiston ominaisuuksia ja toiminnan luotettavuutta, eri laitteiden keskinäistä yhteensopivuutta sekä laitteiston suojaamista haittavaikutuksilta. Säännösluonnoksen 8) -kohdassa edellytetään laitteisto suojattavaksi korroosiolta, lämpövaikutukselta tai muilta rakennuksen ympäristön olosuhteilta.

Esitämme harkittavaksi, tulisiko edellyttää laitteiston suojaamista myös kyberturvallisuusriskeiltä.

Samoin laitteiston kunnossapidon (asetusluonnoksen 9 §) osalta esitämme harkittavaksi, tulisiko ohjelmistopäivityksiltä edellyttää riittävää varmistamista ja testaamista sekä huolellista asentamista, jotta laitteiston vaatimusten mukainen toiminta ei vaarannu tai keskeydy tai ettei laitteiston sammutustoiminnallisuus käynnisty aiheettomasti.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Rajamäki Markku
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Lainsäädäntö ja hallinto

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ab Alarm Control Alco Oy antaa yhdessä muiden tarkastuslaitosten kanssa seuraavat kommentit ja muutosehdotukset:

4§

Kohta 4

Tarvittavat hälytykset mihin?

Lisäys: Suunnittelu- ja asennusperusteena olevan standardin tai teknisen ohjeen mukaiset tarvittavat hälytykset 24/7 valvottuun paikkaan.

5§

...laitteiston osat suojattava... Muutosehdotus:

Laitteiston osat on tarvittaessa suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta tai ilkkivaltaisesta tehdyltä vahingoittamiselta.

7§

Kohta 5 Lisäys tekstiin: suojausten ja valvonnan laajuus.

Uusi kohta 9: Vaaditun vesilähteen tiedot.

Uusi kohta 10: Perusmäärittelyjen/suunnitelman laatijan oltava riittävän ammattitaitoinen.

8§

Kohta 5 Olisi oltava ennen kohtaa 3.

Kohta 7 Tekstin muutosehdotus: toteutuspiirustukset ja mitoituslaskelmat.

Lisäys tekstiin: Asennustodistuksen liitteeksi on lisäksi lisättävä:

Lisäys: Laitteiston asennustodistukset liitteineen on oltava käytettävissä laitteiston koko elinkaaren ajan ja sekä tieto niiden sijainnista.

9§

Kohta 3 Muutosehdotus: Yhteystesti tehdään kuukausittain

Kohta 11 Tarkennettava perustelumuiotioon eri tehtävien ja niitä hoitavien henkilöiden termien tarkoitukset.

10§

Lisäys tekstiin: Ohjelman on sisällettävä kaikki säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet mukaan lukien hätäkeskusyhteyden tai muun vastaavan yhteyden ja laitteiston kiinteistöhälytysten testaus. Ohjelman on katettava laitteiston suunniteltu elinkaari.

Uusien pykälien lisäys:

Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyyden ylläpidon vaatimukset.

Tarkastuslaitoksen lausunto suunnitelmien vaatimuksenmukaisuudesta poistunut. Saisiko sen takaisin?

- Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi, jos se on tarpeen suunnitelman arvioimiseksi, vaatia esittämään tarkastuslaitoksen lausunnon siitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Harf Benjamin
Ab Alarm Control Alco Oy

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Muistiolounnoksessa rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta lausutaan:

”Merkitsemisestä ja valaisemisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä sisäministeriön asetuksella.”

Asetusluonnoksessa ei kuitenkaan anneta tarkempia säännöksiä, vaan asetukseen 805/2005 verrattuna huomattavasti vähemmän ja ylimalkaisempia lausumia merkitsemisestä ja valaisimisesta.

Asetusluonnoksessa ei ole säädetty, ”millaiset merkinnät ja valaistus ovat asianmukaisia”. Nämä asiat ovat yksityiskohtaisesti määritellyt EN-standardeissa, johon viitataan nykyisessä asetuksessa, mutta asetusluonnoksesta nämä viitaukset näihin suoraan asetuksen vaatimuksia koskeviin standardeihin on poistettu. Asetuksessa viitataan toiseen asetukseen, jossa viitataan yleisiin horisontaalistandardeihin.

Standardien noudattaminen on järkevää ja myös helpoin tapa huolehtia vaatimustenmukaisuudesta, koska yrityksen/suunnittelijan ei tarvitse itse erikseen osoittaa, että heidän valitsemansa erilaiset tekniset ratkaisut ovat pakollisten lakisääteisten vaatimusten mukaisia. Siksi standardien asema on tärkeä viittausreferensseinä ja säädösten täydentäjinä. Vaikka vaatimustaso on määritelty standardissa, saa standardeista poiketa, jos vastaava turvallisuustaso voidaan saavuttaa muutoin. Käyttäjien kannalta on kuitenkin paljon helpompaa noudattaa euroopanlaajuisesti hyväksyttyä standardia.

1 § Soveltamisala

Poistumisreittien merkinnän ja valaisemisen standardit ovat uusiutumassa nyt syksyllä 2024. Uusissa standardeissa on useita uusia valaistusta koskevia vaatimuksia. Muistioloannoksen mukaisesti:

”Pykälän 2 momentin mukaan asetuksessa säädettäisiin poistumisreittien opasteiden ja valaistuksen kunnossapidosta. Kunnossapitovaatimukset koskisivat myös jo käytössä olevia rakennuksia ja tiloja.”

Turvavalaistuksen standardien uusiin tänä vuonna julkaistaviin revisioihin on tulossa uusia kunnossapitotarkastuksia ja mittauksia, joita nykyisiin vaatimuksiin ei sisälly. On siis mahdollista, että jos vanhan asennuksen valaistusta tai valaisimia aletaan kohteissa standardin mukaisesti mittaamaan, ne eivät välttämättä täytä vaatimuksia. Kunnossapitovaatimusten osalta on siis huolella arvioitava, koskisivatko ne myös jo käytössä olevia rakennuksia ja tiloja, kuten muistiossa esitetään.

3 § Poistumisreittien merkitseminen

Asetusluonnoksessa todetaan:

”Poistumisopasteita on tarvittaessa täydennettävä ääni- tai valosignaaliopasteilla, lattiaan tehtävillä merkinnöillä tai muulla havaittavuutta parantavalla tavalla.”

Poistumisopasteita täydentävästä valosignaaliopastuksesta ja havaittavuutta parantavasta adaptiivisesta poistumisvalaistusjärjestelmästä on tehty tuore eurooppalainen tekninen spesifikaatio CEN/TS 17951:2024 selkeyttämään ja yhdenmukaistamaan tällaisten järjestelmien käyttöä. Olisiko asetuksessa tarpeen viitata tähän tekniseen spesifikaatioon? Tekninen spesifikaatio määrittelee useita erilaisia uusia mahdollisuuksia lisätä turvallisuutta tiloissa, joissa poistuminen on vaikeaa tai joissa poistumisjärjestelyt ovat tavanomaisesta poikkeavat. Tällaisia voivat olla esimerkiksi maanalaiset tilat, korkeat rakennukset, kauppakeskukset tai muut suurelle yleisölle tehdyt julkiset tilat.

Tekninen spesifikaatio määrittelee myös, miten valaistuksen muutosta voidaan käyttää apuna poistumisreittien selkeyden parantamisessa.

4 § Poistumisopasteet

Asetusluonnoksesta on poistettu viittaus standardiin SFS-EN 1838, joka määrittelee poistumisopasteen kilven korkeuden riippuvuuden havaintoetäisyydestä, opasteiden valaistuksen määrän (valaistusvoimakkuus ja luminanssi) vähimmäisvaatimukset, valaistuksen syttymisajan sekä vähimmäiskestoajan.

Asetusluonnoksessa ei määritellä poistumisopasteiden ominaisuuksia, vaan viitataan yleisellä tasolla asetukseen (687/2015):

”Poistumisopasteiden on ulkonäöltään ja yleisiltä ominaisuuksiltaan oltava työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (687/2015) mukaisia.”

Mainittu asetus (687/2015) ei määrittele poistumisopasteiden ominaisuuksia, vaan viittaa standardeihin SFS-EN ISO 7010+A1+A2+A3+A4+A5 tai SFS 5715. Mikään näistäkään standardeista ei myöskään määrittele poistumisopasteiden ominaisuuksia, vaan standardissa SFS 5715 viitataan lukuisiin muihin standardeihin, joista yhdestä (SFS-ISO 3864-1 KUVATUNNUKSET JA PIIRROSMERKIT. TURVALLISUUSVÄRIT JA TURVALLISUUSMERKIT. OSA 1: TURVALLISUUSMERKKIEN JA TURVALLISUUSMERKINTÖJEN SUUNNITTELUPERIAATTEET) löytyy liitteistä yleisohjeet kaikenlaisten kilpien korkeuden määrittelyyn havaintoetäisyyden perusteella sekä niiden valaistusohjeita. Ohjeet ovat suunnittelijan kannalta vaikeasti löydettävät, monimutkaiset ja siten huomattavasti hankalimmat käyttää kuin standardin SFS-EN 1838 nimenomaan turvalaistukselle määritellyt yksinkertaiset ohjeet, jotka perustuvat yllämainittuun standardiin SFS-ISO 3864-1.

Mainitusta standardista SFS-EN 1838 on syksyllä 2024 loppuäänestyksessä hyväksytty uusi versio, joka tällä hetkellä toimituksellisessa viimeistelyssä. Se asettaa lukuisten muutosten lisäksi kokonaan uudet vaatimukset poistumisopasteiden valaistuksen mittaamiselle sekä käyttöönottohetkellä, että

5 vuoden välein. Lisäksi uusi standardi suosittelee harkitsemaan poistumisreitien turvallisuuskilpien valaistuksen lisäämistä niiden näkyvyyden parantamiseksi tilanteissa, joissa sähköt ovat normaalisti päällä ja ympäristö on hyvin valaistu.

Asetusluonnoksesta puuttuu nykyisessä asetuksessa oleva kappale:

”Poistumisopasteen on oltava vähintään 100 mm korkea ja leveä. Riittävä opasteen koko määritetään standardin SFS-EN 1838 mukaisesti katseluetäisyyden perusteella.”

Tämän puute voi johtaa turvallisuusriskeihin varsinkin, kun ainoa referenssi (asetus 687/2015) viittaa monen mutkan kautta vain yleisohjeisiin ja selkeää minimikokoa ei ole missään annettu.

5 § Poistumisreittien valaiseminen

Asetusluonnoksesta on poistettu lause:

”Valaistuksen suunnittelussa noudatetaan soveltuvin osin standardissa SFS-EN 1838 poistumisreittivalaistukselle määritettyjä vaatimuksia.”

Miksi viittaus on poistettu ja miten poistumisreittien valaistuksen suunnittelijat jatkossa tietävät, mistä yksityiskohtaiset vaatimukset löytyvät? Vaatimukset poistumisreittien valaistukselle on määritetty vain tässä standardissa SFS-EN 1838 ottaen muistion mukaisesti huomioon ”tilojen käyttötarkoitus, koko ja muoto sekä se, miten rakennuksesta poistuminen on järjestetty”. Missään muualla kuin tässä standardissa ei aseteta poistumisreittivalaistukselle häikäisysuojavaatimuksia eikä ohjeita siihen, millaisia lähtöoletuksia suunnittelussa käytetään. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Tilan pintojen heijastuskertoimet
- Alenemakertoimen valinta (valonlähteiden ikääntyminen ja pintojen likaantuminen vaikutus valaistustulokseen)
- Vaihtelevuusvaatimukset (tasaisuus)
- Korostettavat paikat

Lähtöoletusten puuttuminen johtaa väistämättä vaatimusten alittumiseen ja turvallisuustason laskuun.

Mainitun standardin SFS-EN 1838 uudessa 2024-versiossa poistumisreitien valaistavan alueen määrittelyä on muutettu ja vaatimuksia on nostettu. Se asettaa myös kokonaan uusia valaistusvaatimuksia tiloille, joille ei ole aiemmin ollut vaatimuksia. Tällaisia ovat esimerkiksi asetuksen pykälässä 3 mainittujen rakennusten WC-tilat, joita on määrällisesti paljon. Lisäksi uusi standardi SFS-EN 1838:2024 määrittää kokonaan uuden turvalaistustyyppin, ”Local area lighting” (tälle ei vielä ole virallista käännöstä). Joissakin tapauksissa tämä uusi turvalaistuksen ratkaisu on turvallisempi vaihtoehto, koska voi olla hankalaa ja vaarallista evakuoida esimerkiksi hoitokodin asukkaita ulos rakennuksesta kadulle tuntemattomaksi ajaksi. Uusi standardi listaa myös uusia korostettavia paikkoja. Se asettaa lisäksi kokonaan uudet vaatimukset poistumisreitien valaistuksen mittaamiselle sekä käyttöönottohetkellä, että 5 vuoden välein.

Asetusluonnoksen seuraava määrittely on epätasallinen:

”Poistumisreitien muun valaistuksen on käynnistyttävä, kun tavallinen valaistus joutuu epäkuuntoon”.

Sähkönsyötön katkeaminen ei ole valaistuksen, vaan sähkönjakelujärjestelmän vika. Muistioloannoksessa sama asia on määritelty täsmällisemmin ja nimenomaan tämän tekstin pitäisi olla asetusluonnoksessa:

”Poistumisreitien muun valaistuksen on käynnistyttävä, kun rakennukseen tai valaisinryhmään tulee sähkön syöttöhäiriöitä tai tavallinen valaistus joutuu epäkuuntoon.”

Hyvä parannus on tarkennus, että ”poistumisreitien ovien yhteydessä valaistuksen on oltava riittävä paitsi oven havaitsemiseen niin myös oven aukaisumekanismien käyttöön.”

Tätä tukee myös standardissa SFS-EN 1838:2024 oleva lisäys korostettavien paikkojen listaan: ”sähköisesti lukittujen ovien vapauttamiseen tarvittavien manuaalisten avaussäätimien sijoituspaikka”.

Haasteena on se, että jos asetuksesta poistuvat viittaukset asiaa käsitteleviin standardeihin, niin mistä suunnittelijat ja valaistuksen kunnossapitoa valvovat pelastusviranomaiset tietävät, mitä vaatimuksia valaistuksen on täytettävä?

6 § Jälkivalaisevat poistumisopasteet

Tämä on erinomainen täydentävä vaatimus, kiitokset asetuksen valmistelijoille siitä.

7 § Kunnossapito

Asetusluonnoksesta on poistettu nykyisessä asetuksessa oleva lause:

”Poistumisreittien merkintöjen ja valaistuksen toimintakunnossa pysyminen on varmistettava säännöllisellä kunnossapidolla.”

Turvavalaistuksen kunnossapito varmistetaan nimenomaan säännöllisillä tarkastuksilla tilojen haltijan tai omistajan toimesta.

Samoin on poistettu myös seuraava lause:

”Kunnossapito-ohjelma ja -päiväkirja on pyydettäessä esitettävä alueen pelastusviranomaiselle valvontaa varten.”

Pelastuslain 12 luvun 80 § kerrotaan:

”Tarkastettavan kohteen edustajan on esitettävä säädöksissä vaaditut suunnitelmat, muut asiakirjat ja järjestelyt.”

Missä dokumentissa uuden asetuksen voimaan astuessa määritellään nämä vaaditut suunnitelmat, muut asiakirjat ja järjestelyt? Standardissa SFS-EN 50172:2004 POISTUMISVALAISTUSJÄRJESTELMÄT määritellään poistumisvalaistusjärjestelmiin säännöllisesti tehtävien huolto- ja kunnossapitotoimenpiteiden sisältö ja aikataulu. Siinä määritellään myös tarkastuksiin liittyvä lokikirja, sen säilyttäminen ja sen esittäminen asianmukaisesti valtuutetun henkilön suorittamaa tutkimusta varten, sekä selvennetään vastuukysymyksiä.

Kun vaatimukset säännöllisestä kunnossapidosta sekä kunnossapito-ohjelman ja -päiväkirjan esittämisestä pyydettäessä alueen pelastusviranomaiselle poistuvat asetusluonnoksen mukaisesti, tarkoittaako tämä käytännössä valvonnan päättymistä? Jos ei, missä tämä valvontaan liittyvä vaatimus jatkossa määritellään?

Standardista SFS-EN 50172 on julkaistu nyt syksyllä uusi versio SFS-EN 50172:2024, jossa määritellään:

- entistä yksityiskohtaisemmin ja kattavammin asennuksesta asiakkaalle luovutettava dokumentaatio
- käyttöönottotarkastukseen yhteydessä tehtävä laitteiden ja järjestelmien tarkastukset, kuten suunnitteludokumenttien mukaisuus, oikea sijoitus ja kunto, esteetön näkyvyys toimintakoe ja valaistusmittaukset
- entistä laajempi eri määräaikaistarkastusten tarkka sisältö ja aikataulu.

Uuteen standardiin on koronavuosien kokemusten perusteella lisätty myös liite C, jossa annetaan ohjeita poistumisvalaistusjärjestelmän kunnossapidosta lockdown-tilainten aikana ja jälkeen.

Yhteenveto

Turvavalaistuksen standardeihin on tuoreeltaan siis lisätty sekä uusia että myös entistä tiukempia vaatimuksia. Merkitteille pantavaa on se, että suurin piirtein samaan aikaan monet asetuksen 805/2005 kautta velvoitetut tarkat vaatimukset asetuksen kumoutuessa poistuvat. Tällainen asetuksen ja standardien yhtäaikainen, mutta eri sisältöinen muutos voi johtaa vaatimusten virhetulkintoihin ja turvallisuustason laskuun.

Viimeisin päivämäärä, johon mennessä standardin SFS-EN 50172:2024 kanssa ristiriidassa olevat kansalliset standardit on peruutettava, on 27.5.2027. SFS-EN 1838:2024 osalta päivämäärä selviää, kun standardi on julkaistu.

Pyydän ystävällisesti, että otatte uudessa asetuksessa huomioon standardeissa tapahtuneet muutokset, sekä niiden ja asetuksen samanaikaisen muutosten seurauksena mahdollisesti aiheutuvat riskit, pystyäkseen minimoimaan ne tekemällä sopivat muutokset asetuksen tekstiin.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Varsila Markku

SESKO ry - SK CEN 169 Valaistustekniikka-komitean työstä vastaava
ryhmäpäällikkö

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Hätäkeskuslaitos lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Hätäkeskuslaitos pitää tärkeänä, että automaattisiin paloilmoitinlaitteisiin liittyvää sääntelyä kehitetään siltä osin kuin se koskee paloilmoittimen liittämistä hätäkeskustietojärjestelmään. Hätäkeskuslaitos toteaa, että tällä hetkellä siitä menettelytavasta, jolla laite liitetään hätäkeskustietojärjestelmään taikka millä perusteilla tai kenen viranomaisen toimivaltaan kuuluu päättää siitä, että laite voidaan irrottaa hätäkeskustietojärjestelmästä, ei ole säädöksiä.

Hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 2 momentin 7) kohdan mukaisesti hätäkeskustietojärjestelmällä tarkoitetaan tietojenkäsittelylaitteista, ohjelmistoista ja muusta tietojenkäsittelystä koostuvaa kokonaisjärjestelyä, jota on tarkoitettu käytettäväksi henkilötietojen sähköiseen käsittelyyn, asiakasasiakirjojen tallentamiseen ja ylläpitoon hätäkeskustoiminnan mahdollistamiseksi, toteuttamiseksi ja turvaamiseksi. Saman lain 16 a §:n 3 momentin mukaan Hätäkeskuslaitos vastaa hätäkeskustietojärjestelmästä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaisesti.

Koska kyse on viranomaisten lakisääteisten tehtävien mahdollistamiseksi, toteuttamiseksi ja turvaamiseksi luodusta järjestelmästä, josta Hätäkeskuslaitos vastaa, olisi tarkoituksenmukaista säätää laissa, millä menettelytavalla laitteen liittäminen hätäkeskustietojärjestelmään tapahtuu. Nykyisessä lainsäädännössä ei ole säädöksiä myöskään sen suhteen voiko Hätäkeskuslaitos kieltäytyä liittämästä laitetta järjestelmään, jos laitteen pakollisuus on määrätty lainsäädännössä taikka viranomaispäätöksessä esimerkiksi tilanteessa, jossa laite ei ole yhteensopiva hätäkeskustietojärjestelmän kanssa. Hätäkeskustoiminnasta annetun lain perusteella Hätäkeskuslaitos kuitenkin vastaa hätäkeskustietojärjestelmästä ja sen toimivuudesta. Edelleen lainsäädännön perusteella on epäselvää, kenen päätöksellä ja millä menettelytavalla laite voidaan kytkeä irti hätäkeskustietojärjestelmästä esimerkiksi tilanteessa, jossa toiminta kiinteistöllä/rakennuksessa on päättynyt, eikä omistajaa/toiminnan harjoittajaa tavoiteta, mutta laitteesta tulee toistuvasti virheellisiä hälytyksiä.

Hätäkeskuslaitos katsoo, että laitteen liittäminen hätäkeskustietojärjestelmään ja irti kytkeminen on julkisen vallan käyttöä ottaen huomioon järjestelmän

käyttötarkoitus ja tästä syystä perustuslain 2 §:n 3 momentti huomioiden lailla olisi säädettävä näihin liittyvistä menettelyistä.

Edelleen Hätäkeskuslaitos pitää tärkeänä, että kaasuilmoitinlaitteistosta säädettäisiin tarkemmin lainsäädännössä. Näiden laitteiden toimintaperiaate vastaa automaattisia paloilmoitinlaitteita. Hätäkeskuslaitoksen käsityksen mukaan esimerkiksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi asettaa tällaisen määräyksen osana kemikaalilaitoksen lupakäsittelyä. Kaasuilmoitinlaitteet on tunnistettu omaksi kokonaisuudekseen Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista vuosina 2024 ja 2025 annetussa Sisäministeriön asetuksessa.

Hätäkeskuslaitos pitää tärkeänä myös, että edellä mainituissa tilanteissa laissa olisi säädökset tarpeellisista oikeusturvakeinoista.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Hätäkeskuslaitos lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Asetuksen 2 momentin 2 kohdan mukaan laitteiston hälytystilanteissa tavoitettavan yhteyshenkilön yhteystiedot pidetään esillä paloilmoitinkeskuksessa ja sprinklerikeskuksessa ja tarvittaessa muuallakin kiinteistöstä. Hätäkeskuslaitos pitää tärkeänä, että niiden laitteiden osalta, jotka on kytketty hätäkeskustietojärjestelmään, yhteyshenkilöiden tiedot ja niiden muutokset ilmoitettaisiin myös Hätäkeskuslaitokselle. Hätäkeskuslaitos näkee tarpeelliseksi, että asetuksessa säädetään tästä velvollisuudesta.

Hätäkeskuslaitos haluaa nostaa esiin myös turvallisuusnäkökulman yhteyshenkilön yhteystietojen esillä pitämisestä. Jos kohteen laitenumero, yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero sekä testausnumero on ilmoitinlaitteella esillä, tämä mahdollistaa riskin siitä, että tietoja väärinkäytetään. Tällöin on mahdollista esimerkiksi pyytää laittamaan laite puhelimitse huoltotilaan, jolloin hälytykset eivät välity hätäkeskustietojärjestelmään. Tämä mahdollistaa erilaiset vahingonteot. Tältä osin voisi siten vielä olla tarpeen arvioida, millä tavalla yhteystiedot tulee olla esillä.

Asetuksen 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan hätäkeskusyhteyden kokeilut tehdään säännöllisesti. Asetuksessa tai perustelumuiustiossa ei kuitenkaan määritellä tarkemmin, mitä tarkoitetaan säännöllisellä. Hätäkeskuslaitoksen näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista määritellä tarkemmin, mitä säännöllisellä tarkoitetaan, joko suoraan asetuksessa taikka vähintään perustelumuiustion perusteluissa.

Nykyisen käytännön mukaisesti testaukset tehdään kerran kuukaudessa ja Hätäkeskuslaitos on mitoittanut ilmoitinlaitetestaukseen sidotun henkilöstönsä tämän mukaisesti. Mikäli testaus halutaan tehdä tätä harvemmin tai tiheämmin, on tällä vaikutuksia henkilöstömitoitukseen. Hätäkeskuslaitoksen havaintojen perusteella epäonnistuneita testejä on päivittäin, joten säännöllinen kerran kuukaudessa tapahtuvaa testausta voidaan pitää perusteltuna.

Mikäli yhteyskokeiluiden tiheys määritettäisiin pelkästään huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa, riskinä on, että säännöllisyyttä tulkittaisiin eri tavalla ja siten eri kohteissa voisi olla eripituisia testausaikavälejä. Tämä lisäisi ilmoitinlaitteiden sopimushallintaan ja testaukseen liittyvää hallinnollista työtä.

Muistion perusteluissa todetaan, että ”Toiminnallisten vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa käyttämällä standardeja tai muita yleisesti hyväksytyjä suunnitteluohjeita. Muitakin ratkaisuja voi kuitenkin olla, eikä standardeihin enää viitattaisi asetuksessa.” Hätäkeskuslaitos pitää kuitenkin tärkeänä, että niiden laitteiden osalta, jotka ovat lailla taikka viranomaisen päätöksen perusteella liitettävä hätäkeskustietojärjestelmään, olisivat tietyn standardin mukaisia, jotta voidaan varmistua järjestelmän yhteensopivuudesta hätäkeskustietojärjestelmän kanssa ja siten siitä, että hälytykset ohjautuvat oikein. Siksi vähintään perustelumuistiossa tulisi mainita, että hätäkeskustietojärjestelmään liitettävien laitteiden tulee olla yhteensopivia järjestelmän kanssa. Mikäli laite ei ole yhteensopiva hätäkeskustietojärjestelmän kanssa, saattaa tästä aiheutua erheellisiä hälytyksiä ja ylimääräistä selvitystyötä sekä Hätäkeskuslaitoksessa että laitteen haltijan toimesta. Lisäksi pelastustoimelle saattaa välittyä virheellisiä tehtäviä.

Hätäkeskuslaitos pitää tärkeänä myös, että yhteysvikavalvonnasta säädettäisiin joko asetuksessa tarkemmin tai vähintään perustelumuistiossa tarkennettaisiin kuka vastaa ja mistä. Tähän liittyen myös hälytysten siirto tulisi tapahtua tietyn standardin mukaisesti, jotta voidaan varmistua siitä, että hälytykset siirtyvät oikein hätäkeskustietojärjestelmään.

Sisäministeriön asetus käsiammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Ei lausuttavaa.

Uimaluoto Jussi
Hätäkeskuslaitos

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädos helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: ”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataan valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerrokseen laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevaa asetusta mukaillen (239/2009): Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon, majoitustilojen ja hoitolaitoksen kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.

Esitetään yhtä perustelumuistion kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen

seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Oksanen Marjo
Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Sisäministeriön luonnostelevan asetuksen paloilmottimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista noudattaminen varmistaa paloturvallisuuslaitteiden käytön hyvän suunnitteluun, asennuksen ja turvallisen käytön yleisellä kansallisella tasolla. Ydinlaitoksen turvallisuuden osalta on kuitenkin huomioitava erityispiirteet. Säteilyturvakeskuksen lainmukaisena tehtävä on arvioida ja valvoa paloturvallisuutta osana ydinlaitoksen säteily- ja ydinturvallisuuden kokonaisuutta.

Asetuksessa viitataan SFS-EN-standardeihin. Jos ydinlaitoksella sovellettaisiin ainoastaan SFS-EN-standardeja, rajoittaisi se mahdollisuuksia hallita ydinlaitoksen säteily- ja ydinturvallisuutta. Ydinlaitoksessa on palontorjuntaan liittyviä erityispiirteitä, kuten mahdollisesti radioaktiivisen savun poistaminen sekä paloilmamaisimien käyttörajoitusten tunnistaminen erikoistilanteissa.

Sisäministeriön asetusluonnos on hyvä, mutta sitä ei voi sellaisenaan yksin soveltaa ydinlaitoksilla. Työ- ja elinkeinoministeriössä on menossa ydinenergialain uudistus ja siihen liittyen vastaavia STUK:n määräyksiä

luonnostellaan. Ko. määräyksissä on tavoitteena tunnistaa yleisesti hyväksytyjen standardien käytettävyys siten, että palontorjuntajärjestelyt ovat osa ydinlaitoksen ja sen säteily- ja ydinturvallisuuden kokonaisuutta.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Haaja Tommi
Säteilyturvakeskus

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Yleistä

Asetuksen sisällössä olisi hyvä huomioida alalla vakiintuneet käytännöt ja asiakirjat, eikä siinä käytetyt termit saisi olla ristiriidassa alalla käytössä olevan nimikkeistön kanssa.

Ehdotamme asetukseen mainintaa suunnittelusääntöjen (ohjeistuksen) velvoittavuudesta paloilmoittimien suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa. Viittaus ohjeistukseen selkeyttäisi niiden mukaan toteutettujen järjestelmien kuulumista paloturvallisuuslaitelain ja tämän asetuksen soveltamisalaan.

2 § Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset

Ehdotamme seuraavan maininnan lisäystä 2 § loppuun: Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset täyttyvät, kun järjestelmien suunnitteluun ja toteutukseen sovelletaan niihin tarkoitettua ohjeistoa.

3 § Paloilmoittimen ohjaustoiminnot

Ohjattavien laitteiden toiminnan suunnittelu ja asennus eivät sisälly paloilmoittimen toteutukseen.

Lause on luettavissa väärin ja väärä tulkinta voi johtaa ongelmiin käytännön tilanteissa. Asetuksen sisällössä olisi hyvä painottaa perustelumuistion tarkennusta.

Ehdotamme lauseen muuttamista seuraavasti: ohjattavat laitteet voivat olla osa paloilmoitinta, mutta niiden toiminnan suunnittelu tai asennus eivät sisälly paloturvallisuuslaitelain tai tämän asetuksen soveltamisalaan.

6 § Merkinnät ja opasteet

Paloilmoitinkeskuksen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä opastein niin, että laitteiston hälyttäessä keskus löytyy helposti ja ilman aiheettomia viivästyksiä.

Pykälästä 6 § on tulkittavissa, että paloilmoittimen kaikki keskuslaitteet tulisi merkitä opasteella. Paloilmoittimissa, joissa on useampi kuin yksi keskuslaite, voi niiden merkitseminen johtaa väärinkäsityksiin. Pelastuslaitoksen käyttöön tarkoitettu käyttölaite nimetään paloilmoittimen pääkäyttölaitteeksi, joka teknisesti voi olla erillinen laite tai osa paloilmoitinkeskusta. Ehdotamme lauseen muuttamista seuraavasti: Paloilmoittimen pääkäyttölaitteen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä opastein niin, että ne löytyvät helposti ja ilman aiheettomia viivästyksiä.

7 § Selvitys laitteiston perusmäärittelyistä, 8 § Asennustodistus, 9 § Laitteiston kunnossapito ja 10 § Laitteiston huolto ja kunnossapito-ohjelma

Pykälien sisällön voidaan tulkita olevan ristiriidassa alan vakiintuneiden käytäntöjen sekä ohjeistoihin liittyvien asiakirjamallien kanssa. Tällöin eri ohjeissa kuvatut asiakirjat ja niihin liittyvät prosessit eivät sellaisenaan vastaisi asetuksen sisältöä. Tämä johtaisi isoihin ongelmiin käytännön tilanteissa ja olisi ristiriidassa perustelumuistion vaikutusarvion kanssa. Ehdotamme seuraavaa lisäystä asetukseen: Paloilmoittimia koskevissa ohjeistoissa määritellyt asiakirjat ja niihin liittyvät käytännöt täyttävät tämän asetuksen vaatimukset, kun asiakirjakokonaisuus sisältää vähintään asetuksessa mainitut asiat.

8 § Asennustodistus

Yleisen käytännön mukaan paloilmoittimen käyttöönoton yhteydessä tehdään asennustarkastus, joka dokumentoidaan asennustarkastustodistukseen. Asennustarkastustodistukseen määritellään alue, jota varmennustarkastukseen liittyvä tilaus koskee ja siihen tehdyt kirjaukset huomioidaan tarkastuslaitoksen tekemässä tarkastuksessa. Termien samankaltaisuuden takia paloturvallisuuslaitelain 11 § ja asetuksen 8 § sisältöä voidaan tulkita niin, että asennustarkastustodistukseen tarvittaisiin vastuuhenkilön allekirjoitus, mutta ei tarkastuksen tekijän allekirjoitusta. Ehdotamme lisättäväksi asennustodistuksen liitteeksi: 3) asennustarkastustodistus tarkastuksen tekijän allekirjoituksella.

9 § Laitteiston kunnossapito

Ehdotamme kohdan 2) paloilmotinkeskuksessa- termin korvausta: paloilmotittimen pääkäyttölaitteella

Ehdotamme seuraavan maininnan lisäystä: 12) Paloilmotittimen ylläpidossa sovelletaan järjestelmiin tarkoitettua ohjeistoa.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Laine Jyrki
Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry

Lausunto

11.10.2024

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Asetus palovaroittimista tulisi palauttaa valmisteluun tai se edellyttää merkittäviä muutoksia sen 1 pykälään. Ehdotamme, että vaatimus yhdestä palovaroittimesta jokaista alkavaa 60 neliömetriä kohden poistetaan ja asetuksen nykyinen muoto säilytetään muutoin.

Nykyinen sääntely palovaroittimista on parempi kuin asetuksen muutosehdotus, jossa ehdotetaan palovaroittimien määrän sitomista yksinkertaisesti pinta-alaan. Muutosehdotus, jonka mukaan yksi palovaroitin asennetaan jokaista alkavaa 60 neliömetriä kohden, heikentää merkittävästi paloturvallisuutta. Se ei riitä ottamaan huomioon erilaisia tilaratkaisuja tai tilojen muotojen vaihteluita, mikä voi johtaa siihen, että varoittimia on liian vähän ja ne on sijoitettu tehottomasti.

Nykyinen asetus sisältää joustavamman ja turvallisemman lähestymistavan, jossa palovaroittimien määrä ja sijoittelu perustuvat tilojen muotoon ja syttymisvaaroja aiheuttaviin toimintoihin. Tämä varmistaa, että varoittimet havaitsevat savun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, ja hälytysääni kuuluu kaikkiin asunnon osiin, mikä on erityisen tärkeää monimutkaisissa ja kerroksellisissa asuinympäristöissä.

On myös tärkeää, että hälytysäänen kuuluvuusvaatimusta ei poisteta asetuksesta, kuten luonnoksessa ehdotetaan. Tämä on keskeinen turvallisuustekijä, joka varmistaa, että asukkaat kuulevat hälytyksen ajoissa. Lisäksi asetuksessa tulee huomioida ikääntyneiden ja kuulovammaisten tarpeet, jolloin hälytyksen tulee voida tapahtua myös muilla keinoilla, kuten tärinämien ja vilkkuvalojen avulla.

Asetuksen tulisi siis säilyttää nykyinen sanamuoto, joka antaa suunnittelijoille ja asukkaille riittävästi liikkumavaraa varoittimien määrän ja sijoittelun suhteen.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

1 §: Aikaisemmin on asetuksissa ja määräyksissä viitattu myös maankäyttö- ja rakennuslain sekä sen nojalla annettuihin muihin säädöksiin. Nyt viittaukset on poistettu. Nyt on viitattu sähköturvallisuuslakiin, mutta tulisiko samalla viitata myös painelaitelakiin? Lisäksi toivomme, että perusteluissa esitettäisiin alan hyvien käytönteiden ja suunnitteluohjeiden asema.

3 §: Luonnoksessa esitetään, että paloilmoittimen ohjaustoiminnot eivät saa häiritä sen toimintaa, mutta samalla todetaan, että ohjattavien laitteiden, kuten turvakuulutusjärjestelmien ja poistumishälytysten, suunnittelu ja asennus eivät kuulu paloilmoittimen toteutukseen. Tämä erottelu aiheuttaa merkittäviä huolenaiheita turvallisuuden, laitteistojen yhteensopivuuden sekä toiminnan luotettavuuden näkökulmasta.

Ensinnäkin, nykyaikaisessa paloturvallisuudessa on olennaista, että kaikki järjestelmät, jotka vaikuttavat hätätilanteiden hallintaan, toimivat saumattomasti yhdessä. Paloilmoitin ei toimi erillisenä komponenttina vaan osana laajempaa turvallisuusjärjestelmää, johon voivat sisältyä esimerkiksi poistumisvalaistus ja evakuointahälytykset. Jos paloilmoittimen ja siihen liittyvien järjestelmien suunnittelu ja asennus erotetaan toisistaan, vaarana on, että näiden järjestelmien yhteensopivuus jää riittämättömästi huomioiduksi. Tämä voi johtaa siihen, että hätätilanteissa syntyy toimintahäiriöitä tai viiveitä, jotka voivat vakavasti heikentää poistumisen ja evakuoinnin turvallisuutta.

Toiseksi, vastuunjako jää tässä mallissa epäselväksi. Jos paloilmoittimen ohjaamat järjestelmät, kuten poistumisopasteiden valaistus ja turvakuulutusjärjestelmät, eivät kuulu paloilmoittimen toteutuksen piiriin, herää kysymys siitä, kuka vastaa niiden toimivuudesta ja yhteensovittamisesta. Erityisesti suuremmissa ja monimutkaisemmissa kiinteistöissä, joissa on useita erilaisia turvajärjestelmiä, on välttämätöntä, että nämä toimivat luotettavasti yhdessä. Nykyisessä asetuksen muodossa vastuu vaikuttaa olevan hajautettu, mikä voi johtaa epäselvyyksiin esimerkiksi kiinteistön omistajan, urakoitsijoiden ja suunnittelijoiden välillä.

Kolmanneksi, tekninen integraatio on kriittinen osa nykyaikaisia paloturvallisuusratkaisuja. Paloilmoittimen ja muiden järjestelmien, kuten poistumisopasteiden ja turvakuulutusjärjestelmien, yhteensovittaminen tulisi sisältyä jo järjestelmien suunnitteluvaiheeseen, jotta varmistetaan niiden saumaton yhteistyö. Tekninen eriyttäminen, jossa jokainen laitteisto asennetaan erillään, voi lisätä riskiä toimintahäiriöille kriittisillä hetkillä, jolloin esimerkiksi hälytysäänät ja opasteet eivät toimi odotetusti. Tämä voi johtaa siihen, että ihmiset eivät löydä turvallisia poistumisreittejä riittävän nopeasti.

Neljänneksi, standardiviittauksia ei nykyisessä luonnoksessa ole riittävästi, mikä voi lisätä epäselvyyksiä teknisten vaatimusten ja yhteensopivuuden suhteen. Standardit, kuten SFS-EN 54-16 ja SFS-EN 1838, käsittelevät esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmien ja poistumisvalaistuksen yhteensopivuutta. Viittausten poistaminen standardeihin luo riskin siitä, että laitteistojen suunnittelussa ja toteutuksessa ei noudateta yhdenmukaisia periaatteita, mikä voi johtaa vaihtelevaan laatuun ja turvallisuuteen eri kohteissa.

Lopuksi, katvealue, jonka nykyinen asetusluonnos muodostaa, on erityisen huolestuttava, koska paloilmotin ei toimi erillisenä komponenttina vaan osana laajempaa turvallisuusjärjestelmää. Paloilmotimen ja siihen liittyvien järjestelmien yhteensovittaminen on oleellista kokonaisvaltaisen turvallisuuden kannalta. Siksi ehdotamme, että asetusta tarkennetaan niin, että paloilmotimen ja muiden turvajärjestelmien, kuten poistumisopasteiden ja turvakuulutusjärjestelmien, yhteensovittaminen otetaan huomioon jo suunnittelu- ja asennusvaiheessa.

Ehdotamme kolmannen pykälän korvaavaksi taikka uudeksi 3 §:n toiseksi momentiksi esimerkiksi seuraavaa:

Jos paloilmotimella ohjataan muiden laitteiden tai järjestelmien toimintaa, on ohjaustoiminnot, kuten poistumisvalaistus ja turvakuulutusjärjestelmät, suunniteltava ja asennettava yhteensopivasti siten, että ne toimivat saumattomasti yhdessä paloilmotimen kanssa häiritsemättä sen toimintaa, ja suunnittelussa on noudatettava asiaankuuluvia teknisiä standardeja

2 § & 4 §: Aiemmin on säädöksissä esimerkiksi esitetty, että hälytysjärjestelmän liittämistä hätäkeskukseen säädetään erikseen.

Toiminnallisten vaatimusten kohdalla tulee myös sammutuslaitteiston osalta ottaa huomioon yhteensovitettavat asennukset. Nyt toiminnallisissa vaatimuksissa kuvataan vain paloilmotimen yhteys muuhun talotekniikkaan.

5§: Näemme positiivisena, että erheellisiin hälytyksiin liittyvässä perustelussa on otettu huomioon pelastuslaitoksen lisäksi myös loppukäyttäjät. Siten asia ohjautuu ennakoivaan ja hälytyksiä torjuvaan asenteeseen, eikä puhuttaisi vain laskuttamisesta.

6 §: Laitteistoja koskevat merkinnät tulisi koskettaa koko reitin tunnistamista laite- ja keskustilaan. Nyt voi olla ymmärrettävissä, että vain keskustila merkitään.

Kun laki käsittää sammutuslaitteistot kokonaisuutena, on korjattava esitetty sprinklerikeskus päivitettävä vastamaan kaikkia laitteistotyyppisiä eli muotoon: sammutuslaitteiston keskuksen sijainti

7 §: Laitteistojen suunnittelua tai ylläpitoa koskevan dokumentaation määrittelyä tulee pohtia uudelleen ja esitämme, että nämä mainitaan yleisellä tasolla. Siten ei määriteltäisi toteutuspöytäkirjamallia tai elinkaarikirjaa. Paloilmoittimien ja sammutuslaitteistojen välillä on laitteistokohtaisia eroja käytänteissä. Aikaisemmin on säädetty esim. A:65 3 §:ssä suunnitteluperusteista, joka on alalla ohjautunut myös ohjeistavissa materiaaleissa vakiintuneeksi termiksi.

Ei ole tarpeen esittää tiettyjä muotoja, jotka voivat laajalti vaikuttaa myös olemassa olevien ohjeiden päivittämiseen. Vaihtoehtona voisi kuvata perusteluissa, että ylläpidon dokumentaatio koostuu asiakirjakokonaisuudesta, ilman, että eritellään asiakirjat yksityiskohtaisesti.

8 §: Tulisiko kohtaan 2 lisätä myös suunnittelijan tiedot? Tämä selkiyttäisi osaltaan myös suunnittelijan vastuuta toteutuksesta.

9 § Laitteiston hoitaja kuvataan nyt yhteyshenkilönä. Muutosta olisi hyödyllistä kuvata perusteluissa. Aiemmin on säädetty vain laitteiston hoitajasta, joka saa riittävän perehdytyksen (A:65 22 §). Huomioiden kohta 11 on positiivista, että säädöksissä otetaan esille laajempi kokonaisuus kuin vain yksi hoitaja.

Kohdassa 2 sprinkleritermi päivitettävä vastaamaan muitakin sammutuslaitteistoja.

Kohtaa 3 tulisi täydentää myös muilla säännöllisillä testeillä tai lisätä kohtaan 1 velvollisuus noudattaa laadittua ohjelmaa.

Kohdassa 1 mainitaan kunnossapito-ohjelma. Vastaavasti kuin aiemmin todettu 7 §:stä kunnossapitoon liittyen, laitteistojen suunnittelua tai ylläpitoa koskevan dokumentaation määrittelyä tulee pohtia uudelleen ja esitämme, että nämä mainitaan yleisellä tasolla. Tulisi ennemmin säätää ylläpitoa koskevasta asiakirjakokonaisuudesta, kuin säätää yksittäisistä dokumenteista, jotka voidaan liittää esim. rakennuksen käyttö ja huolto-ohjeeseen.

10 §: Samassa pykälässä esiintyy käyttö- ja huolto-ohjeet sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Kuten aiemmin jo esitetty 9 § kohdalla, onko syytä tehdä uusia termejä vai olisiko järkevää kuvata ennemmin asiakirjakokonaisuutta sitomatta asiassa termejä (ns. riittävällä ylätasolla). Esim. elinkaarikirja on kokonaisuus vain paloilmoittimien kohdalla, jonka takia sekään ei yksittäin

esitettyinä ole hyvä sellaisenaan säädöksissä, koska se muodostuu monesta osasta, jotka koskevat määrittelyä, suunnittelua ja ylläpitoa.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

SPEKin näkemyksen mukaan asetuksen käsisammuttimista 3§:ssä esitetty mahdollisuus poiketa standardin mukaisesta väristä kotitalouskäyttöön tarkoitetuissa sammuttimissa on hyvä.

Viimeisimmän pelastustoimen taskutilaston (2018-2022) mukaan alkusammutuksen käyttö rakennuspaloissa on vähentynyt selkeästi.

Sallimalla muitakin kuin punaisia sammuttimia kotikäyttöön voidaan ainakin asuinrakennusten osalta madaltaa sammuttimen hankintakynnystä, kun sen voi sovittaa paremmin kodin värimaailmaan.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §: täydentävät äänimerkit eivät saa sekoittaa palovaroittimen ääneen, jos integroitu paloilmoittimeen

7 §: Ei vaatimusta kunnossapito-ohjelmasta tai päiväkirjasta

Muistion asiaa käsittelevässä kohdassa, jonka nykyinen sanamuoto on: Säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet on tarkoituksenmukaista sisällyttää esimerkiksi kiinteistön huoltokirjaan voisi viitata tiukemmin rakentamislain (751/2023) 139§ssä mainittuun rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen, jonka 2 momentissa todetaan: Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeen on sisällettävä tiedot rakennuksen ja rakennuspaikan käyttötarkoituksen mukaista käyttöä ja kunnossapitovelvollisuudesta huolehtimista varten.

Laitteistokokonaisuuden huomiointi ja yhteistoiminta:

Esitämme, että vähintään perusteluissa kuvataan yhteistoimintaan liittyvä kokonaisuus, joka pitää huomioida ja tähän kokonaisuuteen liittyä myös laitteistojen, kuten paloilmoittimen huomiointi.

Jo nykyisillä toteutustavoilla paloilmoin voi esimerkiksi ohjata poistumisopasteita tai siihen on voitu liittää poistumistilanteen hallintaan suunniteltu poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmä, jonka toiminta on laitteistokohtaisissa perusmäärittelyissä varmistettava. Asian ”unohtaminen” johtaa huonoihin toimintatapoihin ja voi olla merkittävä tekijä onnistuneeseen ylläpitoon tai sen epäonnistumiseen.

Tästä syystä merkinnät, valaisimet ja mahdollinen ääni poistumistilanteen hallinnassa on suunniteltava ja määriteltävä kokonaisuutena, jotta myös yhteistoiminta tulee varmistetuksi. Eikä kokonaisuudessa esimerkiksi ääni saa olla poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmän tai paloilmoinin välillä ristiriidassa. Hälyttimien ja suunniteltu toiminta tulee yhtä lailla varmistaa, että kokonaisuus toimii yhdessä.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

1 §: Ehdotamme, että vaatimus yhdestä palovaroittimesta jokaista alkavaa 60 neliometriä kohden poistetaan. Asetuksen tekstiä pidetään nykyisellään parempana. Muutosehdotus heikentää merkittävästi paloturvallisuutta ja voi johtaa siihen, että asunnossa on liian vähän palovaroittimia ottaen huomioon erilaiset tilaratkaisut ja asunnon muodon vaihtelut. On olennaista, että palovaroittimien määrä ja sijoittelu perustuvat tilojen muotoon ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttaviin toimintoihin, kuten nykyisessä asetuksessa säädetään.

Aiemman asetuksen sanamuoto on ollut seuraava: "Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot." Tämä antaa riittävästi joustoa varoittimien määrän ja sijoittelun osalta ilman, että pelkkään pinta-alaan perustuva sääntö rajoittaisi varoittimien optimaalista sijoittelua. Ehdotamme siis, että sääntelyä ei yksinkertaisteta tavalla, joka kaventaa suunnittelijoiden ja asukkaiden mahdollisuuksia varmistaa optimaalinen palovaroittimien määrä ja sijoittelu erilaisissa tiloissa.

Onnettomuustutkintakeskuksen (OTKES) suositukset tukevat ehdotettua: Useat OTKESin raportit, kuten Y2016-03 ja Y2019-01, ovat osoittaneet, että nykyinen 1/60 m² -sääntö voi johtaa palovaroittimien liian vähäiseen määrään, jolloin tulipalot havaitaan liian myöhään. Esimerkiksi OTKESin Y2016-03-raportissa käsitelty kahden lapsen kuolemaan johtanut rivitalopalosta nosti esille, että varoittimia oli liian vähän ja ne oli sijoitettu epätarkoituksenmukaisesti. Raportti suosittaa varoittimien lisäämistä kaikkiin huoneisiin, jotta varmistetaan hälytysäänen kuuluvuus.

NFPA:n tutkimukset osoittavat muutoksen tarpeellisuuden: NFPA:n "Smoke Alarms in U.S. Home Fires" -raportissa (2021) todetaan, että palovaroittimia tulisi asentaa kaikkiin makuuhuoneisiin, käytäville, keittiöihin ja jokaiseen kerrokseen. Tämä suositus perustuu Yhdysvaltojen palotilastoihin,

jotka osoittavat, että liian vähäinen määrä varoittimia tai niiden väärä sijoittelu voi heikentää huomattavasti palon varhaista havaitsemista ja hälytyksen kuuluvuutta.

"A closed bedroom door is likely to delay the operation of a single-station alarm in response to a fire on the other side of the door. Similarly, a single-station alarm sounding on a different floor or behind a closed door may not be loud enough to alert someone in another part of the home."

(<https://www.nfpa.org/education-and-research/research/nfpa-research/fire-statistical-reports/smoke-alarms-in-us-home-fires> ks myös. <https://www.iafc.org/topics-and-tools/resources/resource/smart-choices-in-smoke-alarm-placement>)

Määrää tulisi ennemmin ohjata pelastuslailla, ei asetusmuutoksella: Koska tilojen muoto ja asukkaiden toiminnot voivat vaihdella merkittävästi, emme pidä järkevänä, että asetuksessa määrätään tarkka palovaroittimien määrä pelkän pinta-alan perusteella. On tärkeää, että sääntelyssä noudatetaan joustavaa lähestymistapaa, jossa pelastuslaissa mainittu palovaroittimien riittävä määrä ohjaa käytäntöjä. Lainlaatijan ei tule asetuksella suunnitella palovaroittimien tarkkaa määrää, koska se ei ota huomioon eri rakennustyyppisiä ja asumisen tarpeita riittävästi.

On myös huomioitava, että palovaroittimien vastuun siirtymisen myötä tarve yksityiskohtaiselle sääntelylle on vähentynyt. Vastuu palovaroittimien riittävän määrän suunnittelusta on siirtymässä rakennuksen omistajalle. Sillä on muutoinkin vastuu erilaisista rakennuksen turvalliseen käyttöön liittyvistä suunnittelutehtävistä, joihin palovaroittimien riittävän määrän ja sijoittelun arvioiminen perustuen muun muassa tilojen muotoon perustuu. Palovaroittimien riittävyden arvioinnin kuuluessa rakennuksen omistajan vastuulle tulee varmistettua, että palovaroittimien riittävyys arvioidaan myös esimerkiksi tehtäessä rakennuksen elinkaaren aikana muutoksia, jotka voivat vaikuttaa palovaroittimien kuuluvuuteen tai havaintokykyyn.

Path Dependency ja normatiivinen käyttäytyminen sääntelyn purkamisen jälkeen: On myös merkittävää huomata, että yhteiskuntatieteissä on näyttöä siitä, että vaikka sääntelyä purettaisiin, vanhat normit voivat säilyä osana käyttäytymistä. Path dependency -ilmiö, joka viittaa siihen, että menneisyydessä muodostuneet normit ja käytännöt jatkuvat, vaikka sääntelyä muutettaisiin, on laajasti tutkittu ilmiö. Tutkimukset osoittavat, että kun tietty sääntely on ollut voimassa pitkään, siihen perustuva käyttäytyminen voi jatkua, vaikka sääntöjä lievennettäisiin (ks. https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1057/978-1-137-00772-8_396 ja https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-658-05014-6_5)

Lisäksi institutional drift -ilmiö viittaa siihen, että sääntelyn muuttaminen ei välttämättä muuta käyttäytymistä, koska vanhat toimintatavat ja instituutiot voivat säilyä, erityisesti turvallisuuden alalla (<https://link.springer.com/article/10.1007/s43508-021-00007-w>)

Tämän perusteella voidaan olettaa, että vaikka palovaroittimia koskevaa sääntelyä kevennettäisiin, asukkaat ja turvallisuussuunnittelijat voivat jatkaa toimimista aiemman tiukemman sääntelyn mukaisesti, mikä tukee käytäntöjen säilyttämistä ja ehkäisee turvallisuustason heikkenemistä.

Käytännössä ehdotettu 60 m² -sääntö on riittämätön ja voi johtaa tilanteisiin, joissa varoittimia on liian vähän suojattavaan tilaan nähden. Siksi asetuksen tulisi perustua laajempaan tarkasteluun, joka huomioi tilojen muodon, käyttötarkoituksen ja erityiset syttymisvaarat. Palovaroittimien määrän ohjaaminen yleisemmällä sääntelyllä antaa mahdollisuuden varmistaa, että asunnoissa on riittävä määrä palovaroittimia kaikissa tarpeellisissa tiloissa.

Oikeusministeriön lainkirjoittajan oppaassa korostetaan, että sääntelyn ei tulisi olla liian yksityiskohtaista. Oppaan mukaan lainsäädännön tulee olla selkeää ja johdonmukaista, mutta samalla se ei saa olla niin yksityiskohtaista, että se rajoittaisi tarpeettomasti. Tarkoitus on varmistaa, että säädöksillä luodaan puitteet, mutta ne jättävät tilaa tilanteiden ja olosuhteiden mukaan soveltamiselle. Tämä lähestymistapa auttaa varmistamaan, että sääntely pysyy ajan tasalla ja soveltuu erilaisiin tilanteisiin. Lainkirjoittajan oppaan mukaista sääntelytapaa tulisi noudattaa myös asetusten säätämisessä.

Asetusluonnos herättää merkittäviä huolenaiheita myös hälytysäänen kuuluvuuden sekä ikääntyneiden ja kuulovammaisten oikeuksien näkökulmasta.

Ensinnäkin, asetuksesta on poistettu vaatimus siitä, että palovaroittimen hälytysäänen tulisi kuulua selvästi kaikkiin asunnon osiin, joissa normaalisti oleskellaan. Tämä on suuri puute, koska varoitusäänen riittävä kuuluvuus on keskeinen tekijä varoittimen tehokkuudessa erityisesti suurissa tai monitasoisissa asunnoissa, joissa saattaa olla rakenteellisia esteitä äänen leviämiseksi. Rakennusten paksut seinät ja useat kerrokset voivat estää ääntä kuulumasta esimerkiksi makuuhuoneisiin, mikä heikentää paloturvallisuutta. Ilman riittävää hälytysääntä asukkaat saattavat jäädä ilman varoitusta ja eivät näin ehdi reagoida ajoissa.

Toiseksi, luonnos ei huomioi riittävästi ikääntyneiden, kuulovammaisten tai muiden toimintarajoitteisten henkilöiden tarpeita. Aikaisempi asetusta mahdollisti hälytyksen antamisen muullakin tavalla kuin äänimerkillä, kuten esimerkiksi vilkkuvaloilla tai tärstimillä. Uusi luonnos kuitenkin jättää nämä vaihtoehdot pois, mikä vaarantaa niiden henkilöiden turvallisuuden, jotka eivät kuule palovaroittimen hälytysääntä. Tämä on erityisen ongelmallista vammaispalveluiden tarpeessa oleville henkilöille, joille lisälaitteet, kuten tärstimet tai vilkkuvalot, ovat elintärkeitä heidän oman turvallisuutensa takaamiseksi.

On syytä huomioida, että YK:n vammaissopimus ja yhdenvertaisuuslaki velvoittavat yhteiskuntaa varmistamaan, että kaikilla kansalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet turvallisuuteen. Vammaispalvelulain mukaisesti hyvinvointialue vastaa tarvittavien palovaroittimiin liitettävien

lisälaitteiden kustannuksista, mutta luonnos ei selvennä, kenen vastuulla on näiden laitteiden asennus ja kunnossapito. Tämä asettaa vammaiset ja muut toimintarajoitteiset henkilöt epävarmaan asemaan, sillä he saattavat jäädä ilman tarvittavaa tukea paloturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Kolmanneksi, palovaroittimien määrä asunnoissa on luonnoksen mukaan rajattu yhteen varoittimeen 60 neliometriä kohden. Tämä rajoitus ei kuitenkaan riitä takaamaan, että hälytysääni kantautuu kaikkiin asunnon osiin, varsinkaan monihuoneisissa tai kerrostaloasunnoissa. Erityisesti asunnoissa, joissa on useita makuuhuoneita, olohuoneita tai muita erillisiä tiloja, yksi varoitin 60 neliometriä kohden voi johtaa siihen, että hälytysääni ei kuulu riittävästi jokaisessa huoneessa, mikä voi estää asukkaiden ajoissa pelastautumisen.

Näiden seikkojen vuoksi on tärkeää, että asetusluonnosta muutetaan siten, että se huomioi paremmin hälytysäänen kuuluvuuden kaikissa tiloissa ja varmistaa erityisryhmien oikeuden turvallisiin ja saavutettaviin hälytysjärjestelmiin. Asetukseen tulisi sisällyttää selkeä vaatimus siitä, että hälytysäänen tulee kuulua koko asunnossa, ja vaihtoehtoisten hälytyskeinojen, kuten visuaalisten ja mekaanisten laitteiden, käyttöä tulisi edellyttää silloin, kun asukkaiden kuulokyky tai liikuntakyky sitä vaatii. Näillä muutoksilla voidaan varmistaa, että kaikilla asukkailla, riippumatta heidän fyysisistä rajoitteistaan, on mahdollisuus saada varoitus tulipalosta ajoissa ja toimia sen mukaisesti.

Esitämme, että asetus palautetaan valmisteluun ja nykyinen sääntely säilytetään tai sen pohjalta muotoillaan paremmin turvallisuutta edistävä sääntely. Ehdotettua parempi muotoilu olisikin, että ehdotettu 1 § muutettaisiin sisällöltään nykyisen asetuksen 3 §:n 3 momenttia vastaavaksi. Lisäksi tulee huomioida hälytysäänen kuuluvuus ja sen antaminen tarvittaessa muullakin kuin äänimerkillä.

4 §: Tulee tarkentaa mikä on paloilmotin, joka muodostuu kokonaisuudesta, jossa on keskus, tehonlähde, ilmaisin, painike sekä hälytin. Ennenmin pitäisi lukea paloilmaisin tai muu laite.

Muun laitteen määritelmää pitäisi täsmentää - pitäisikö perustella, miten laitteen toiminta ja tavoite liittyy paloturvallisuuteen?

Telaranta Kari
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmottimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Turva-alan yrittäjät ry:n pykäläkohtaisia huomioita ja muutosehdotuksia:

3 § Paloilmottimen ohjaustoiminnot

Maininta ”Ohjattavien laitteiden toiminnan suunnittelu ja asennus eivät sisälly paloilmottimen toteutukseen” on hyvä.

5 § Erheellisen toiminnan ehkäisy

”Laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta tai ilkivaltaisesti tehdyttä vahingoittamiselta.”

Vaatus ilkevaltaisesti tehdyttä vahingoittamiselta suojaamisesta on erittäin vaikea toteuttaa varsinkin alle 4 m korkeuteen asennettavien laitteiden osalta.

Paloilmoittimen komponentit ovat pääsääntöisesti EU:n rakennustuoteasetuksen mukaisesti CE-merkittyjä ja harmonisoidun standardin perusteella sertifioituja tuotteita. Nämä komponentit on asennettava valmistajan ohjeen ja toteutusta ohjaavan valitun suunnittelusäännösten mukaisesti. Ilkivaltasuojatuille paloilmoittimen komponenteille tai erillisille ilkivaltasuojille ei ole olemassa harmonisoituja tuotestandardia. Esimerkiksi ilmaisinten ja painikkeiden tarkoituksenmukainen toiminta palotilanteessa on tärkeämpää kuin niiden suojaaminen ilkivallalta. Erityisesti painikkeen täydellinen suojaaminen ilkivallalta todennäköisesti estäisi sen käytön kokonaan.

Ehdotamme 5 § viimeisen lauseen muuttamista muotoon:

Laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta. Ilkivaltaisen vahingoittamisen riski on huomioitava toteutuksessa vaarantamatta laitteiston varsinaista käyttötarkoitusta.

6 § Merkinnät ja opasteet

”Paloilmoitinkeskuksen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä opastein niin, että laitteiston hälytyessä keskus löytyy helposti ja ilman aiheettomia viivästyksiä.”

Paloilmoittimessa yksi käyttölaite nimetään pääkäyttölaitteeksi, joka on vakiintunut termi pelastuslaitoksen käyttöön tarkoitetulle käyttölaitteelle. Teknisesti se voi olla paloilmotuskeskuksen osana tai erillinen laite. Pykälästä 6 § on tulkittavissa, että kaikki keskuslaitteet tulisi merkitä opasteella. Useamman kuin yhden keskuslaitteen paloilmoittimessa voi niiden merkitseminen johtaa väärinkäsityksiin.

Ehdotamme lauseen muuttamista seuraavasti:

Paloilmoittimen pääkäyttölaitteen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä opastein niin, että ne löytyvät helposti ja ilman aiheettomia viivästyksiä.

7 § Selvitys laitteiston perusmäärittelyistä, 8 § Asennustodistus, 9 § Laitteiston kunnossapito ja 10 § Laitteiston huolto ja kunnossapito-ohjelma

Pykälien sisällön voidaan osittain tulkita olevan ristiriidassa alan vakiintuneiden käytäntöjen sekä ohjeistoihin liittyvien asiakirjamallien kanssa, jolloin ohjeistoissa kuvatut asiakirjat ja niiden prosessit

eivät sellaisenaan vastaisi asetuksen sisältöä. Tämä olisi ristiriidassa perustelumuioston vaikutusarvion kanssa.

Ehdotamme asetukseen seuraavaa lisäystä:

Paloilmoittimia koskevissa ohjeistoissa määritellyt asiakirjat ja niihin liittyvät käytännöt täyttävät tämän asetuksen vaatimukset, kun ne sisältävät vähintään asetuksessa mainitut asiat.

8 § Asennustodistus

Asennustodistukseen olisi syytä lisätä tieto sen laatijasta.

Ehdotamme lisättäväksi 8 §:ään:

3) Asennustodistuksen laatijan nimi ja yhteystiedot;

9 § Laitteiston kunnossapito

”2) laitteiston hälytystilanteissa tavoitettavan yhteyshenkilön yhteystiedot pidetään esillä paloilmoitinkeskuksessa ja sprinklerikeskuksessa ja tarvittaessa muuallakin kiinteistössä;”

Ehdotamme tekstin muuttamista muotoon:

2) laitteiston hälytystilanteissa tavoitettavan yhteyshenkilön yhteystiedot pidetään esillä paloilmoittimen pääkäyttölaitteella ja sprinklerikeskuksessa ja tarvittaessa muuallakin kiinteistössä;

”4) järjestetään yhteysvikavalvonta hätäkeskusyhteydelle sekä vika- ja muille ilmoituksille;”

Yhteysvikavalvonta hätäkeskusyhteydelle on tärkeä osa paloilmoittimen toimintaa. Hätäkeskusyhteys kattaa palo- ja laitevikatiedon välittämisen hätäkeskukseen. Tämän lisäksi paloilmoittimen on mahdollista ohjata muita tietoa välittäviä laitteita, jotka välittävät lisätietoa esimerkiksi paloilmoittimen hoitajan matkapuhelimeen. Nämä välitettävät lisätiedot eivät ole

ilmoituksensiirtoa, eikä vastaanottavia laitteita tai muita tahoja valvota samalla tavalla kuin ilmoituksensiirron tiedonsiirtoa hätäkeskukseen tai yhteysvikavalvomoon.

Selvyiden vuoksi ja 3 § kanssa yhtenevän tulkinnan varmistamiseksi ehdotamme kohdan 4 muuttamista muotoon:

4) järjestetään yhteysvikavalvonta hätäkeskusyhteydelle;

”11) laitteiston käytöstä ja kunnossapidosta vastaavat henkilöt on perehdytetty tehtäviinsä.”

Perehdytyksen vaatimus on erittäin hyvä.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Arenius Kimmo
Turva-alan yrittäjät ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

1. Yleisesti

Edellisellä tarkastuksella havaittuja puutteita on usein korjaamatta vielä seuraavassakin tarkastuksessa. Ehdotetaan asetukseen lisättäväksi korjausajat määräaikais- ja varmennustarkastuksissa havaituille puutteille.

2. Asetusluonnos lausuntokierros

-3§ Lisäys asetukseen: Paloilmoitinliike lisää paloilmoittimella ohjattavat laitteet paloilmoittimen dokumentaatioon ja suorittaa tarpeelliset toimintakokeet ja tarkastukset.

4§ kohta 4) olisi syytä tarkentaa: 4) laitteisto antaa suunnittelu- ja asennusperusteena olevan standardin tai teknisen ohjeen mukaiset tarvittavat hälytykset jatkuvasti valvottuun paikkaan.

5§ Viimeisessä lauseessa todetaan, että laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta ja ilkivaltaisesta tehdyttä vahingoittumiselta. Aina laitteistoa ei kuitenkaan voida

täysin suojata. Ehdotamme seuraavaa kirjausta: Laitteiston osat on tarvittaessa suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta tai ilkeästi tehdyltä vahingoittumiselta.

7§, kohta 5, lisätään tekstiin; laitteiston mitoitusperusteet sekä suojauksen ja valvonnan laajuus.

Uusi kohta 9. Vaaditun vesilähteen tiedot.

Uusi kohta 10. Perusmäärittelyjen laatijan oltava riittävän ammattitaitoinen.

8§ Uudelleen kirjoitettuna

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston toteutuksesta laadittavat asennustodistukset liitteineen on oltava käytettävissä laitteiston koko elinkaaren ajan ja niissä on oltava:

- 1) kohteen yksilöintitiedot;
- 2) asennusliikkeen ja vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tieto sovelletuista suunnittelusäännöistä ja laitteiston perusmäärittelyistä;
- 4) selvitys asennustöiden säännösten ja vaatimusten mukaisuudesta sekä noudatetuista muista vaatimuksista;
- 5) selvitys toiminnallisten vaatimusten täyttämiseksi valituista ratkaisuista;
- 6) selvitys muutoksista, jotka on tehty perusmäärittelyihin ja suunnitelmaan;
- 7) toteutuspiirustukset ja mitoituslaskelmat;
- 8) yleiskuvaus laitteiston toimintakunnon todentamiseen käytetyistä menetelmistä;
- 9) yksiköidyt tiedot tehdyistä tarkastuksista ja testauksista;
- 10) selvitys paloilmoittimen ohjelmoinnista ja käytetyistä parametreista;
- 11) tiedot laitteiden, komponenttien ja tarvikkeiden vaatimustenmukaisuudesta;
- 12) laitteiston käyttöä varten tarvittavat ohjeet ja kaaviot;
- 13) paikantamiskaavio;
- 14) kunnossapito-ohjelman laatimista varten tarvittavat tiedot ja ohjeet.

Asennustodistuksen on oltava saatavilla lain 191/2024, 16 § mukaisilla tarkastuksilla.

Asennustodistuksen liitteeksi on lisättävä:

- 1) varmennustarkastuksen pöytäkirja

9§ Kohta 3 Muutetaan: Yhteystesti tehdään kuukausittain

Kohta 11. Tarkennettava perustelumuistioon eri tehtävien ja niitä hoitavien henkilöiden termien tarkoitukset.

10§ Lisätään tekstiin:

Ohjelman on sisällettävä kaikki säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet mukaan lukien hätäkeskusyhteyden ja laitteiston kiinteistöhälytysten testaus.

UUSI PYKÄLÄ

- Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset on kuvattu laissa, mutta pätevyyden ylläpitoon ei ole otettu kantaa.
- Tarkastuslaitoksen lausunto suunnitelmien vaatimuksenmukaisuudesta poistunut. Saisiko sen takaisin.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Jaaksi Markku
Enitest Oy

Lausunto

11.10.2024

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnos aiheuttaa huolta hälytysäänen kuuluvuuden sekä ikääntyneiden että kuulovammaisten turvallisuuden suhteen. On olennaista, ettei hälytysäänen kuuluvuusvaatimusta poisteta asetuksesta, kuten luonnoksessa ehdotetaan. Ääni on tärkeä turvallisuustekijä, joka koskettaa erityisesti heitä, joilla on heikentynyt kuuloaisti ja varmistaa, että asukkaat kuulevat hälytyksen ajoissa. Asetuksessa tulee siis huomioida ikääntyneiden ja kuulovammaisten tarpeet, jolloin hälytyksen tulee voida tapahtua myös muilla keinoilla, kuten tärstimien ja vilkkuvien valojen

avulla. Asetuksen tulee huomioida nämä seikat, jotta kaikkien asukkaiden turvallisuus taataan riittävästi.

Asetuksesta on poistettu vaatimus siitä, että palovaroittimen hälytysäänen tulisi kuulua selvästi kaikkiin asunnon osiin, joissa normaalisti oleskellaan. Varoitusäänen riittävä kuuluvuus on keskeinen tekijä varoittimen tehokkuudessa erityisesti suurissa tai monitasoisissa asunnoissa, joissa saattaa olla rakenteellisia esteitä äänen leviämiseksi. Rakennusten paksut seinät ja useat kerrokset voivat estää ääntä kuulumasta esimerkiksi makuuhuoneisiin, mikä heikentää paloturvallisuutta. Ilman riittävää hälytysääntä asukkaat saattavat jäädä ilman varoitusta ja eivät näin ehdi reagoida ajoissa palovaaratilanteeseen.

Palovaroittimien sääntelyn höllentämisessä tulee huomioida se seikka, että palovaroittimilla erityisesti useamman asunnon taloissa suojellaan paitsi huoneiston asukkaita, myös talon muita asukkaita, kun vaaratilanteisiin pystytään reagoimaan nopeammin.

Kivinen Eero
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Inspecta Tarkastus Oy katsoo, että alla kuvatut pykäläkohtaiset muutokset olisivat tarpeellisia.

3 § Lisäys loppuun: Paloilmoitinliike kokoaa paloilmoittimeen liittyvät ohjaus- ja testausasiakirjat sekä suorittaa tarvittavat toimintakokeet muiden urakoitsijoiden kanssa. Paloilmoitinliike dokumentoi testaukset huolto- ja kunnossapito-ohjelmaan.

4 §, kohta 4) olisi syytä tarkentaa: 4) laitteisto antaa suunnittelu- ja asennusperusteena olevan standardin tai teknisen ohjeen mukaiset tarvittavat hälytykset jatkuvasti valvottuun paikkaan

5 § Viimeisessä lauseessa todetaan, että laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta ja ilkivaltaisesti tehdyiltä vahingoittumiselta. Aina laitteistoa ei kuitenkaan voida täysin suojata. Ehdotamme seuraavaa kirjausta: Laitteiston osat on tarvittaessa suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta tai ilkivaltaisesti tehdyiltä vahingoittumiselta.

7 § yksilöi, mitä laitteiston perusmäärittelyiden selvityksen tulee sisältää. Katsomme, että ensimmäistä lausetta tulee tarkentaa seuraavasti: Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelija tai rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa perusmäärittelyistä laadittavasta selvityksestä, jonka on sisällettävä vähintään seuraavat asiat:

Lisäksi kohtaa 5) tulisi tarkentaa: 5) laitteiston mitoitusperusteet sekä valvonnan ja suojauksen laajuus

Näkemyksemme mukaan 7 § tulisi myös lisätä uusi kohta 9) sammutuslaitteistoissa tiedot vaaditusta vesilähteestä

8 § määrittelee asennustodistuksen sisältöä. Näkemyksemme mukaan tämä pykälä vaatii useita tarkennuksia. Esimerkiksi asennustodistuksen on oltava saatavilla tarkastuksilla, sillä näistä asiapapereista tarkastaja näkee toteutusmäärittelyt ja perusmäärittelyt. Alla ehdotuksemme mukainen 8 § sisältö uudelleen kirjoitettuna:

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston toteutuksesta laadittavat asennustodistukset liitteineen on oltava käytettävissä laitteiston koko elinkaaren ajan ja niissä on oltava:

- 1) kohteen yksilöintitiedot;
- 2) asennusliikkeen ja vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tieto sovelletuista suunnittelusäännöistä ja laitteiston perusmäärittelyistä
- 4) selvitys asennustöiden säännösten ja vaatimusten mukaisuudesta sekä noudatetuista muista vaatimuksista;
- 5) selvitys toiminnallisten vaatimusten täyttämiseksi valituista ratkaisuista
- 6) selvitys muutoksista, jotka on tehty perusmäärittelyihin ja suunnitelmaan;
- 7) toteutuspiirustukset mitoituslaskelmineen;
- 8) yleiskuvaus laitteiston toimintakunnon todentamiseen käytetyistä menetelmistä;
- 9) yksiköidyt tiedot tehdyistä tarkastuksista ja testauksista;
- 10) selvitys paloilmoittimen ohjelmoinnista ja käytetyistä parametreista;
- 11) tiedot laitteiden, komponenttien ja tarvikkeiden vaatimustenmukaisuudesta;
- 12) laitteiston käyttöä varten tarvittavat ohjeet ja kaaviot;
- 13) paikantamiskaavio;
- 14) kunnossapito-ohjelman laatimista varten tarvittavat tiedot ja ohjeet

Asennustodistuksen on oltava saatavilla lain 191/2024, 16 § mukaisilla tarkastuksilla.

Asennustarkastustodistuksen liitteeksi on lisättävä:

- 1) varmennustarkastuksen pöytäkirja

9 § ottaa kantaa laitteiston kunnossapitoon. Näkemyksemme mukaan kohtaan 3) tulee tarkentaa, mitä säännöllisyydellä tarkoitetaan: 3) hätäkeskusyhteyden kokeilut tehdään kuukausittain

Lisäksi katsomme, että on tarpeen kirjata uusi kohta, jolla varmistetaan ohjeiden saatavuus virallisilla kielillä, kuten laissa 191/2024, 38 §:ssä on kirjattu tuotteiden merkintöjen ja ohjeiden osalta.

Ehdottamamme lisäys: 12) normaalikäytössä tarvittavat ohjeet ovat saatavilla suomen ja ruotsin kielellä ja niiden on oltava selkeitä, ymmärrettäviä ja helppotajuisia.

10 § ottaa kantaa laitteiston huolto- ja kunnossapito-ohjelmaan ja tämänhetkisestä luonnoksesta puuttuu näkemyksemme mukaan kiinteistöhälytyksen testaus. Lisäys 10 §, 2. momentti: Ohjelman on sisällettävä kaikki säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet mukaan lukien hätäkeskusyhteyden ja laitteiston kiinteistöhälytysten testaus.

Näiden pykäläkohtaisten muutosten lisäksi Inspecta Tarkastus Oy katsoo, että joitain tärkeitä asioita, joihin ei myöskään oteta kantaa laissa 191/2024, puuttuu tästä asetusluonnoksesta.

Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelua koskevat vaatimukset

Laki 191/2024, 6 § perusteella paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston toteutusta koskevista perusmäärittelyistä on laadittava selvitys. Perusmäärittelyissä kuvataan suojauksen laajuus, laitteiston mitoitusperusteet ja muut määrittelyt, joiden perusteella voidaan arvioida suunnitellun ratkaisun olevan lain 191/2024, 5 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukainen. Sisäministeriön asetuksessa A65 § 4 säädettiin rakennusvalvontaviranomaiselle mahdollisuus tarvittaessa vaatia tarkastuslaitoksen lausunto siitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu asetuksessa A65 säädetyt vaatimukset.

Laissa 191/2024 tai sisäministeriön asetusluonnoksessa 26.8.2024 paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista ei määritetä mitään suunnittelussa ja asentamisessa sovellettavista standardeista, teknisistä ohjeista tai julkaisuista. Tämän vuoksi asetukseen paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista tulee lisätä pykälä, jossa annetaan viranomaiselle, rakennushankkeeseen ryhtyvälle tai suunnittelijalle mahdollisuus, jos se on tarpeen suunnitelman arvioimiseksi, vaatia esittämään lain 191/2024, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetun tarkastuslaitoksen lausunto siitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.

Pätevyysvaatimukset.

Suunnittelijan pätevyysvaatimukset on määritelty laissa 132/1999, 120 e §, mutta pätevyden ylläpitoon ei ole otettu kantaa.

Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset on kuvattu laissa 191/2024, 13 §, mutta pätevyden ylläpitoon ei ole otettu kantaa.

Pätevyyksien ylläpito, erityisesti voimassaolo tulisi määritellä asetuksessa paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista. Perustelut: Toimialoille ja laitteistoihin tulee koko ajan uutta tekniikkaa sekä mahdollisesti uusia laitteistotyyppisiä. Lisäksi alan standardit, jotka ohjaavat asennukseen ja huoltoon liittyviä vaatimuksia, päivittyvät viiden vuoden välein. Jos pätevyystodistuksen voimassaoloa ei rajoiteta, ennen pitkään tulee eteen tilanteita, jossa asennus- ja huoltoliike asentaa tai huoltaa laitteita, joihin heillä ei ole riittävästi osaamista.

Tarkastuksissa havaitut puutteet

Sisäministeriön asetus A65 14 § määrittelee määräaikaistarkastuksissa havaituille puutteille korjausajan. Ehdotamme, että asetukseen paloilmoittimista ja automaattisista

sammutuslaitteistoista lisätään korjausajat määräaikais- ja varmennustarkastuksissa havaituille puutteille sekä sammutus- että paloilmalaitteiden osalta. Tarkastuslaitoksen havaintojen mukaan edellisellä tarkastuksella havaittuja puutteita on paljon korjaamatta vielä seuraavassakin tarkastuksessa.

Termit

Inspecta Tarkastus Oy katsoo, että asetuksessa paloilmalaitteiden ja automaattisista sammutuslaitteistoista olisi syytä tarkentaa vähintään perustelumuihin eri tehtäviä hoitavista henkilöistä käytettävät termit ja niiden tarkoitus. Tällä hetkellä eri osapuolet voivat käyttää samasta tehtävästä eri nimityksiä ja sekaantumisen vaara on olemassa.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Kurola Paula
Inspecta Tarkastus Oy

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

- §2: Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset on selkeästi listattu.
- Hyvä että asetuksen perustelumuiustiossa on tunnistettu paloilmoittimen suunnittelu- asetus ja toteutus ST-ohjeistoon.
- 5§:ssa todetaan, että laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittamiselta tai ilkivaltaisesta tehdyltä vahingoittamiselta. Ilkivaltaisen vahingoittamisen suojaaminen voi olla monin melko haastavaa. Asetuksessa yleisellä tasolla tulisi ottaa esille mahdollisuus keventää laitteistoa yleiseen ohjeistukseen nähden, jos sillä pystyttäisiin torjumaan erheellisiä palohälytyksiä. Esimerkiksi muistisairaiden asumispalveluissa yleisistä tiloista voitaisiin paloilmoitinpainikkeet poistaa, koska asiakkaat saattavat painella niitä ymmärtämättömyyttään.
- Laissa eräistä paloturvallisuuslaitteista todetaan (§6), että selvitys laitteiston perusmäärittelystä on toimitettava tiedoksi pelastusviranomaiselle. Tämä on ehkä terminologinen huomio, mutta olisiko esim. asetukseen (§7) tai sen perustelumuiustioon mahdollista lisätä, että sammutuslaitteiston ja paloilmoittimen suunnittelussa on kuultava pelastusviranomaista. Tämä selkeyttäisi pelastusviranomaisen roolia prosessissa.
- 7§:ssa todetaan, että selvityksessä tulee olla tieto siitä, onko laitteiston paloilmoitukset tarkoitus liittää hätäkeskukseen vai muuhun jatkuvasti valvottuun paikkaan. ”Muu jatkuvasti valvottu paikka” jää nyt epäselväksi. Voitaisiko asetuksessa tai sen perustelumuiustiossa viitata esimerkiksi EN50518-standardiin hälytyskeskuksesta? Asia on kyllä nostettu esiin Paloilmoittimen suunnittelu, asennus ja ylläpito ST-ohjeistuksessa. Monissa tapauksissa on ollut tulkintaeroja siinä, onko esim. teollisuusalueen porttivalvomo hyväksyttävä paikka paloilmoitinhälytysten vastaanottamiseen.

- Selvityksiä laitteiden perusmäärittelyistä tehdään nykyään hyvin kirjavilla osaamistaustoilla, jolloin myös lopputulokset ovat vaihtelevia. 7§:ssa tulisi määritellä vaatimukset laitteiston perusmäärittelyn selvityksen antajalle. Vaatimukset olisi hyvä olla samat, kuin paloilmoinlaitteiston suunnittelijalla.
- On erittäin hyvä, että 9§:ssa edellytetään määrittämään toimenpiteet tarvittavien tilapäisten turvallisuusjärjestelyjen järjestämiseksi niissä tilanteissa, kun laitteisto on osittain tai kokonaan toimintakyvytön.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

- Viittaaminen standardiin SFS-EN 3-7 vastaa kumoutuvaa asetusta, eikä muuttaisi nykytilaa.
- Pidämme hyvänä, että asetuksella sallitaan eri väriset sammuttimet kotitalouskäyttöön. Tämän olisi mahdollisesti voinut sallia myös muihin kohteisiin ja käyttötarkoituksiin.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

- Asetuksessa voisi pohtia voisiko sitä soveltaa myös tilapaisrakentamisessa, joita on esimerkiksi yleisötapahtumissa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

- 2§: Tilojen neliömetrien määrittely on epäselvää asetuksessa sekä muistiossa. Lasketaanko neliömetreihin pelkästään yleiset tilat vai yleiset tilat ja majoitustilat
- Näkemyksemme mukaan majoitus- ja hoitolaitoksissa tulisi varoittimien sijasta aina käyttää paloilmoinjärjestelmää, ellei kyse ole tilapäisratkaisusta. Paloilmoinjärjestelmään liittyvien ilmaisimien määrän tulisi puolestaan asetuksen sijasta perustua paloilmoin-suunnitelmaan, joka huomioi tarkemmin käytettävän laitteiston kyvyt ja tilojen tarpeet.

Ekberg Petri
Satakunnan pelastuslaitos

Klimoff Tuomas
Satakunnan pelastuslaitos

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole asiasta lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Eskola Sari
Työ- ja elinkeinoministeriö

Havukunnas Saija
Työ- ja elinkeinoministeriö - TTM/YLA

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Koteihin tarkoitetut käsisammuttimet voivat olla muunkin värisiä kuin punaisia edellyttäen, että sammutin muuten täyttää standardin vaatimukset ja että sammuttimen ohjetekstit ovat selkeät. Lisäksi pidämme hyvänä, että kotitalouskäyttöön tarkoitetut sammuttimet erikseen merkitään tähän tarkoitukseen.

Asetuksella säädetty kansallinen vaatimus, että valmistajan on merkittävä käsisammuttimen huoltoväli käsisammuttimen on hyvä ja kannatettava.

Muidenkin kuin punaisten käsisammuttimien markkinoille tulon sallimisen arvioidaan voivan edistää alkusammutustuotteiden lisääntymistä kotitalouksissa ja muussa yksityisessä käytössä. Olisi mielenkiintoista myöhemmin selvittää, onko asetusmuutoksilla ollut vaikutusta kuluttajien innostukseen hankkia alkusammutustuotteita.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Pelastuslain mukaan asukkaan tehtävänä on ilmoittaa viipymättä rakennuksen omistajalle eli esimerkiksi taloyhtiölle palovaroittimien vioista kuten palovaroittimen pariston loppumisesta tai laitteen vikaantumisesta. Asukkaan on hyvä testata palovaroittimen toiminta säännöllisesti, sillä testaaminen on yksi tapa havaita palovaroittimen vikaantuminen ja asukkaan keino varmistaa, että oman asunnon palovaroitin on toimintakuntoinen. Tiedotuksella ja valistuksella tulee selkeästi tuoda esiin asukkaan rooli esim. testauksen osalta, ettei asukkaalle muodostu väärää kuvaa, että taloyhtiöt hoitavat kaiken asukkaan puolesta uudistuksen myötä.

Palovaroittimen mukana toimitettavien asennus- ja käyttöohjeiden mukaan palovaroitin voidaan yleensä asentaa sekä kattoon että seinälle. Palovaroitin olisi asennettava huonetilan kattoon aina, kun se vain tuotteen puolesta on mahdollista. Jos asennettava palovaroitin on tarkoitettu ainoastaan seinäasennukseen, olisi asentamisessa noudatettava tuotteen valmistajan laatimia ja tuotteen mukana tulevia asennusohjeita. On hyvä, että asentamiseen liittyvää ohjeistusta on täsmennetty.

Murtokare Hannu
Nuohousalan Keskusliitto ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitosten kumppanuusverkosto esittää seuraavia huomioita.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädös helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään asetuksen 6 § lisättäväksi: ”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”

7 §:

Esitetään täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataan valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Esitetään yhtä perustelumuistion kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Kokki Esa

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy - Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Pelastusopisto pitää hyvänä, että asetustasolta on olennaiset asiat nostettu lakitasolle. Kokonaisuus hahmottuu paremmin ja lakiperuste on selkeämmin löydettävissä.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2§, kohta 4. Suositellaan, että vikailmoitukset myös jatkossa välittyisivät hätäkeskukseen.

3§: Pidämme hyvänä, että paloilmoittimien ohjaustoiminnot ovat tarkennettuna asetuksessa.

4§: Olisi syytä tarkentaa asetuksen "usein" termiä siten, milloin sammutuslaitteistolta vaaditaan yhteys hätäkeskukseen.

6§: Suositellaan perustelumuiistioon velvoitetta sammutuslaitteistojen keskuksien reitin merkitsemistä opastein sekä paikantamiskaavioin.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2§: Miten varmistetaan olemassa olevien sammuttimien huollon tarve, jos huolto-ohjeita ei ole ilmoitettu sammuttimissa? Voiko pelastusviranomainen vaatia huollon toteutumisen valmistajan huolto-ohjeen mukaisesti, jos tieto huollon ajankohdasta on puutteellinen?

3§: Onko mahdollista, että kotitalouskäyttöön tarkoitettujen muun väriset sammuttimet hankitaan ns. yhteiskäyttöisiin tms. tiloihin?

Edellä mainitut seikat saattavat hankaloittaa pelastusviranomaisen valvontaa.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

2§: Määritelmässä huomioidut tarkennukset termistöön, on hyvä sisällyttää asetukseen.

3§: Standarditasolta asetukseen sisällytetyt tarkennukset ovat kannattavia.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Pelastusopisto ei havainnut tarvetta muutosten esittämiseen.

Ikonen Anastasia
Pelastusopisto

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 8 §:ssä säädetään asennustodistuksen sisällöstä ja sen liitteistä. Tukes ehdottaa, että pykälään lisätään informatiivinen säännös siitä, että asennusliikkeen vastuuhenkilön on allekirjoitettava asennustodistus. Tällöin kaikki asennustodistusta koskevat sisältövaatimukset kävisivät ilmi pykälästä. Esim. ”Asennustodistuksen allekirjoittamisesta säädetään eräistä paloturvallisuuslaitteista annetun lain 11 §:ssä.” Jos informatiivinen säännös ei ole mahdollinen, laissa säädetty vaatimus olisi hyvä mainita asetuksen perustelumuiustiossa sen lisäksi, että siinä viitataan lain 7 ja 8 §:ään.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 2 §:n mukaan valmistajan määrittämä huoltoväli on merkittävä käsisammuttimeen kiinnitettävään käyttö- ja huolto-ohjeeseen. Voimaantulopykälän (4 §) mukaan 2 §:ää sovelletaan 1.7.2025 alkaen.

Tukes pitää puolen vuoden siirtymäaikaa lyhyenä. Valmistajilla ja maahantuojilla tulisi olla riittävä aika valmistautua muutokseen. Tukes ehdottaa, että asetuksen 2 §:ää sovellettaisiin vasta 1.1.2026 alkaen.

Asetusluonnoksen 3 § mahdollistaa poikkeuksen käsisammuttimen värivaatimuksesta, josta säädetään asetusluonnoksen 1 §:ssä. Poikkeus koskee kotitalouskäyttöön tarkoitettuja käsisammuttimia. Poikkeustilanteessa käsisammuttimeen pitää tehdä merkintä, että se on tarkoitettu ainoastaan kotitalouskäyttöön.

Suuri osa käsisammuttimista myydään ilman myyntipakkausta. Silloin kun käsisammutin myydään myyntipakkauksessa, merkintä tulisi kuitenkin olla tuotteen lisäksi myös pakkauksessa.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Tukesilla ei ole asetusluonnoksesta lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3 § palovaroittimen sijoittaminen

Perustelumuistion luonnoksessa todetaan, että ehdotettu pykälä olisi uusi ja sillä tarkennettaisiin palovaroittimen sijoittamista huonetilassa. Tukes kannattaa sijoitusvaatimusten tarkentamista.

Muistiolounnoksessa on kuvattu hyvin seikkoja, jotka vaikuttavat savun kulkeutumiseen huonetilassa. Osa näistä seikoista vaikuttaa kuitenkin olevan sellaisia, että pelkkä 0,5 metrin etäisyys seinästä tai seinämäisistä rakennusosista ei kata niitä. Toisin sanoen asetuksen vaatimukset voisivat täytyä, vaikka palovaroittimen sijoittamisessa ei otettaisi huomioon niitä seikkoja, jotka on lueteltu perustelumuistiossa.

Olisiko tarpeen harkita, että asetusehdotuksen 3 §:n sanamuoto olisi yksityiskohtaisempi? Asetusehdotuksen tarkoituksena on selkeyttää ja yksinkertaistaa sääntelyä. Perustelumuistion varaan ei voi kuitenkaan jättää niitä seikkoja, jotka on arvioinnissa velvollisuus ottaa huomioon.

Lisäksi Tukes katsoo, että perustelumuistion luonnoksessa oleva toteamus siitä, että arviointi on tehtävä huonetilakohtaisesti, on hyvä ja sen voisi nostaa säädösten tasolle.

Tukes ehdottaa 3 §:ään esim. seuraavan tyyppistä sanamuotoa:

”Palovaroittimet on asennettava huonetilan kattoon vähintään 0,5 metrin etäisyydelle seinistä ja muista seinämäisistä rakennusosista. Jos palovaroitinta ei voi asentaa kattoon, palovaroittimen sijoittamisessa on noudatettava tuotteen asennusohjetta.

Palovaroittimen sijoitus on arvioitava huonetilakohtaisesti. Arvioinnissa on otettava huomioon huonetilan muoto ja rakenteet sekä valaisimet, kalusteet, ilmanvaihto ja muut vastaavat seikat, jotka saattavat vaikuttaa savun kulkeutumiseen.”

4 § Palovaroittimen korvaavan muun laitteen toiminta

Tukes ehdottaa, että pykälän ensimmäistä virkettä tarkennettaisiin seuraavasti: ”Jos palovaroittimien sijasta tila on suojattu paloilmoin- tai muulla palonilmaisulaitteella, on savuilmaisimien määrän ja sijoittamisen täytettävä 1—3 §:ssä säädetty vaatimukset.” Tukes katsoo, että ilmaisu ”muu laite” on liian laaja. Vastaavasti pykälän otsikossa voitaisiin käyttää muotoilua ”... muun palonilmaisulaitteen toiminta”.

Kuustonen Jaakko
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Karjalainen Sanna-Mari
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Rakennusteollisuus RT kiittää mahdollisuudesta lausua sisäministeriölle luonnoksista paloturvallisuuslaitteita koskevista asetuksista.

Asetusteksteissä kiinnittää huomiota useissa kohdissa käytetyt ilmaisut "tarkoituksenmukainen, riittävä, tarvittaessa".

Näiden merkityksen linjaaminen käytännön toteutuksissa voi johtaa merkittävästi erilaisiin tulkintoihin eri kohteissa ja siten ongelmiin.

Rakennusteollisuus RT:llä ei ole muuta lausuttavaa.

Sisäministeriön asetus paloilmottimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Pulkki Timo
Rakennusteollisuus RT ry

Lausunto

07.10.2024

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Palopäälystöliitto näkee sääntelyn keventämisen lähtökohtaisesti hyvänä, mutta haluaa esittää huolensa liiallisen tulkinnanvaran haasteista niin viranomaisille kuin asiakkaillekin. Miten varmistetaan, että tulkinnat eri hyvinvointialueilla ovat riittävän yhteneviä, eivätkä aseta rakennuksien omistajia eriarvoiseen asemaan?

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

- On hyvä, että paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset on selkeästi listattu 2 §.
- Hyvä, että asetuksen perustelumuiotiossa on tunnistettu paloilmoittimen suunnittelu- asetus ja toteutus ST-ohjeiston mukaisesti.

5 §:ssä todetaan, että laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittamiselta tai ilkivaltaisesti tehdyiltä vahingoittamiselta. Pykälässä todetaan, että laitteiston käyttäjien oletettu käyttäytyminen on otettava huomioon. Suojaamisen osalta otetaan kuitenkin kantaa vain vahingossa tai tahallaan tehtyyn vahingoittamiseen. Tämä määrittely jättää tulkinnanvaraiseksi sen, voidaanko laitteen perusmäärittelyyn tehdä kevennyksiä esimerkiksi tilanteissa, joissa ei ole kyse vahingonteosta. Esimerkki tällaisesta voisi olla muistisairaiden asumispalvelussa tarve poistaa paloilmoitinpainikkeet asukkaiden käytössä olevista tiloista. Mahdollisuus riskiperusteiseen keventämiseen erheiden ennaltaehkäisyksi tulisi yleisellä tasolla tuoda selkeämmin ilmi.

Laissa eräistä paloturvallisuuslaitteista 191/2024 6 § todetaan, että selvitys laitteiston perusmäärittelystä on toimitettava tiedoksi pelastusviranomaiselle. Tämä on ehkä terminologinen huomio, mutta olisiko esim. asetukseen (§7) tai sen perustelumuiotioon mahdollista lisätä huomio tästä tiedoksi saattamisesta ja korostaa, että selvityksen tarkoituksena on mahdollistaa pelastusviranomaisen ohjaus ja neuvonta.

7 § todetaan, että selvityksessä tulee olla tieto siitä, onko laitteiston paloilmoitukset tarkoitus liittää hätäkeskukseen vai muuhun jatkuvasti valvottuun paikkaan. ”Muu jatkuvasti valvottu paikka” jää nyt epäselväksi. Voitaisiko asetuksessa tai sen perustelumuiotiossa viitata esimerkiksi EN50518-standardiin hälytyskeskuksesta? Asia on kyllä nostettu esiin Paloilmoittimen suunnittelu, asennus ja ylläpito ST-ohjeistuksessa. Monissa tapauksissa on ollut tulkintaeroja siinä, onko esim. teollisuusalueen porttivalvomo hyväksyttävä paikka paloilmoitinhälytysten vastaanottamiseen.

Selvityksiä laitteiden perusmäärittelyistä tehdään nykyään hyvin kirjavilla osaamistauostoilla, jolloin myös lopputulokset ovat vaihtelevia. 7 §:ssä tulisi määrittellä vaatimukset laitteiston perusmäärittelyn selvityksen antajalle. Vaatimukset olisi hyvä olla samat, kuin paloilmoitinlaitteiston suunnittelijalla.

On erittäin hyvä, että 9 §:ssä edellytetään määrittämään toimenpiteet tarvittavien tilapäisten turvallisuusjärjestelyjen järjestämiseksi niissä tilanteissa, kun laitteisto on osittain tai kokonaan toimintakyvytön.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Viittaaminen standardiin SFS-EN 3-7 vastaa kumoutuvaa asetusta, eikä muuttaisi nykytilaa.

On myönteinen uudistus, että asetuksella sallitaan eri väriset sammuttimet kotitalouskäyttöön. Tämän olisi mahdollisesti voinut sallia myös muihin kohteisiin ja käyttötarkoituksiin.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

6 § mainitaan, että poistumisreittien merkitsemistä ei voida toteuttaa pelkästään jälkivalaisevilla poistumisopasteilla. Kuitenkaan poistumisopasteen määritelmässä (2 §) ei mainita valosta tai valaistuksesta, vaan annetun kilven määritelmän voidaan katsoa täyttyvän myös jälkivalaisevilla opasteilla. 3 § mainitaan, että poistumisopasteiden näkyvyys on varmistettava riittävällä valaistuksella ja 5 § että poistumisopasteiden on oltava aina valaistuja. Eli 3 ja 5 § on mahdollista tulkita niin, että opastus voidaan toteuttaa myös jälkivalaisevilla opasteilla, kunhan niiden yhteydessä on riittävä valaistus. Pykälä 6 on ongelmallinen myös yleisötapahtumien näkökulmasta. Vaikka asetus koskeekin uudis- ja korjausrakentamista, tullaan sitä todennäköisesti soveltamaan myös esimerkiksi tilanteissa, joissa tapahtuma järjestetään alle 300 m² sähköttömässä rakennuksessa, joka ei ole kokoontumistila (esimerkiksi vanha lato), eikä käyttötavanmuutosta tehdä. Olisiko 6 § parempi muotoilla ”Poistumisreittien merkitsemistä ei voi kuitenkaan toteuttaa

rakennuksessa pysyvästi pelkästään jälkivalaiseilla poistumisopasteilla. Mikäli jälkivalaisevia opasteita käytetään pelastusviranomaisen ohjeistusta noudattaen esimerkiksi yleisötilaisuuksissa, tulee huolehtia niiden riittävästä valaistuksesta.”

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetusluonnoksen 1 §, jossa säädetään palovaroittiminen määrästä asunnossa, tulee ottaa uudelleen käsittelyyn. Ehdotetussa muodossa se on selkeä heikennys nykyisin voimassa olevaan säädökseen, jossa asia määritellään laajemmin. Tutkimustietoon perustuen palovaroittimia tulisi sijoittaa asuntoihin huomattavasti esitettyä enemmän. Esimerkiksi Alankomaissa suositellaan, että palovaroittimia tulisi laittaa jokaiseen asuinhuoneeseen, jotta varoitus palosta saataisiin mahdollisimman aikaisin. Alankomaiden yleisen turvallisuuden instituutin (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) tutkimusten mukaan nykyaikaisissa asutopaloissa muodostuu asuntoon jo muutamissa minuuteissa tappava savupitoisuus, joten poistuminen tilasta tulee tehdä erittäin nopeasti. (<https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/02/20150116-ba-ul-fsp-it-depends-descriptive-research-into-fire-growth-and-the-chances-of-survival.pdf>) Tämänkin takia pykälä tulee arvioida uudelleen.

2 § määrittelyssä tulisi tarkentaa, että tarkoitetaan neliömetrimäärällä koko pinta-alaa, sisältäen majoitustilat, vai pelkästään yleisten tilojen pinta-alaa.

Kinnunen Antti
Suomen Palopäällystöliitto - Finlands Brandbefälsförbund ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Kuurojen Liitto ry haluaa lausuntonaan nostaa vain yhden näkökulman: asetuksessa määrätään palohälyttimien äänestä, mutta vaihtoehtoisia hälyttimiä (esim. valolla ja tärinällä hälyttäviä) ei käsitellä lainkaan. Niitä ei edes sivuta. On olennaisen tärkeää säädellä myös apuvälineinä myönnettävien palohälyttimien kunnossapidosta ja asennuksista, koska sääntelyllä tarkoitus on turvata asunnossa olevien ja asuvien henkeä. Tämä asia jäi käsittelemättä paloturvallisuuslain yhteydessä, vaikka asia oli kyllä valiokunnissa esillä. On tärkeää muistaa, että apuvälineenä myönnettyt palohälyttimet ovat asunnossa syystä eikä niitä tule kerätä pois samalla, kun taloyhtiön palohälyttimiä uusitaan.

Palohälyttimien vikaantumisen ilmoittamisvelvoite eli käytännössä patterin loppumisesta aiheutuvan merkkiäänen ilmoittamisen vastuu on jatkossa asukkaalla. Tämä vastuu on mahdoton kuurolle henkilölle, joka ei voi kuulla, milloin palohälytin ilmoittaa vikaantumisesta. Vähintäänkin tulisi taloyhtiöt velvoittaa huolehtimaan siitä, että kuurojen asukkaiden kohdalla sovitaan sellaiset käytännöt, joilla vikaantumisen ilmoittamisvelvoite voidaan toteuttaa. Esimerkiksi huoltoyhtiö vaihtaa palohälyttimien paristot samanaikaisesti kaikkiin taloyhtiön asuntoihin, jolloin merkkiäntä ei jäädä odottelemaan.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Rönnerg Marika
Kuurojen Liitto ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Suomen ympäristökeskus ilmoittaa, ettei sillä ole lausuttavaa aiheesta.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Reunanen Julianna
Suomen ympäristäkeskus

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa neljästä luonnoksesta sisäministeriön asetuksiksi. Asetusten tarkoituksena on selkeyttää ja ajantasaistaa paloturvallisuuslaitteita koskevaa sääntelyä sekä varmistaa, että paloturvallisuuslaitteet ovat toimivia ja tarkoitukseen sopivia.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että sen hallinnonalaan liittyviä säännöksiä on ehdotetuista asetuksista vain ehdotuksessa käsisammuttimista annettavaksi sisäministeriön asetuksessa. Asetuksessa säädettäisiin uusi kansallinen täydentävä vaatimus merkitä käsisammuttimeen tieto huoltovälistä. Uuden vaatimuksen voimaantuloon säädettäisiin puolen vuoden siirtymäaika.

Käsisammuttimia vaaditaan joissakin liikennevälineissä, esimerkiksi linja-autoissa, moottoriveneissä ja vaarallisten aineiden kuljetuksissa käytettävissä ajoneuvoissa. Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa edellä mainitun uuden vaatimuksen ottamista mukaan asetukseen ehdotuksen mukaisella

siirtymäajalla sekä katsoo vaatimuksen jossain määrin helpottavan valvontaa ja parantavan liikenneturvallisuutta.

Muilta osin Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole lausuttavaa ehdotuksiin.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Puurunen Juhani

Lausunto

30.09.2024

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Sisäministeriölle

ASIA: LAUSUNTO LUONNOKSISTA PALOTURVALLISUUSLAITTEITA KOSKEVISTA SISÄMINISTERIÖN ASETUKSISTA

VIITE: SISÄMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ 29.8.2024 DNRO VN/12842/2024

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry kiittää mahdollisuudesta lausua sisäministeriölle luonnoksista paloturvallisuuslaitteita koskevista asetuksista, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Lausunnonantajasta

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry on yleishyödyllisten ja omakustannusperusteella toimivien vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöjen toimialajärjestö, joka toimii jäsentensä edunvalvonta-, palvelu- ja yhteistyöjärjestönä. KOVA:n jäsenet omistavat normaaleja vuokra-asuntoja, erityisryhmien vuokra-asuntoja tai asumisoikeusasuntoja.

KOVAlla on 133 jäsenyhteisöä. Niiden pysyvässä omistuksessa on yhteensä yli 330 000 vuokra- ja asumisoikeusasuntoa, joissa asuu yli 500 000 henkilöä. KOVAN jäsenet toimivat noin 150 kunnassa. KOVAN jäsenet omistavat noin 85 prosenttia rajoituksenalaisista normaaleista ARA-vuokra-asunnoista, noin 70 prosenttia kaikista rajoituksenalaista ARA-vuokra-asunnoista Suomessa ja noin 85 prosenttia asumisoikeusasunnoista Suomessa. KOVAN jäsenet aloittavat vuonna 2024 yhteensä noin 6 200 kohtuuhintaisen vuokra- ja asumisoikeusasunnon rakennuttamisen.

KOVA edustaa pitkäjänteisiä, pysyviä ja turvallisia vuokra- ja asumisoikeusasuntojen omistajia ja vuokranantajia. KOVA kehittää vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöjen toimintaedellytyksiä tekemällä vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöille Suomen parasta edunvalvontaa. KOVAN jäsenistö toimii siten, että pienituloisillakin ihmisillä on varaa laadukkaaseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetus annettaisiin paloturvallisuuslaitelain ja pelastuslain nojalla. Paloturvallisuuslaitelaissa säädetään rakennuksiin asennettavien paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen vaatimuksista sekä näiden laitteistojen asennus- ja huoltotöistä ja tarkastuksista. Asetuksessa tarkennettaisiin paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston toiminnallisia vaatimuksia, laitteiston perusmäärittelyistä laadittavan selvityksen sisältöä ja asennustodistuksen sisältöä. Asetuksessa tarkennettaisiin myös pelastuslaissa säädettyä laitteistojen kunnossapitovelvoitetta.

Paloturvallisuuslaitelain 5 §:n 2 momentissa säädetään laitteistojen toiminnallisista vaatimuksista, mikä on uutta aiempaan sääntelyyn verrattuna. Toiminnalliset vaatimukset koskevat laitteiston ominaisuuksia ja toiminnan luotettavuutta, eri laitteiden keskinäistä yhteensopivuutta sekä laitteiston suojaamista haittavaikutuksilta. Toiminnalliset vaatimukset koskevat myös laitteiston erheellisen toiminnan ehkäisyä sekä tarpeellisia merkintöjä ja opasteita. Asetuksella tarkennettaisiin toiminnallisia vaatimuksia. Toiminnallisten vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa käyttämällä standardeja tai muita yleisesti hyväksytyjä suunnitteluohjeita.

KOVA katsoo, että esitettävät muutokset ovat pieniä eikä niillä aseteta uusia vaatimuksia paloilmoittimille ja automaattisille sammutuslaitteistoille. Esitetyt muutokset ovatkin lähinnä käytönaikaista toimintaa selkeyttäviä. KOVA pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Uudessa asetuksessa käsisammuttimien tuotevaatimukset määriteltäisiin nykyiseen tapaan SFS-EN 3-7 standardin mukaan. Uutena veloitteena käsisammuttimien valmistajille tulisi velvoite merkitä kyseisen käsisammutintyyppin ja -mallin huoltoväli käsisammuttimeen. KOVA pitää tätä hyvänä muutoksena, koska huoltovälin selkeä merkitseminen auttaa käyttäjää huolehtimaan käsisammuttimen oikea-aikaisesta huollosta. Samalla käsisammuttimien huoltoväli säilyy enintään 10 vuodessa.

Lisäksi uutena säännöksenä ehdotetaan, että kotitalouskäyttöön tarkoitettu käsisammutin voisi olla väriltään myös muu kuin standardinmukainen punainen. Perustelumustioluonnoksen mukaan kotiloissa tuotteen tunnistettavuuteen ei liity samanlaisia haasteita kuin julkisissa tiloissa, sillä asukkaat tietävät, mikä tuote on kotiin hankittu ja minne se on sijoitettu. Näin ollen käsisammuttimen ei tarvitsisi kotiloissa olla välttämättä punainen. Muidenkin kuin punaisten käsisammuttimien markkinoille tulon sallimisen arvioidaan voivan edistää alkusammutustuotteiden lisääntymistä kotitalouksissa. KOVA suhtautuu ehdotukseen myönteisesti.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

KOVA katsoo, että muutokset ovat lähinnä sääntelyä täsmentäviä ja teknisluontoisia. KOValla ei ole kommentoitavaa asetusluonnoksesta.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Uudella asetuksella halutaan selkeyttää ja yksinkertaistaa asuntojen palovaroittimien vähimmäismäärän sääntelyä. Pelastuslain muutoksen jälkeen vastuu palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvoitteesta siirtyy rakennuksen omistajalle 1.1.2026. Asetuksen perustelumustioluonnoksen mukaan hankinta- ja kunnossapitovelvoitteen toteuttamisen kannalta on merkittävää, kuinka monta palovaroitinta asuntoon tai muuhun tilaan tulee vähintään asentaa. Palovaroittimien riittävästä vähimmäismäärästä säädettäisiin nykyiseen tapaan perustuen asunnon pinta-alaan ja kerroksien lukumäärään.

Palovaroittimien sijoittamisesta annettaisiin tarkempia säännöksiä. Palovaroittimen mukana toimitettavien asennus- ja käyttöohjeiden mukaan palovaroitin voidaan yleensä asentaa sekä kattoon että seinälle. Uudessa palovaroittimen sijoittamista koskevassa pykälässä säädettäisiin, että palovaroitin olisi asennettava huonetilan kattoon aina, kun se vain tuotteen puolesta on mahdollista.

Lisäksi säännöksen mukaan yksittäisen palovaroittimen sijoittamisessa huomioitaisiin asennuspaikan etäisyys seiniin, nurkkiin ja sellaisiin esteisiin, jotka voivat estää savun etenemistä. KOVA pitää kannatettavana, että palovaroittimen sijoittamista säännellään nykyistä tarkemmin. Säännöksen mukaan palovaroitin olisi asennettava vähintään puolen metrin etäisyydelle lähimmästä seinästä tai muista seinämäisistä rakennusosista kuten esimerkiksi talotekniikan koteloinneista. Käytännössä säännöksen vaatimukset tarkoittavat, että palovaroittimen ympärillä on oltava vähintään puoli metriä tilaa joka suuntaan. KOVA pitää tärkeänä, että palovaroittimen asentamista ohjataan huomioiden savun leviämiseen tilassa vaikuttavat seikat.

Parkkonen Jouni
Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Asetuksella on tarkoitus sallia kotitalouskäyttöön muunkin väriset kuin punaiset käsisammuttimet. Kuluttajaliitto ry:n näkemyksen mukaan useamman värin salliminen saattaa lisätä käsisammuttimien kysyntää sekä niiden kotitalouksien määrää, jossa käsisammuttimia on. Lisäksi esimerkiksi omiin mieltymyksiin tai sisustuksen väreihin sopivien käsisammuttimien käyttö saattaa edistää käsisammuttimen asentamista sellaiselle paikalle kodissa, josta se on tarvittaessa helposti havaittavissa ja otettavissa käyttöön.

Laitteen tunnistettavuus käsisammuttimeksi on parempi silloin, kun niiden ulkomuoto on standardisoitu, mutta kuten ehdotuksessakin todetaan, on kotioloihin ostettujen käsisammuttimien käyttötarkoitus kodissa asuville selvä. Sen sijaan julkisilla paikoilla olevien käsisammuttimien on perusteltua olla vain punaisia, jotta ne ovat helposti tunnistettavissa sammutuslaitteiks

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

Kuluttajaliitto ry:n näkemyksen mukaan asetuksessa kevennetään liiaksi palovaroittimia koskevaa sääntelyä. Uudella asetuksella poistettaisiin nykyisen palovaroittimien sijoittamista ja kunnossapitoa koskevan asetuksen 4 §:n mukainen vaatimus hälytysäänen kuulumisesta asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan. Lisäksi nykyisessä asetuksessa säädetään, että hälytys on tarvittaessa annettava muutoinkin kuin äänimerkillä. Sääntelyn keventyminen tältä osin voi huonontaa palovaroittimien toimivuutta kotikäytössä, sillä palovaroittimen tarkoitus on hälyttää kaikki taloudessa oleskelevat henkilöt tulipalon vaarasta riippumatta siitä, missä kohdassa asuntoa kyseiset henkilöt ovat palon sattuessa. Turvallisuutta takaavan sääntelyn liiallisella keventämisellä voi olla heikentävä vaikutus kotitalouksien paloturvallisuuteen.

Lisäksi asetuksella luovuttaisiin palovaroittimien tarkempaa sijoittelua koskevasta sääntelystä. Nykyisen asetuksen 3 §:ssä säädetään palovaroittimen asentamisesta siten, että se huomaa savun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Samassa pykälässä säädetään myös, että sijoittelussa on otettava huomioon erityistä tulipalovaaraa aiheuttavien osat sekä tilan muoto. Näistä tarkemmista sääntelyistä luovuttaisiin uudella asetuksella. Myös nämä muutokset saattavat heikentää paloturvallisuutta. Sääntelyn, joka velvoittaa ottamaan huomioon kunkin tilan yksityiskohtaiset ominaisuudet sekä tulipalovaaraa aiheuttavat piirteet, on omiaan edistämään paloturvallisuuden toteutumista palovaroittimien asentamisessa, eivätkä yleisemmät ohjeet sijoittelusta välttämättä takaa riittävää turvallisuuden tasoa.

Niemi Timo
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Yleishuomiona palovaroittimista kiinnittäisin huomiota siihen, että Tukesin palovaroittimien ikääntymisselvitysten mittaustulokset eivät oikein tue johtopäätöksiä 5-10 vuoden vaihtovälin tarpeellisuudesta. Päinvastoin, jopa 20-30 vuotta vanhat ionisaatiovaroitimet reagoivat yleisesti savuun siinä missä uudetkin, elleivät jopa paremmin. Etenkään lämpimissä sisätiloissa toimintakuntoisten varoitimien uusimiselle ei näyttäisi olevan painavaa tarvetta vaikka suositeltu ikä olisikin täytynyt. Oleellista on säännölliset paristonvaihdot ja testaukset.

Olisi ehkä aiheellista suositella, että ainakin yksi asunnossa olevista palovaroittimista olisi ionisaatiovaroitin.

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

En pidä 3§ säännöstä kotitaloussammuttimista tarpeellisena. Tuskinpa sammutin on sisustuselementti minkään värisenä, joten sitä säilytetään jossain pois silmistä. Oleellista on, että sammutin löytyy tarvittaessa nopeasti ja varmasti, ja tätä ei edistetä millään niin hyvin kuin tutulla, erottuvalla värillä. Tarve sammuttimelle voi ilmetä, kun talossa on paljon vieraita, ja näidenkin olisi tarvittaessa löydettävä sammutin.

Jos kotitaloussammuttimista halutaan välttämättä säätää, niin voisi edellyttää päävärin olevan punainen ja sitä pitäisi näkyä vähintään 70% joka suunnasta. Olisi varmaankin riittävää, että kotitaloussammuttimista olisi merkintä vain myyntipakkauksessa.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

3§ 7) kohdan voi tulkita joskus koskevan myös pientalojen ullakko- ja kellaritiloja. Näissä ei ole perusteltua edellyttää varmennetusti valaistuja opasteita. Pientalot tulisi rajata kokonaan pois soveltamisalasta, eikä ainakaan edellyttää perustasoisia itsevalaisevia merkintöjä korkeampaa tasoa.

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Voitte kirjoittaa huomionne asetusluonnoksesta alla olevaan kenttään.

1§ Jos pykälästä aiheutuu tarve lisävaroittimille asunnoissa, joissa on verkkovirtaan kytketyt palovaroittimet, olisi kohtuullista, että lisävaroittimiksi hyväksyttäisiin myös paristokäyttöiset palovaroittimet. Uusien verkkovirta-asennusten tekeminen aiheuttaisi suhteettomat lisäkustannukset.

3§ Olisi syytä rajata säännös koskemaan uusien palovaroittimien asennusta, ellei nykyinen sijainti ole ilmeisen sopimaton. Pitkään asennettuna ollut palovaroitin voi jättää asennuskohtaan jäljet ja verkkovirtaan kytketyn palovaroittimen siirtämisestä voi aiheutua suhteettomat kustannukset.

Yleisesti, hallitusohjelmassa on tavoitteena keventää ja sujuvoittaa rakentamisen sääntelyä, jotta asumiskustannusten kasvua hillittäisiin. Kategorinen "paristonvaihtovastuun" säilyttäminen asunto-osakeyhtiölle on tätä tavoitetta vastaan: jokainen huoltomiehen käynti maksaa yhtiölle n. 100€. Ei pitäisi luoda veloitteita teettää ulkopuolisella asioita, joista valtaosa ihmisistä kykeee huolehtimaan omatoimisestikin. Ehdottaisinkin, että asetukseen lisättäisiin pykälä, jolla tarkennettaisiin rakennuksen omistajan huolehtimisvastuuta siten, että ainakin omistusasumisessa huolehtimisveloitteen täyttäminen voisi pohjautua asukkaiden säännölliseen raportointiin, esim. vuosittaiset tiedot palovaroittimista, paristonvaihtoista ja testauksesta. Vasta jos asukas ei raportois, syntyisi konkreettinen toimintavelvoite, ja yhtiö voisi päättää periä nämä kustannukset asukkaalta.

Kustannuksia voisi hillitä myös siten, että uudiskohteissa edellytettäisiin verkkoon kytkettyjä varoittimia vain yksi tason täyttä 60 m² kohden ja täydentävät varoittimet voisivat olla paristotoimisia. Asunnon ensimmäisen varoittimen ja korkeaan tilaan asennettavien varoittimien olisi kuitenkin syytä olla verkkokäyttöisiä. Kiinnittäisin huomiota siihen, että paloturvallisuusasetuksen 38§ edellyttää vain yhtä verkkoon kytkettyä palovaroitinta. Tätä ankarampi vaatimus tulisi perustella huolellisesti suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Marko Santala

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
10.10.2024

Asia: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Yleistä asetuksista

Pirkanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista.

Pirkanmaan hyvinvointialue näkee sääntelyn keventämisen lähtökohtaisesti myönteisenä asiana. Säädösten keventäminen tuottaa kuitenkin pelastusviranomaiselle haasteita ja todennäköisesti useita erilaisia toteutustapoja, kun asioissa on reilummin tulkinnanvaraa. Säädösten keventäminen tulee todennäköisesti lisääntyvän tulkinnan varan myötä lisäämään pelastusviranomaisen tuottaman ohjauksen ja neuvonnan tarvetta.

Asetusluonnos paloilmottimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Asetusluonnoksen 3 § mukaan paloilmottinlaitteiston mahdolliset ohjaustoiminnot eivät saa häiritä paloilmottimen toimintaa. Tämä on hyvä, joskin itsestään selvältä kuulostava säännös. Sen sijaan toisen momentin säännös, jonka mukaan tällaiset ohjaukset eivät sisälly uudessa laitelaissa ja tässä asetuksessa tarkoitettuun paloilmottimen toteutukseen, on vaarallinen. Jos näitä ohjauksia ei katsota osaksi paloilmottimen toteutusta, ei valvovalla viranomaisella liene keinoa jälkeenpäin vaatia niiden toimintakunnon tarkastuksia ja kunnossapitoa, koska ne eivät juridisesti ole osa paloilmottinlaitetta. Kuitenkin esimerkiksi normaalitoiminnassa auki pidettävien palo-ovien sulkeutuminen, savunpoistolaitteistojen käynnistyminen, poistumisreittiopastusta

täydentävä automaattinen kuuluttaminen ja vastaava rakennuksen paloturvallisuuteen ja rakentamisvaiheen paloturvallisuussuunnitelmaan sisältyvät toiminnot toteutetaan hyvin usein paloilmoittimen ohjauskäskyillä. Osalla näistä on suora ulottuvuus rakennusten paloturvallisuudesta annetun asetuksen (848/2017) mukaisten ja rakennuksen valmistumisen jälkeen pelastuslain soveltamisalaan kuuluviin velvoitteisiin. Edelleen joissain tapauksissa paloilmoitin on vain automaattisen sammutuslaitteiston hälytyksenvälitin tai paloilmoittimen havainnolla ja ohjauskäskyllä ohjataan sellaisia sammutuslaitteiston venttiilejä, jotka vasta tuolloin auetessaan päästävät veden automaattisen sammutuslaitteiston verkostoon (vesivahinkojen estomekanismi).

Jos viranomainen ei voi juridisessa mielessä luottaa siihen, että tällaiset ohjaukset kunnossapidetään osana paloilmoitinlaitetta, tulee niille joka kerta vaatia toissijainen paloilmoittimen ohjauskomennoista riippumaton vastaavan turvallisuustason tuottava mekanismi.

Pykälää tulisi muuttaa niin, että rakennuksen muun lainmukaisen turvallisuustason saavuttamiseen käytetyt paloilmoittimen ohjauskomennot sisältyvät paloilmoittimen toteutukseen ja sisällytetään perusmäärittelyihin.

Nykytilanteessa paloilmoittimen toteutuspyötkirjaan tulee merkitä tällaiset keskeiset ohjauskomennot, jolloin niiden juridinen asema vahvistuu merkittävästi.

Asetusluonnos käsisammuttimista

Ei lausuttavaa.

Asetusluonnos rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Asetusluonnoksen 7 § säännös ja perustelumuistion teksti vaikuttavat olevan ristiriidassa. Säännöksen tekstin mukaan tehty huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet on kirjattava. Perustelumuistion tekstin mukaan kuitenkin ”erillisestä ... päiväkirjasta ei enää säädettäisi”. Tämä jättää auki kysymyksen siitä, millaista dokumentaatiota on siis synnyttävä. Onko kirjattava vain konkreettiset huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet, eli kun on fyysisesti vaikutettu johonkin komponenttiin, vai sisältyykö tähän myös normaalin toimintakunnon tarkastaminen (sen tarkastaminen, että valaisimet palavat normaalivirralla ja ilman normaalivirtaa säädetyin vähintään yhden tunnin ajan ja että turvavalaisimet syttyvät verkkovirtakatkon sattuessa)? Poistumisreittivalaistus ei tyypillisesti tarvitse juuri mitään huoltoa ja kunnossapitoa ennen, kuin jokin komponentti rikkoutuu tai on muuten elinkaarensa päässä.

Mitä velvoittavaa pelastusviranomaisen tulee valvontatyössään havaita, jotta voi katsoa velvoitteen täytetyn?

Edellisessä asetuksessa esitettiin velvoite esittää dokumentaatio pelastusviranomaiselle pyydettyä. Onko tämä tarkoitus jättää pelastuslain 80.2 § yleisen dokumentinsaantioikeuden varaan, vai miten? Onko pelastusviranomaisella oikeutta saada tätä dokumentaatiota nähtäväkseen muuten, kuin 80.2 § tarkoittamassa palotarkastustilanteessa?

Dokumentaatiovelvoitetta on tarkennettava.

Asetusluonnos palovaroittimista

Sijoittamispykälä (3§) on muotoilultaan uusi. Vaikka käyttöohjeet yleensä sallivat katto- tai seinäasennuksen, tulee asennus asetuksen mukaan tehdä aina kattoon, jos se on tuotteen puolesta mahdollista. Etäisyysvaatimus seiniin, nurkkiin, talotekniikan koteloihin, valaisimiin, tulo- ja poistoilmakanaviin ja muihin savun kulkuun vaikuttaviin muotoihin on 0,5 metriä. (3 § ja perustelumuihistio s.5.)

Muun korvaavan laitteen (automaattinen paloilmoitin, palovaroitinjärjestelmä) on tuotettava vähintään sama turvallisuustaso ja perustuttava savun havaitsemiseen (4 §, perustelumuihistio s. 5).

Tässä säännöksessä on ristiriita nykykäytännön kanssa, jossa ns. paloilmoitinten ERHE-ongelmakohteissa esimerkiksi päiväaikaan tapahtuvaa vain lämpöilmaisuun perustuvaa tekniikkaa on hyväksytty erheellisten ilmoitusten vähentämiseksi.

Hälytysäänen kuuluvuutta sääntelevän vanhan 4 § mukana häviää uudesta säännöksestä sääntely niihin tilanteisiin, joissa pelkkä auditiivinen hälytys ei asukkaan terveydentilan puolesta riitä. Tämä on varmasti kiperä kysymys erityisesti asunto-osakeyhtiöissä. Vähintään perustelumuihistion tasolla tulisi ottaa kantaa, kenen vastuulle muulla tavoin, kuin auditiivisesti annettavan varoituksen järjestäminen kuuluu. Nykymuodossaan asetus tai sen taustatyöt eivät anna pelastusviranomaiselle eväitä valvoa tai edes neuvoa asiassa.

Teemu-Taavetti Toivonen
Pelastuspäällikkö

Sisäministeriö
Inrikesministeriet | Ministry of the Interior
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.sm@gov.fi

LAUSUNTO asetustalonokseen Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
Sisäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eräistä paloturvallisuuslaitteista annetun lain (191/2024) 5 §:n 3 momentin, 6 §:n 3 momentin ja 7 §:n 3 momentin sekä pelastuslain (379/2011) 12 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä on pelastuslain 12 §:n 3 momentti laissa 1353/2018:

Lisäys. Tämä asetus korvaa voimassa olevan SM-1999-967/Tu-33, Sarja A:65
Sisäministeriö: Sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista

3§ muutosehdotus tekstiin

Jos paloilmoittimella ohjataan muiden laitteiden tai järjestelmien toimintaa, paloilmoittimen suunnittelussa, toteutuksessa ja toimintakokeissa on huomioitava paloilmoittimen ulkopuolisten ohjauksien vaikutus paloilmoittimen toimintavarmuuteen. Ohjaustoiminnot eivät saa häiritä paloilmoittimen toimintaa. Ohjattavien laitteiden toiminnan suunnittelu ja asennus eivät sisälly paloilmoittimen toteutukseen.

4§ kohta 4)

laitteisto antaa tarvittavat hälytykset.. **muutos** suunnittelunperusteena olevan standardin tai teknisen ohjeen vaatimuksien mukaisesti, jatkuvasti (24/7) valvottuun paikkaan.

kohta 7) muutos sammuteaineen myrkyllisissä vaikutuksissa on huomioitu henkilöturvallisuuden varmistaminen

kohta 8) korrosio, lämpövaikutukset tai muut rakennuksen ympäristön olosuhteet eivät vaikuta laitteiston luotettavuuteen **lisäys** ja käyttöturvallisuuteen

5§

...Laitteiston osat **muutos** ja laitetiedot on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittumiselta ja ilkivallalta

7§

Lisäys

9)Tarkastuslaitoksen lausunto suunnitelmien vaatimuksenmukaisuudesta on tehtävä tapauskohtaisesti viranomaisvaatimuksen perusteella.

8§

Asennustodistus

- 1) kohteen yksilöintitiedot;
- 2) asennusliikkeen ja vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot;
- Siirto** 5) tieto sovelletuista suunnittelusäännöistä;
- 3) selvitys asennustöiden säännösten ja vaatimusten mukaisuudesta sekä noudatetuista muista vaatimuksista;
- 4) selvitys toiminnallisten vaatimusten täyttämiseksi valituista ratkaisuksista;
- 6) selvitys muutoksista, jotka on tehty perusmäärittelyihin tai suunnitelmaan;
- 7) toteutuspiirustukset mitoituslaskelmineen;
- 8) yleiskuvaus laitteiston toimintakunnon todentamiseen käytetyistä menetelmistä;
- 9) yksilöidyt tiedot tehdyistä tarkastuksista ja testauksista;
- 10) selvitys paloilmoittimen ohjelmoinnista ja käytetyistä parametreista;
- 11) tiedot laitteiden, komponenttien ja tarvikkeiden vaatimustenmukaisuudesta;
- 12) laitteiston käyttöä varten tarvittavat ohjeet ja kaaviot;
- 13) paikantamiskaavio;
- 14) kunnossapito-ohjelman laatimista varten tarvittavat tiedot ja ohjeet.

Asennustodistuksen liitteenä on lisäksi oltava:

- 1) laitteiston perusmäärittelyistä laadittu selvitys;
- 2) varmennustarkastuksen tarkastuspöytäkirja

15) Lisäys Laitteistojen asennustodistukset liitteineen on oltava käytettävissä laitteistojen koko elinkaaren ajan.

9§

3) **muutos** Häätäkeskusyhteyden yhteystesti tehdään kuukausittain

10§

Laitteiston huolto- ja kunnossapito-ohjelma

Huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa on otettava huomioon laitteiston käyttötarkoitus, kohteessa harjoitettava toiminta ja laitteiston käyttö- ja huolto-ohjeet.

Ohjelman on sisällettävä kaikki säännöllisesti tehtävät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet mukaan lukien häätäkeskusyhteyden **ja laitteiston kiinteistöhälytysten** testaus. Ohjelman on katettava laitteiston suunniteltu elinkaari.

DEKRA Industrial Oy Tuupakankuja 1 FI-01740 VANTAA	Postiosoite Tuupakankuja 1 01740 VANTAA	Postal Address Tuupakankuja 1 FI-01740 VANTAA	Puhelin Telephone (09) 878 020 intl. + 358 9 878 020
http://www.dekra.fi etunimi.sukunimi@dekra.com firstname.surname@dekra.com		ALV rek. Krnro 229.461 Y-tunnus 0112837-2 Kotipaikka Helsinki	VAT Reg. Trade Reg. No. 229.461 VAT No. FI01128372 Domicile Helsinki

Huolto- ja kunnossapito-ohjelma ja laitteiston paikantamiskaaviot on pidettävä ajan tasalla niin, että ne vastaavat laitteistoon tehtyjä muutoksia ja mahdollisia muita kohteessa tapahtuneita muutoksia.

Laitteistolle tehdyt huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet on kirjattava niin, että tiedot ovat saatavilla laitteistoa huollettaessa ja laitteiston määräaikaistarkastuksessa

13.10.2024

Kunnioitavasti

Antti Ruohomäki mob. 050 555 7736

Tarkastuspäällikkö

ja Petri Mononen mob. 040 480 6001

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@dekra.com

DEKRA Industrial Oy

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Sisäministeriö

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e1c25b4c-27ac-49f0-97b7-8d61b46e2fe5>

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen lausunto luonnoksista paloturvallisuuslaitteita koskeviksi sisäministeriön asetuksiksi

Lausuntopyyntö koskee luonnoksia sisäministeriön asetuksiksi

- **paloilmoittimista ja automaattisista** sammutuslaitteistoista
- **käsisammuttimista**
- **rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta**
- **palovaroittimista.**

Uusi laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024, paloturvallisuuslaitelaki) tulee voimaan 1.1.2025 ja samalla kumoutuvat sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista (744/2000), sisäasiainministeriön asetus käsisammuttimista (790/2001) ja sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005). Nyt lausuntopyynnön kohteena olevien asetusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan paloturvallisuuslaitelain kanssa eli 1.1.2025.

Lausuntopyyntö on julkaistu ja lausunnot asetusluonnoksiin on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi -verkkopalvelun kautta. Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yhteinen lausuntopohja on otsikoitu verkkopalvelun lausuntopohjan mukaisesti.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Yleiset huomiot

Pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettavaan paikkaan tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmottimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

Asetus käsisammuttimista

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Asetus poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädos helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: **”Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä.”**

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataanko valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Asetus palovaroittimista

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuiistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: *"Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen."* (Muistiolunnon palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): *"Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot."* **Perusteena esitykseen on,**

että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta **asetuksesta (239/2009): "Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan."**

Lisäksi asetukseen sisällytettäisiin edellä kuvattu hälytysäänen kuuluvuusvaatimus myös majoitustilojen ja hoitolaitostilojen osalta siinä laajuudessa, kuin palovaroittimen asennusvelvoitteesta säädetään. Lisäyksellä parannettaisiin mahdollisuutta reagoida riittävän aikaisessa vaiheessa tulipaloon rakennuksissa, joissa savun ja palon äkillinen leviäminen voi aiheuttaa nopeasti vaaraa suurelle henkilömäärälle samanaikaisesti. Henkilöiden toimintakunto kyseisissä tiloissa on mahdollisesti lisäksi alentunut, joka korostaa tarvetta reagoida vaaraan nopeasti.

Esitetään yhtä perustelumuioston kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Seinäjoella 11.10.2024

Lausuntovalmistelu:

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto Matti Hietalahti ja Ari Holopainen

Hyväksyntä:

Harri Setälä

Pelastusjohtaja

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sisäministeriö

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Sisäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksista sisäministeriön asetuksiksi paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista, käsisammuttimista, rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta sekä palovaroittimista.

Opetushallituksella ei ole asiassa lausuttavaa.

Opetusneuvos

Laura Francke

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

Lausunto

15.10.2024

VN/12842/2024
VN/12842/2024-OKM-63

Sisäministeriö

OKM lausunto (ei lausuttavaa) - Paloturvallisuuslaitteita koskevat asetukset

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksista sisäministeriön asetuksiksi

- paloilmottimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
- käsisammuttimista
- rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta
- palovaroittimista.

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole asiassa lausuttavaa.

Kansliapäällikön sijainen, ylijhtaja

Riitta Kaivosoja

Hallitusneuvos

Juho-Antti Jantunen

Liitteet

Jakelu SM Sisäministeriö

Tiedoksi

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

VN/12842/2024-OKM-63

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Sisäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriön ilmoitus, ettei sillä ole lausuttavaa

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista ja ilmoittaa, ettei sillä ole lausuttavaa asiasta.

Pirjo Karttunen

Ylitarkastaja

Määräpäivä: 14.10.2024

Liitteet:

-

Jakelu:

Sisäministeriö

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu X-SIGN sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Prosessin tunnus on 920aeb3f-c3fa-493b-8117-0c2176f58de8.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Tassila Petri Juhani
Allekirjoitusaika	10.10.2024 12:53

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Lausunto paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista.pdf (135440ba21bc8a4ef7ba7c567f1a4f16dbde892ed7e60b8723b5865155bb8a3c)
-----------	--

Riskienhallinta

10.10.2024

VARHA/20848/03.00.00/2024

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/12842/2024

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Lausuntopyyntö koskee luonnoksia sisäministeriön asetuksiksi

- paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
- käsisammuttimista
- rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta
- palovaroittimista.

Uusi laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024, paloturvallisuuslaitelaki) tulee voimaan 1.1.2025 ja samalla kumoutuvat sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista (744/2000), sisäasiainministeriön asetus käsisammuttimista (790/2001) ja sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005). Nyt lausuntopyynnön kohteena olevien asetusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan paloturvallisuuslaitelain kanssa eli 1.1.2025.

Lausuntopyyntö on julkaistu ja lausunnot asetusluonnoksiin on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi -verkkopalvelun kautta. Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yhteinen lausuntopohja on otsikoitu verkkopalvelun lausuntopohjan mukaisesti.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen pelastusviranomaisen lausuu, yhdessä kumppanuusverkoston tavoin, paloturvallisuustaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista seuraavaa:

Pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 §:ää tulee täsmentää kunnossapidon sisältövelvoitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmoittimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

Asetus käsisammuttimista

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Tämä on hyvä, koska erilaisten design-sammuttimien salliminen saattaa kannustaa kotitalouksia hankkimaan sammuttimia.

Asetus poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

6 §:

Arvioidaan olevan hyvä, että jälkivalaisevien poistumisopasteiden käyttö on selkeytetty ja rajoitettu. Säädös helpottaa pelastusviranomaisen tulkintaa ohjauksessa ja neuvonnassa.

Varateiden merkitsemisestä ei säädetä tällä hetkellä lainsäädännössä. Esitetään Asetuksen 6 § lisättäväksi: "Jälkivalaisevia poistumisopasteita voidaan käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä."

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataanko valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Asetus palovaroittimista

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muut-

tamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroittimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuistiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: ”Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen.” (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): ”Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan.”

Esitetään yhtä perustelumuistion kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistioloannos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

Petri Tassila
riskienhallintapäällikkö
V-S pelastuslaitos

Joona Vuorenpää

14.10.2024

kirjaamo.sm@gov.fi

VN/12842/2024

lausuntopalvelu.om@om.fi**LAUSUNTO KOSKIEN LUONNOSTA ”SISÄMINISTERIÖN ASETUS PALOILMOITTIMISTA JA AUTOMAATTISISTA SAMMUTUSLAITTEISTOISTA”.****Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot****1 § Soveltamisala**

”...asetus koskisi paloturvallisuuslaitelaisissa tarkoitettuja paloilmoittimia ja automaattisia sammutuslaitteistoja...”.

Poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmiä – arkikielessä äänievakuointijärjestelmää – käytetään usein kiinteänä osana paloilmoitinta. Tällöin tulee kyseeseen kaksi erilaista toteutusmallia, kansallisen Sähkötieto ry:n julkaiseman ST21 ohjeen ”Poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmät” mukaiset luokkien 3 ja 4 toteutusmallit.

Ensimmäisessä mallissa (luokka 3) paloilmoittimien ohjaama äänievakuointijärjestelmä täydentää paloilmoitinta, eli osa paloilmoittimen akustisista hälyttimistä korvataan äänievakuointijärjestelmällä. Toisessa toteutusmallissa (luokka 4) äänievakuointijärjestelmällä korvataan kokonaan paloilmoittimen akustiset hälyttimet, myös tässä tapauksessa paloilmoitin ohjaa äänievakuointijärjestelmää. Eli kummassakin tapauksessa paloilmoitin ja äänievakuointijärjestelmä muodostavat yhden kokonaisuuden, jossa paloilmoitin toimii ohjaavana osapuolena.

Edellä mainitut, luokkien 3 ja 4 mukaiset toteutusmallit ovat lisääntyneet viime vuosien aikana ja Tukes kiinnittänyt kentältä tulleen palautteen pohjalta huomioita järjestelmäkokonaisuuksien toteutusmalliin ja kokonaisuuden ylläpitoon sekä niihin liittyviin ongelmiin. Tukesin lausunnon mukaisesti luokkien 3 ja 4 poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmät paloilmoittimen ohjaamana katsotaan laitteistokokonaisuudeksi, jonka toteutuksesta vastaa paloilmoitinliike.

Linkki Tukesin lausuntoon

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/pelastustoimen-laitteet/paloilmoitinlaitteistot/paloilmoittimen-ohjaamat-poistumishalytys-ja-turvakuulutusjarjestelmat>

Edellä esille tuotuun viitaten esitämme, että soveltamisalakäsitettä laajennettaisiin seuraavasti ”asetus koskee ... paloilmoittimia, niiden ohjaamia poistumishälytys- ja kuulutusjärjestelmiä, sekä automaattisia sammutusjärjestelmiä”.

Joona Vuorenpää

14.10.2024

Esitetty tekstimuutos selkeyttäisi tilannetta huomattavasti, sekä rajoittaisi ”kikkailun” niin suunnittelu-, hankinta-, toteutus- kuin ylläpitovaiheessa. Nykytilanteessa äänievakuointijärjestelmien osalta em. vaiheet ovat hyvin ”riemunkirjavia”, joka saattaa pahimmillaan johtaa tilanteeseen, jossa järjestelmien toiminta ei ole luotettavaa johtuen ylläpidon laiminlyönnistä ja täten vaarannetaan niin kohteiden, kuin niissä olevien ihmisten turvallisuuden. On tärkeä huomioida, että tässä yhteydessä äänievakuointijärjestelmää ei voida rinnastaa muihin paloilmoittimien ohjaamiin järjestelmiin, kuten esim. 3 § mainittuihin paloturvallisuus tai taloteknisiin laitteisiin, sillä luokkien 3 ja 4 laitteilla hoidetaan osa paloilmoittimen normaalitilan toiminteista.

2 § Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset

Kuten kohdassa 4 edellytetään, on järjestelmä suunniteltava ja asennettava siten, että laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset. Kuten kommentistamme kohtaan 1 § ja samassa kohdassa esille tuodusta Tukesin lausunnosta ilmenee, suunnitellaan, hankitaan ja toteutetaan em. kohdassa mainittuja järjestelmiä erillisinä, jolloin kokonaisuudelle ei yhtä selkeää omistajaa. Tästä johtuen toivomme huomioitavan edellisessä kohdassa esille tuotu tekstin tarkennus.

3 § Paloilmoittimen ohjaustoiminnot ja 4 § Automaattisten sammutuslaitteistojen toiminnalliset vaatimukset.

Järjestelmien keskinäisen integroitavuuden ja sitä kautta keskinäisten ohjausten määrän kasvun myötä on hyvä huomioida, että asia koskee paloilmoittimien lisäksi myös sammutusjärjestelmiä. Nyt ohjaustoiminnot kuvataan vain paloilmoittimen osalta, vaikka vastaava tilanne saattaa tulla vastaan myös sammutusjärjestelmien osalta. Esitetystä tekstistä puuttuu myös aiemmin säädöksissä ollut maininta, että hälytysjärjestelmien liittämisestä hätäkeskukseen säädetään erikseen.

Pidämme tärkeänä, että perusteluosiossa tuodaan selvästi esille laitteistokohtaisten suunnitteluohjeiden ja standardien mukanaan tuomat laitteiden yhteensovittamista koskevat vaatimukset.

5 § Erheellisen toiminnan ehkäisy

On positiivista havaita, että järjestelmien erheellistä toimintaa koskeva lähestymiskulma on huomattavasti laajempi kuin julkisuudessa on usein totuttu. Pyerusteluissa on iloksemme tuotu esille suunnittelun ja toteutuksen lisäksi myös käyttäjän oman toiminnan merkitys luotettavan toiminnan varmistamisessa.

6 § Merkinnät ja opasteet

Kohdassa 4 § Automaattisen sammutuslaitteiston toiminnalliset vaatimukset todetaan ”Automaattinen sammutuslaitteisto voi esimerkiksi sprinkleri-, vesisumu- kaasu-, aerosoli- tai vaahtosammutuslaitteisto”.

Joona Vuorenpää

14.10.2024

Pykälässä 6 § toisessa kappaleessa todetaan ”paloilmoitinkeskuksen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä...”, kyseessä on ilmeinen lapsus ja teksti tulisi olla muodossa ”paloilmoitinkeskuksen ja automaattisen sammutuslaitteiston ohjauskeskuksen sijainti...”.

7 § Selvitys laitteiston perusmäärittelyistä

Paloilmoittimet ja sammutusjärjestelmät poikkeavat toisistaan ja niille on tästä johtuen muodostunut omat, vakiintuneet termit, joita on käytetty esimerkiksi A:65 3 § suunnitteluperusteissa. Näemme, että uusien termien kehittämisestä korvaamaan vanhat ja tunnetut termit luovutaan ja säädöksen muotoilussa kuvattaisiin vain kokonaisuutta, joka ottaa huomioon laaditut suunnitteluperusteet ja elinkaarikirjakokonaisuuden.

8 § Asennustodistus

Näemme, että asennustodistuksen perusmäärittelytietoihin tulisi liittää myös järjestelmän suunnittelijan tiedot.

9 § Laitteiston kunnossapito

Kohta 1: ”laitteistolle laadintaan huolto- ja kunnossapito-ohjelma, jota laitteiston haltija velvoitetaan noudattamaan”

Kohta 2: termi sprinklerikeskus tulee muuttaa muotoon automaattisen sammutuslaitteiston ohjauskeskus.

Kohta 3: ”häätäkeskusyhteyden kokeilu, sekä muut kunnossapito-ohjelman mukaiset testit tehdään säännöllisesti”

Asetukseen liittyvä lisähuomio:

Uudessa asetuksessa ei mainita sanallakaan äänievakuointijärjestelmää. On niitä järjestelmiä jotka ovat laissa paloilmoittimen osaksi tarkoitettua laitetta (4)

Asetuksessa tai vähintään muistiolounnoksessa olisi erittäin tärkeää korostaa palon havaitsemisen lisäksi mitä sen hälytyksestä seuraa henkilöturvallisuuden osalta: nopea evakuointi äänievakuoinnin avulla.

Erilaisten hätätilanteiden yhteydessä nopea turvaan ohjaaminen ja varoittaminen on tärkeää: onnistuu parhaiten oikein toimivan ja opastavan äänievakuointijärjestelmän avulla.

Koko äänievakuointialalla on aika iso perustavaa laatua oleva ongelma. Rakentamisen paloturvallisuuteen liittyvät vaatimukset tulee rakentamiseen liittyvästä lainsäädännöstä, jota säätelee Ympäristöministeriö. Nykyisissä laeissa ja asetuksissa ei selkeästi määritellä mihin rakennuksiin/ kiinteistöihin äänievakuointijärjestelmä tulee asentaa.

Joona Vuorenpää

14.10.2024

Sähkösuunnittelijat kyselevät tätä lähes päivittäin. Palo- ja pelastussuunnitelmissa asiaa on joskus sivuttu lyhyesti, tai asia unohdettu kokonaan.

Paikallisilla paloviranomaisilla on usein hyvin erilaiset näkemykset milloin tuota tarvitaan.

Eroavaisuuksia jopa saman kaupungin sisällä

Ja toinen asia, jos äänievakuointi on asennettu, tulisi sitä huoltaa ja ylläpitää kuten paloilmotinta.

Tukesin tulkinta on jo alkanut muuttaa alaa:

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/pelastustoimen-laitteet/paloilmoitinlaitteistot/paloilmoittimen-ohjaamat-poistumishalytys-ja-turvakuulutusjarjestelmat>

Parhain terveisin

Finnsecurity ry

kirjaamo.sm@gov.fi

VN/12842/2024

lausuntopalvelu.om@om.fi

LAUSUNTO KOSKIEN LUONNOSTA ”SISÄMINISTERIÖN ASETUS PALOILMOITTIMISTA JA AUTOMAATTISISTA SAMMUTUSLAITTEISTOISTA”.

Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

1 § Soveltamisala

”...asetus koskisi paloturvallisuuslaitelaisissa tarkoitettuja paloilmoittimia ja automaattisia sammutuslaitteistoja...”.

Poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmiä – arkikielessä äänievakuointijärjestelmää – käytetään usein kiinteänä osana paloilmoitinta. Tällöin tulee kyseeseen kaksi erilaista toteutusmallia, kansallisen Sähkötieto ry:n julkaiseman ST21 ohjeen ”Poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmät” mukaiset luokkien 3 ja 4 toteutusmallit.

Ensimmäisessä mallissa (luokka 3) paloilmoittimien ohjaama äänievakuointijärjestelmä täydentää paloilmoitinta, eli osa paloilmoittimen akustisista hälyttimistä korvataan äänievakuointijärjestelmällä. Toisessa toteutusmallissa (luokka 4) äänievakuointijärjestelmällä korvataan kokonaan paloilmoittimen akustiset hälyttimet, myös tässä tapauksessa paloilmoitin ohjaa äänievakuointijärjestelmää. Eli kummassakin tapauksessa paloilmoitin ja äänievakuointijärjestelmä muodostavat yhden kokonaisuuden, jossa paloilmoitin toimii ohjaavana osapuolena.

Edellä mainitut, luokkien 3 ja 4 mukaiset toteutusmallit ovat lisääntyneet viime vuosien aikana ja Tukes kiinnittänyt kentältä tulleen palautteen pohjalta huomioita järjestelmäkokonaisuuksien toteutusmalliin ja kokonaisuuden ylläpitoon sekä niihin liittyviin ongelmiin. Tukesin lausunnon mukaisesti luokkien 3 ja 4 poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmät paloilmoittimen ohjaamana katsotaan laitteistokokonaisuudeksi, jonka toteutuksesta vastaa paloilmoitinliike.

Linkki Tukesin lausuntoon

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/pelastustoimen-laitteet/paloilmoitinlaitteistot/paloilmoittimen-ohjaamat-poistumishalytys-ja-turvakuulutusjarjestelmat>

Edellä esille tuotuun viitaten esitämme, että soveltamisalakäsitettä laajennettaisiin seuraavasti ”asetus koskee ... paloilmoittimia, niiden ohjaamia poistumishälytys- ja kuulutusjärjestelmiä, sekä automaattisia sammutusjärjestelmiä”.

Esitetty tekstimuutos selkeyttäisi tilannetta huomattavasti, sekä rajoittaisi ”kikkailun” niin suunnittelu-, hankinta-, toteutus- kuin ylläpitovaiheessa. Nykytilanteessa äänievakuointijärjestelmien osalta em. vaiheet ovat hyvin ”riemunkirjavia”, joka saattaa pahimmillaan johtaa tilanteeseen, jossa järjestelmien toiminta ei ole luotettavaa johtuen ylläpidon

laiminlyönnistä ja täten vaarannetaan niin kohteiden, kuin niissä olevien ihmisten turvallisuuden. On tärkeä huomioida, että tässä yhteydessä äänievakuointijärjestelmää ei voida rinnastaa muihin paloilmoittimien ohjaamiin järjestelmiin, kuten esim. 3 § mainittuihin paloturvallisuus tai taloteknisiin laitteisiin, sillä luokkien 3 ja 4 laitteilla hoidetaan osa paloilmoittimen normaalitilan toiminteista.

2 § Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset

Kuten kohdassa 4 edellytetään, on järjestelmä suunniteltava ja asennettava siten, että laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset. Kuten kommentistamme kohtaan 1 § ja samassa kohdassa esille tuodusta Tukesin lausunnosta ilmenee, suunnitellaan, hankitaan ja toteutetaan em. kohdassa mainittuja järjestelmiä erillisinä, jolloin kokonaisuudelle ei yhtä selkeää omistajaa. Tästä johtuen toivomme huomioitavan edellisessä kohdassa esille tuotu teksti tarkennus.

3 § Paloilmoittimen ohjaustoiminnot ja 4 § Automaattisten sammutuslaitteistojen toiminnalliset vaatimukset.

Järjestelmien keskinäisen integroitavuuden ja sitä kautta keskinäisten ohjausten määrän kasvun myötä on hyvä huomioida, että asia koskee paloilmoittimien lisäksi myös sammutusjärjestelmiä. Nyt ohjaustoiminnot kuvataan vain paloilmoittimen osalta, vaikka vastaava tilanne saattaa tulla vastaan myös sammutusjärjestelmien osalta. Esitetystä tekstistä puuttuu myös aiemmin säädöksissä ollut maininta, että hälytysjärjestelmien liittämistä hätäkeskukseen säädetään erikseen.

Pidämme tärkeänä, että perusteluosiossa tuodaan selvästi esille laitteistokohtaisten suunnitteluohjeiden ja standardien mukanaan tuomat laitteiden yhteensovittamista koskevat vaatimukset.

5 § Erheellisen toiminnan ehkäisy

On positiivista havaita, että järjestelmien erheellistä toimintaa koskeva lähestymiskulma on huomattavasti laajempi kuin julkisuudessa on usein totuttu. Pyerusteluissa on iloksemme tuotu esille suunnittelun ja toteutuksen lisäksi myös käyttäjän oman toiminnan merkitys luotettavan toiminnan varmistamisessa.

6 § Merkinnät ja opasteet

Kohdassa 4 § Automaattisen sammutuslaitteiston toiminnalliset vaatimukset todetaan "Automaattinen sammutuslaitteisto voi esimerkiksi sprinkleri-, vesisumu- kaasu-, aerosoli- tai vaahtosammutuslaitteisto".

Pykälässä 6 § toisessa kappaleessa todetaan "paloilmoitinkeskuksen ja sprinklerikeskuksen sijainti on merkittävä...", kyseessä on ilmeinen lapsus ja teksti tulisi olla muodossa "paloilmoitinkeskuksen ja automaattisen sammutuslaitteiston ohjauskeskuksen sijainti...".

7 § Selvitys laitteiston perusmäärittelyistä

Paloilmoittimet ja sammutusjärjestelmät poikkeavat toisistaan ja niille on tästä johtuen muodostunut omat, vakiintuneet termit, joita on käytetty esimerkiksi A:65 3 §

suunnitteluperusteissa. Näemme, että uusien termien kehittämisestä korvaamaan vanhat ja tunnetut termit luovutaan ja säädöksen muotoilussa kuvattaisiin vain kokonaisuutta, joka ottaa huomioon laaditut suunnitteluperusteet ja elinkaarikirjakokonaisuuden.

8 § Asennustodistus

Näemme, että asennustodistuksen perusmäärittelytietoihin tulisi liittää myös järjestelmän suunnittelijan tiedot.

9 § Laitteiston kunnossapito

Kaipaamme tekstiin seuraavat tarkennukset (alleiviivat):

Kohta 1: "laitteistolle laadintaan huolto- ja kunnossapito-ohjelma, jota laitteiston haltija veloitetaan noudattamaan"

Kohta 2: termi sprinklerikeskus tulee muuttua muotoon automaattisen sammutuslaitteiston ohjauskeskus.

Kohta 3: "häätäkeskusyhteyden kokeilu, sekä muut kunnossapito-ohjelman mukaiset testit tehdään säännöllisesti"

Paloturvallisuusterveisin

Palonilmaisualan yhdistys ry

Sisäministeriö/Kirsi Rajaniemi

Palovaroittimia koskeva asetusero / 18.10.2024 / Viite: diaarinumero VN/12842/2024

Kiitämme mahdollisuudesta saada lausua otsikkoasiassa. Integral Oy esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Palovaroittimista säädetään pelastuslain 17 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan rakennuksen omistaja on velvollinen huolehtimaan, että asunto varustetaan riittävällä määrällä palovaroittimia, jotka mahdollisimman aikaisin havaitsevat alkavan tulipalon ja varoittavat asunnossa olevia. Pykälän 2 momentin mukaan rakennuksen omistaja on velvollinen huolehtimaan, että palovaroittimet pidetään toimintakunnossa. Asetuksella on lisäksi tarkennettu pelastuslain 12 §:ssä säädettyä palonilmaisulaitteiden kunnossapitovelvoitetta säätämällä palovaroittimen säännöllisestä testaamisesta. Pelastuslain muutosten valmistelussa arvioitiin, että palovaroittimien lukumäärän lisäämisen sijasta tehokkaampi keino edistää palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvoitteen toteutumista on säätää palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvoite yksiselitteisesti rakennuksen omistajalle.

Pidämme nyt kuitenkin mahdollisena, että asetuseron *taustamuistioon sisältyvä lausuma, jossa testausvastuu käytännössä siirtyykin asukkaalle, on lain tarkoituksen ja jopa sanamuodon vastainen ja johtaa omistajan kunnossapitovastuu tosiasialliseen katoamiseen.*

Eri selvityksissä on todettu (lausuntopalvelussa olevien lausuntojen mukaan), että suuressa osassa asunnoista oli puutteita palovaroittimissa. Palovaroittimet oli asennettu väärin, niitä ei ollut riittävästi tai ne puuttuivat kokonaan, varoittimet olivat liian vanhoja tai eivät muusta syystä toimineet. Vuokrataloissa, joissa palovaroittimista huolehti vuokranantaja esimerkiksi uusimalla varoittimet vuokralaisen vaihtuessa, palovaroittimissa oli puutteita 20 prosentissa asunnoista, mutta vuokrataloissa, joissa palovaroittimien hankinta ja kunnossapito olivat asukkaan vastuulla, puutteita oli 70 prosentissa asunnoista.

Ongelmallisena on pidettävä kunnossapidon käsitettä. Jos kunnossapito rajataan ainoastaan asukkaan aktiivisuuden perusteella tapahtuvaan pariston vaihtoon, kun laite ilmoittaa siitä ja laitteen vaihtoon 10 v välein, kukaan ei omistajan (vastuullisen) puolesta tosiasiasa tiedä, onko laitetta testattu ja onko se toimintakuntoinen. Nähdäksemme tämä olisi vastoin lainmuutoksen tarkoitusta.

Koska lain mukaan asukasta ei voi velvoittaa testaamaan varoitinta, muistiotasolla tapahtuva suositus asiakkaan toimista ei liene oikeudellisesti mahdollinen, koska siinä alemmantasoisella ohjauksella poiketaan selvästi lain sanamuodosta. Lisäksi kunnossapidon rajaaminen paristoon ja laitevaihtoon on ristiriidassa laitevalmistajien kunnossapito-ohjeiden kanssa (säännöllinen testaaminen toiminnan varmistamiseksi). Osa asukkaista voi olla esim. liikuntarajoitteisia eivätkä voi testata katossa olevaa varoitinta.

Kunnossapitovastuuseen pitäisi kuulua sen varmistaminen, että laitteet ovat paikoillaan ja paristo, sireeni sekä savuilmaisim toimivat. On huomattava, että pariston loppumisesta kertova merkkiäänä johtaa helposti laitteen poistamiseen paikaltaan eikä asukkaan isännöitsijälle tekemään ilmoitukseen.

Suurin huolestus asiassa on, että mikään kunnossapitoon liittyvä asia ei näyttäisi nyt muuttuvan vanhaan (nykyiseen) toimintamalliin verrattuna, vaikka laissa näin säädetään. Toivomuksemme on, että säädösten selkeästi määritellään kunnossapitovastuu ilman ristiriitaa lain kanssa. Tämä on tärkeää myös vastuuhenkilöiden aseman kannalta – kun laki sanoo, että yhtiö (ja sen vastuuhenkilöstö) on vastuussa, muistion lause asukkaan vastuusta on vastoin lain sanamuotoa.

Mikko Nojonen, Integral Oy

14.10.2024

Vastaanottaja

VN/12842/2024

kirjaamo.sm@gov.fi

Kohde

kirjaamo.sm@gov.fi

Lausuntopyyntö paloturvallisuuslaitteita koskevista

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen lausunto paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Lausunto koskee luonnoksia sisäministeriön asetuksiksi

- paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
- käsisammuttimista
- rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta
- palovaroittimista.

Uusi laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024, paloturvallisuuslaitelaki) tulee voimaan 1.1.2025 ja samalla kumoutuvat sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista (744/2000), sisäasiainministeriön asetus käsisammuttimista (790/2001) ja sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005). Nyt lausunnon kohteena olevien asetusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan paloturvallisuuslaitelain kanssa eli 1.1.2025.

Lausunto

Pelastuslaitos arvioi olevan tarpeellista ja turvallisuutta edistävää, että laki eräistä paloturvallisuuslaitteista (191/2024) on säädetty. Lakia on tarpeellista täsmentää lausunnon kohteena olevin asetuksin, joista pelastuslaitos esittää seuraavia huomioita.

Asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

2 § esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset ja lisäykset:

- 4) laitteisto antaa tarvittavat ilmoitukset ja hälytykset nopeasti
- 9) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tarve käynnistää kohteen omatoiminen varautuminen
- 10) laitteiston suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan käynnistäminen

3 § esitetään lisättäväksi:

- Ohjaustoimintojen ylläpito ja valvonta tulee kuvata huolto- ja kunnossapito-ohjelmassa

4 § esitetään lisättäväksi:

- 9) laitteiston käyttöön liittyvät olennaiset osat (esimerkiksi sprinklerikeskus ja lisäveden syöttöyhteet) ovat saavutettavissa helposti. Sijoittamista vaikeasti saavutettaviin paikkoihin tulee välttää (esimerkiksi huomattavan suuret rakennukset ja sijainti rakennuksen keskellä).

9 §:

Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista 6 § käsittelee laitteiston perusmäärittelyjä. Perusmäärittelyt tulee sisältää muun muassa paloilmoitinjärjestelmään liittyvät ohjaustoiminnot. Ohjaustoimintoja voidaan hyödyntää rakennuksen turvallisuuteen liittyvien toimintojen aktivoimiseen. Näitä ovat esimerkiksi turvakuulutusjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, savunpoistojärjestelmät ja automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet. Asetuksen 9 § tulee täsmentää kunnossapidon sisältöveloitteen osalta, että edellä kuvatut ohjaustoiminnot kuuluvat kunnossapidon piiriin.

14.10.2024

Esitetään täsmennettäväksi, voiko hätäkeskuksen valvontaan kytketyn paloilmottimen laitevikavalvonnan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti valvotussa muussa paikassa ja miten valvonta tulee tällöin toteuttaa? Laitevikavalvontaa on tarkoituksenmukaista toteuttaa omatoimisesti esimerkiksi suurteollisuudessa heidän omassa valvomossaan, joka saa tiedon vikatilanteesta suoraan ilmoitinlaitteelta jo ennen hätäkeskuksen tekemää soittoa. Omatoiminen laitevikavalvonta vähentäisi tarpeetonta työtä Hätäkeskuslaitokselta. Mikäli omatoimista valvontaa suoritetaan, on se otettava huomioon laitteen perusmäärittelyissä.

10 § esitetään lisättäväksi:

- "Laitteistolle tehdyt huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet on kirjattava niin, että tiedot ovat saatavilla laitteistoa huollettaessa ja laitteiston määräaikaistarkastuksessa". Lisäys: ja esitettävä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

Asetus käsisammuttimista

3 §:

Asetus sallisi kotitalouksiin muun väriset sammuttimet. Onko tämän muutoksen vaikutuksia käsisammuttimien hankkimiseen jollain tavoin tutkittu esim. kyselyiden muodossa tai saatu tutkimustietoa Norjasta? Onko muutoksessa riskinä, että käsisammuttimet ovat vielä entistä heikommin havaittavissa ja löydettävissä? Onko käsisammuttimen väri merkittävässä määrin todella koettu kynnyksenä sen hankkimiselle? Jos vedotaan siihen, että kotitaloudessa asukkaat tietävät paremmin käsisammuttimen sijainnin kuin muissa tiloissa, niin voisiko samaa perustetta käyttää esim. pienessä liiketilassa tai muussa tilassa, joissa tilan käyttäjät tuntevat tilan eikä asiakasliikennettä ole? Jos jokin muu tila haluaa lisätä vaaditun määrän lisäksi kyseisiä sammuttimia tiloihin, onko se kiellettyä?

Asetus poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

6 §:

Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan jälkivalaisevia opasteita voisi edelleen harkinnan mukaan käyttää hyvin pienissä esim. vain päiväsaikaan käytössä olevissa liiketiloissa. Jälkivalaisevia poistumisopasteita tulisi vähintään voida käyttää täydentävinä opasteina ja merkitsemään varatietä

7 §:

Esitämme täsmentämään, mikä on riittävä kunnossapito pelastuslain 12 § perusteella? Viitataan valmistajan ohjeisiin tai onko muita tapoja? Tähän esitetään lisättävän opastavaa tekstiä sekä viranomaisen että laitteen haltijan näkökulmasta.

Asetus palovaroittimista

Säädöskokonaisuus vaikuttaisi jäävän puutteelliseksi palovaroittimien osalta. Säädöksistä tulisi saada vastaavan tasoinen ohjaus myös päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tilojen, päivähoitolaitosten sekä koulujen palovaroittimien määrästä ja sijoittamisesta. Muutos voi edellyttää pelastuslain muuttamista tai esimerkiksi Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 täydentämistä? Selkeintä olisi, että palovaroitimiin liittyvät asiat ohjattaisiin saman lain ja asetuksen kautta.

Esitetään, että perustelumuiutiosta poistetaan yksi kappale tai sen sisältöä täsmennetään. Kappaleen sisältö on epäselvästi ilmaistu. Tällä viitataan kohtaan: "Palovaroittimien vähimmäismäärän osalta asunnon kerroksiin laskettaisiin myös avoyhteydellä olevat kellarikerrokset ja ullakot, koska kyse on yhdestä ja samasta palo-osastosta. Kerroksien lisäksi palovaroittimien lukumäärään vaikuttavia tasoja olisivat esimerkiksi erilaiset parvet ja alaslaskettujen kattojen muodostamat alueet, joissa huonekorkeus tai sen muutos vaikuttaa savun leviämiseen." (Muistioloannon palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 1 § 3. kappale).

14.10.2024

3 §:

Esitetään, että asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): "Palovaroitin on asennettava siten, että se reagoi tulipalosta aiheutuneeseen savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot." Perusteena esitykseen on, että huonetilassa voi olla huomattavan eri korkeudella olevia katon osia. Yleensä palovaroitin tulisi asentaa katon korkeimpaan osaan. Asennusteknisesti asentaminen on usein kuitenkin helpointa tehdä matalaan osaan, joka voi ohjata sijoittamaan palovaroittimen epätarkoituksenmukaisesti.

Esitetään lisättäväksi: Asetukseen sisällytettäisiin vaatimus voimassa olevasta asetuksesta (239/2009): "Hälytysäänen kuuluvuus: Palovaroittimen ja muun palonilmaisulaitteen hälytysäänen tulee kuulua asunnon kaikkiin osiin, joissa normaalisti oleskellaan."

Esitetään yhtä perustelumuioston kappaletta muotoiltavaksi uudestaan (Muistiolounnos palovaroittimista, 6 säännöskohtaiset perustelut, 3 § 4. kappale). Palovaroittimen asentaminen seinään tai palkkiin ei yleensä ole tarkoituksenmukaista ja ei välttämättä mahdollista palovaroittimen tehokasta toimintaa, eikä näin tulisi ohjeistaa tekemään.

MARJOTIE
MARC
91304075R

Allekirjoittaja MARJOTIE MARC 91304075R
DN: cn=MARJOTIE MARC 91304075R,
c=FI, o=Etelä-Karjalan pelastuslaitos,
email=marc.marjotie@pelastustoimi.fi
Syy: Olen dokumentin tekijä
Sijainti: Savitaipale
Päivämäärä: 2024.10.14 13:04:36 +0300

paloinsinööri
Marc Marjotie